

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفظ نباتات

معاونت مبارزه با آفات

دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارتزا

فهرست آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی، سموم و روش‌های توصیه شده جهت کنترل آن‌ها

ویراستار

دکتر سعیده نوربخش

تجدید نظر: فرودین‌ماه سال ۱۳۹۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیش‌گفتار:

امروزه جهان با مشکل بزرگی به نام رشد جمعیت مواجه است که یکی از پیامدهای آن کمبود غذا می‌باشد و تامین غذای این جمعیت رو به رشد به بخش کشاورزی مربوط می‌شود. افزایش جمعیت سبب شده است تا کودهای شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی، فراورده‌های هورمونی و سایر عوامل خطرزا برای محیط زیست به صورت کنترل نشده و بی‌رویه به بخش کشاورزی وارد شوند تا این بخش بتواند به تقاضای رو به رشد مواد غذایی پاسخ دهد. اما این افزایش تولید همواره مشکلات زیست محیطی و اجتماعی گوناگونی همچون آلودگی منابع آب، تداوم فشارهای اقتصادی بر کشاورزان، نبود اطمینان از وجود بازارهای مناسب، نگرانی مصرف‌کنندگان از سلامت و کیفیت مواد غذایی و به خطر افتادن سلامت و محیط زیست را به دنبال داشته است.

با روند افزایش جمعیت جهان و کشورمان و نیز محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی و نیاز به افزایش تولید محصولات کشاورزی، انجام مبارزه منطقی و اصولی در قالب مدیریت تلفیقی آفات (**IPM**) ضروری می‌باشد. استراتژی مدیریت آفات **IPM**، بر جلوگیری یا مهار دراز مدت آفات با حداقل اثرات بر سلامتی انسان، محیط زیست و موجودات غیرهدف تکیه می‌کند. در مدیریت تلفیقی آفات استفاده از سموم مجاز به عنوان آخرین راهبرد اجرایی با در نظر گرفتن حداقل اثرات سوء برای محیط زیست و دشمنان طبیعی آفات محسوب شده که در آن سعی می‌شود تا با تلفیق

پدیده‌های طبیعی و استفاده از آن‌ها در کشاورزی، از مصرف نهاده‌های خارجی مانند سموم و کودهای شیمیایی تا حد امکان جلوگیری شود و شرایط مناسب برای سلامت بشر و محیط زیست فراهم گردد.

روش‌های ترجیحی کنترل آفات شامل کنترل بیولوژیکی با استفاده از عوامل موجود در طبیعت، استفاده‌ی تناوبی از گونه‌ها یا ارقام گیاهی مقاوم به آفات، انتخاب آفت‌کش‌هایی با حداقل سمیت برای انسان یا موجودات غیر هدف، انتخاب عملیات هرس، کوددهی یا آبیاری که منجر به کاهش مشکل آفات شود، تغییر گیاه میزبان برای جلوگیری از گسترش آفت است. این رویکرد پایدار، بر کنترل آفات بوسیله‌ی تلفیق ابزارهای بیولوژیکی، زراعی، فیزیکی و شیمیایی در مسیری که مخاطرات اقتصادی، بهداشتی و زیست محیطی را به حداقل برساند، توجه بسیاری دارد. در نهایت **IPM** از شناخت آفت، محصول و شرایط زیست محیطی برای انتخاب بهترین تلفیق استراتژی‌های مدیریتی استفاده می‌کند.

روش کنترل شیمیایی (کاربرد سموم) هنوز در اغلب موارد به عنوان سریع‌ترین، موثرترین و ارزان‌ترین روش کنترل آفات مخصوصاً زمانی که تراکم آفت به سطح زیان اقتصادی رسیده باشد مطرح است، لذا با توجه به طیف تاثیر گسترده آفت‌کش‌ها بایستی کاربرد آن‌ها در چارچوب برنامه مدیریت آفات با در نظر گرفتن جنبه‌های اکولوژیکی محیط زیست باشد تا به عنوان ابزار قابل اعتماد به حساب آیند. علیرغم این تاثیرات مفید استفاده بی‌رویه و ناآگاهانه از آفت‌کش‌ها با اصول اکولوژیکی مغایرت داشته و می‌تواند منشاء مشکلات عدیده‌ای از قبیل ایجاد نژادهای مقاوم در برابر سموم، شیوع آفات درجه دوم، اثرات نامطلوب روی موجودات غیر هدف (پارازیتوئید و پرده‌تورها)، باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی و مسمومیت مستقیم

برای مصرف‌کننده باشد. با توجه به کاربرد سموم به عنوان سهمی از راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و برای دستیابی به نتایج مطلوب در کاربرد این مواد، توجه به نکات زیر الزامی می باشد:

۱- با توجه به اینکه در مبارزه با آفات کاربرد سموم شیمیایی آخرین راه محسوب می‌گردد، لذا به قسمت ملاحظات (مشمول بر سایر روش‌های مبارزه، نکات قابل توجه و هشدارها) در مورد هر آفت توجه شده و نخست سایر روش‌های مبارزه مد نظر قرار گیرد و در مصرف سموم نهایت دقت به عمل آید.

۲- جهت کنترل آفات، نظر کارشناس منطقه (کلینیک‌های گیاهپزشکی و حفظ نباتات استان‌ها) و توجه به موازین پیش‌آگاهی بایستی رکن مبارزه قرار گرفته و زمان مبارزه، میزان مصرف سم در هکتار، نوع سمپاش، نحوه سمپاشی و... با توجه به شرایط خاص محیطی و شرایط آفت در منطقه صورت گیرد تا نتیجه رضایت‌بخش حاصل گردد. سمپاشی در ساعات اولیه صبح و یا غروب انجام شود و در ساعات گرم روز از سمپاشی خودداری گردد.

۳- در سال‌های اخیر سموم جدید و کم‌خطری در کشور به ثبت رسیده است لذا پیشنهاد می‌گردد از سمومی که خطرات زیست محیطی کمتری دارند با توجه به ضمیمه فهرست سموم (صفحه ۱۲۵) این کتاب مشتمل بر **LD50** سموم و درجه خطر آن‌ها استفاده گردد.

۴- سمومی که به صورت ستاره‌دار درج شده است، برای آفت هدف ذکر شده مراحل ثبت را نگذرانده‌اند ولی با توجه به سابقه مصرف آن‌ها و یا انجام آزمایشات آن توسط محققین محترم با نظر کارشناس منطقه قابل توصیه می‌باشند لذا درج آن‌ها روی برچسب سموم ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

با عنایت به موارد فوق در این مجموعه آخرین یافته‌های علمی، تحقیقاتی و اجرایی برای بهره‌برداران (کلیه کارشناسان کشاورزی به ویژه کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک‌های گیاهپزشکی و کشاورزان پیشرو) تهیه شده است و امید است کمک موثری برای حفظ محصولات کشاورزی از گزند عوامل خسارت‌زا باشد.

در پایان از همه اساتید و محققان موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و سایر موسسات تحقیقاتی کشور، مدیران و کارشناسان سازمان حفظ نباتات، سپاسگزاری نموده و برای همه آنان از خداوند توفیق روزافزون مسئلت می‌نمایم، امیدوارم این مجموعه در افزایش آگاهی‌ها و استفاده از روش‌های کنترل غیر شیمیایی و کاربرد صحیح سموم به عنوان آخرین راهکار مفید فایده باشد.

قائمان

سرپرست سازمان حفظ نباتات کشور

فروردین ماه ۱۳۹۷

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۱	غلات (گندم و جو مراتع)	۱
۲	برنج	۱۷
۳	درختان میوه سردسیری	۲۰
۴	تاکستان (مو)	۳۱
۵	حبوبات	۳۴
۶	سبزی و جالیز - علفهای هرز پیاز، سیر و هویج	۳۹
۷	سیبزمینی	۴۷
۸	گوجهفرنگی	۴۹ - ۵۱
۹	یونجه، شبدر و اسپرس	۵۲
۱۰	مرکبات	۵۵
۱۱	پسته	۶۰
۱۲	نخیلات	۶۵
۱۳	انار	۶۸
۱۴	توت	۶۹
۱۵	زیتون	۶۹
۱۶	چای	۷۳
۱۷	انجیر	۷۴
۱۸	چغندر قند	۷۴
۱۹	پنبه	۸۱
۲۰	ذرت	۸۶
۲۱	نیشکر	۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۲۲	توتون	۹۲
۲۳	آفتابگردان	۹۴
۲۴	سویا	۹۵
۲۵	کلزا	۹۹
۲۶	زعفران (علف‌های هرز)	۱۰۲
۲۷	کنجد	۱۰۲
۲۸	گلرنگ	۱۰۴
۲۹	زیره سبز (علف‌های هرز)	۱۰۵
۳۰	کیوی	۱۰۵
۳۱	درختان جنگلی و غیرمثمر	۱۰۶
۳۲	گیاهان زینتی	۱۱۲
۳۳	اراضی غیرمزروعی و تاسیسات صنعتی	۱۱۶
۳۴	درختان میوه گرمسیری (انبه ، موز)	۱۱۶
۳۵	فرآورده‌های انباری	۱۱۸
۳۶	قارچ خوراکی - توت فرنگی	۱۲۱
۳۷	میخک گلخانه‌ای - شمشاد - سورگوم	۱۲۲
۳۸	تریتیکاله - حنا	۱۲۳
۳۹	پیاز گلابول	۱۲۳
۴۰	پیاز زنبق	۱۲۴
۴۱	پیاز نرگس	۱۲۴
۴۲	فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم (ضمیمه ۱)	۱۲۵
۴۳	جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی (ضمیمه ۲)	۱۵۳

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۴۴	جدول کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO و جدول گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها (ضمیمه ۳)	۱۵۴
۴۵	فهرست نام فارسی و علمی آفات (ضمیمه ۴)	۱۵۵
۴۶	فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی (ضمیمه ۵)	۱۸۰
۴۷	فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز (ضمیمه ۶)	۱۹۸
۴۸	فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر به نحوی سهیم بوده‌اند	۲۰۸

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن‌های زیان‌آور <i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	فیتروتیون	EC 50%	۱ لیتر	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط	ادامه آزمایشات برای تعیین مناسب‌ترین سموم توصیه می‌شود. حتی‌المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود. تری‌کلروفن در جاهایی که سابقه سمپاشی کمتر است، بیشتر برای سن مادر توصیه می‌شود. دلنامترین در مراحل مبارزه با سن مادر و پوره‌های سن قابل استفاده است. دلنامترین با نام تجاری کیمپادلنا با میزان مصرف ۲۵۰ میلی‌لیتر در هکتار و با نام تجاری دلنارال با میزان ۱۸۰ میلی‌لیتر در هکتار جهت کنترل سن گندم ثبت شده است.
	تری‌کلروفن	SP 80%	۱/۲ کیلوگرم		
	دلنامترین	EC 2.5%	۳۰۰ میلی‌لیتر		
	دلنامترین	SC 2.5%	۱۸۰ - ۲۵۰ میلی‌لیتر		
	دلنامترین	Tablet 2.5%	۱۵ عدد در هکتار		
	دلنامترین	EC 10%	۴۵ میلی‌لیتر		
	لامپدا سای هالوترین	CS 10%	۷۵ میلی‌لیتر		
	لامپدا سای هالوترین	SC4/9%, SC 5%	۱۵۰ میلی‌لیتر ۳۰۰ لیتر آب		
موش مغان <i>Microtus socialis</i>	فسفر دوزنگ (۱-۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی‌کواگولانت، به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد. این موش در بیشتر مزارع مانند یونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.
	کلروفاسیتون + سولفاکوئین‌اکسالین	B(0.006% +0.019)	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه فعال		
	برومادیولون	B 0.005%, Bait block, Bait pellet, block	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	برودیفاکوم	B 0.005% Wax block, Pellet	۱۰ گرم در هر لانه		
	دیفیتالون	B 0.0025%	۵ - ۳ گرم در هر لانه		
	برومتالین	Waxblock pellet Bait %0.01	“ “ “		
	دیفناکوم	B 0.005% P0.005% Waxblock , pasta	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه		
	زینک فسفاید	Wax pellet 2%	۵ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>موش کلاهو یا سنجاب هندی</p> <p><i>Spermophilus fulvus</i></p>	<p>فسفیدآلومینیوم*</p> <p>فسفیدمنیزیم*</p>	<p>Tb56%</p> <p>Plate 56% Round66%</p>	<p>۱ - ۲ عدد درازه Round سه گرمی در هر لانه (که هر کدام حداقل ۱ گرم گاز فسفین آزاد نمایند)</p>	<p>اواخر زمستان تا اوایل تابستان</p>	<p>نوبت اول: دو هفته بعد از بیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبیستن هستند (اوایل تا آخر اسفندماه). نوبت دوم: اواسط خرداد که بچه‌ها و مادر از لانه خارج شده و به تغذیه مشغولند و متعاقباً آماده خواب تابستانه و زمستانه می‌شود. تدارک و کاربرد فسفیدآلومینیوم و فسفیدمنیزیم جهت کنترل موش کلاهو فقط توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی امکان پذیر است.</p>
<p>موش تاترا یا جریبل هندی</p> <p><i>Tatera indica</i></p>	<p>فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)</p> <p>کلروفاسنون + سولفاکوئین اکسالین</p> <p>پرومادیولون</p> <p>پرودیفاکوم</p> <p>دیفتالون</p> <p>پرومتالین</p>	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.0025%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	<p>۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه</p> <p>۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p> <p>۲۰ گرم در هر لانه</p> <p>۳ - ۵ گرم “ “</p>	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول</p>	<p>برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفردوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی‌کوآگولانت به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.</p>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
به علت اینکه لانه توسط این موش‌ها در روز بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد. در بیشتر مزارع مانند بونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.	در طول سال بر اساس تراکم	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه	P80%	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم) فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو	موش ورامین <i>Nesokia indica</i>
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B(0.006%+0.019)	کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	برومادیولون	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%,Wax block ,Waxpellet, pellet , pasta	برودینفاکوم	
		۲۰ گرم در هر لانه	B 0.0025%	دیفیتالون	
		۵ - ۳ گرم	Waxblock, pellet Bait %0.01	برومتالین	
		۱۰ - ۵ گرم در هر لانه	Block Bait 0.005%	کلروفاسیتون	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%	دیفناکوم	
		“ “ “	P 0.005% Waxblock , pasta		
		۱۰ گرم در هر لانه	Wax pellet 2%	زینک فسفاید	

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مربون‌ها <i>Meriones spp.</i>	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	در مبارزه با موش‌ها، خصوصاً "مربون‌ها، برای جلوگیری از بروز اپیدمی بیماری‌های واگیردار با واحدهای مسئول بهداشت منطقه و انستیتو پاستور هماهنگی به عمل آید. گونه <i>M. Libycus</i> : این جونده می‌تواند به صورت کلنی زندگی کند و در مزارع نیز ایجاد خسارت نماید.
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006% +0.019)	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرومادیولون	B 0.005%	" " "		
	برودیفاکوم	B 0.005% Waxblock , pellet	" " "		
	دیفیتالون	B 0.0025%	۲۰ گرم در هر لانه		
پرومتالین	Waxblock , pellet Bait %0.01	۵ - ۳ گرم " "			
رات‌ها موش قهوه‌ای <i>Rattus norvegicus</i> موش سیاه <i>Rattus rattus</i>	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۵ تا ۱۰ گرم طعمه مسموم ۲٪ در هر لانه	در طول سال بر اساس تراکم	
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006% +0.019)	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرومادیولون	B 0.005% , Bait pellet, block, fresh	" " " ۳۰ - ۲۰ گرم در هر دو مترمربع		
	برودیفاکوم	B 0.005%	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرومتالین	Waxblock , pellet Bait %0.01	۵ - ۳ گرم " "		

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ صحرایی (شاخک کوتاه) <i>Schistocerca gregaria</i>	فینتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	۱- ملخ صحرایی: به محض مشاهده تغییر رفتار از فاز انفرادی به مهاجر و یا افزایش جمعیت پوره‌ها در فاز انفرادی و در زیستگاه‌های طبیعی	دیده‌بانی مستمر در مناطق مستعد از افزایش جمعیت ناگهانی جلوگیری می‌کند. ملخ ایتالیایی معمولاً از گیاهان پهن‌برگ تغذیه می‌کند ولی در صورت طغیان به غلات نیز خسارت می‌زند، گفته می‌شود طغیان این گونه با خشکی نسبی نسبت مستقیم دارد. در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مه‌ماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه) <i>Doclostaurus maroccanus</i>	فینتروتیون	EC50%	۱ لیتر	۲- ملخ‌های بالدار: به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>D. hauensteini</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر	پوره تا بالدار شدن آن‌ها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>D. crassiusculus</i>	مالاتیون	EC57%	۱- ۱/۵ لیتر	۳- ملخ‌های بدون بال: تا قبل از تخم‌ریزی قابل مبارزه است ولی ترجیحاً پوره های سنین ۲ و ۳	
ملخ ایتالیایی <i>Calliptamus italicus</i>	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
ملخ بربری <i>C. barbarus</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۰/۵٪، ۱/۲ کیلوگرم در هکتار		
ملخ تورانی (شاخک کوتاه) <i>C. turanicus</i>	دلتامترین	ULV 1.25%	۵۰۰ میلی‌لیتر		
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>					
ملخ کوهان دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>					
ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i>					
ملخ پلی‌سارکوس <i>Polysarcus elbursianus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ‌های درختی					
ملخ مصری <i>Anacridium aegyptium</i>	فینیتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	ملخ‌های بالدار : به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	ملخ کروتوکونوس: استفاده از طعمه مسموم در زمان خروج جوازه بذر تا زمان چهار برگی شدن گیاه به صورت نواری در محل بذر کشت شده توصیه می‌شود.
<i>A.rubrispinum</i>	فینیتروتیون	EC50%	۱ لیتر		در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود.
ملخ سبز شاخک بلند <i>Tettigona viridisma</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
ملخ شاخک بلند <i>Uvarovisita zebra</i>	مالاتیون	EC57%	۱ - ۱/۵ لیتر		
ملخ (شاخک کوتاه) <i>Sphingonotus spp.</i>	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
<i>Sphingonotus satraps</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۱/۲،/۵ کیلوگرم در هکتار		
<i>Thisoicetrinus pterostichus</i>	دلتامترین	ULV 1.25%	۵۰۰ میلی‌لیتر		
ملخ بومی <i>Decorana capitata</i>					
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید <i>Decticus albifrons</i>					
ملخ کروتوکونوس <i>Chrotogonus trachypterus</i>					
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiarria obesa</i>					
<i>Aiolopus thalassinus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار (مینوز) <i>Syringopais temperatella</i>	دiazinon*	EC 60%	۱ لیتر	مرحله ۴ - ۳ برگی تا اوایل پنجه‌زنی	مبارزه زراعی: شخم تا عمق ۲۵ سانتی‌متر و تناوب کشت با نباتات غیرمیزبان، دادن کود سرک و آبیاری برای ترمیم خسارت و کشت ارقام زودرس توصیه می‌شود. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی به مبارزه شیمیایی نمی‌باشد (مگر در موارد حاد).
شته روسی <i>Diuraphis noxia</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل	EC 25%	۱/۵ لیتر	در مرحله رویشی ۲ برگی، تراکم شته بیش از ۵ عدد روی هر بوته باشد.	انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. ۱- زراعی: حذف گرامینه‌های میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت آبیاری صحیح، کوددهی به موقع، کاربرد کود سرک در هر هکتار ۵۰ کیلوگرم، استفاده از ارقام مقاوم ۲- بازدید منظم از مزارع گندم و جو توسط شبکه‌های مراقبت و پیش‌آگاهی از پاییز هر سال
شته معمولی گندم <i>Schizaphis graminum</i>	پیریمیکارب* مالاتیون	WP 50% EC 75%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر	عموماً شته روسی در سالهایی که بارندگی مناسب در پاییز و زمستان صورت گیرد مشکلی ایجاد نمی‌کند. مالاتیون برای مبارزه با شته روسی توصیه نمی‌شود.	
ترپس گندم <i>Haplothrips tritici</i>				مرحله ظهور حشرات کامل و لاروها	مبارزه زراعی: شامل شخم عمیق زمستانه که تا ۹۰٪ ترپس‌ها را که داخل خاک و مزرعه زمستان‌گذرانی می‌کنند از بین می‌برد. مبارزه شیمیایی: با توجه به اینکه ظهور حشرات کامل و لاروها با برنامه مبارزه سن گندم مصادف است سمپاشی با سن گندم بر روی آنها نیز موثر است و در مناطقی که مبارزه با سن انجام نمی‌شود از سموم مذکور استفاده می‌شود.
زنبور ساقه‌خوار گندم <i>Cephus pygmaeus</i>					مبارزه زراعی شامل شخم عمیق بعد از برداشت، تناوب زراعی، آیش و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه ضخیم و توپر و ارقام متحمل، جمع‌آوری و انهدام بقایای ریشه و برداشت محصول بلافاصله پس از رسیدن دانه‌ها می‌باشد. سمپاشی علیه سن مادر در مناطق سن خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور) و بررسی‌های لازم در مورد دیگر روش‌های عملی مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک قهوه‌ای غلات <i>Anisoplia spp.</i> <i>Amphimallon spp.</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود، در صورت طغیان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شیمیایی با نظر کارشناس با استفاده از سموم فسفره به صورت لکه‌ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوده در پاییز بعد از باران دوم و یا اوایل بهار و شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت گندم در انهدام لاروهای آفت موثر است.
سوسک سیاه گندم <i>Zabrus tenebrioides</i>	دیازینون* دیازینون* فوزالن* کلرپیریفوس*	G 5% EC60% EC35% EC40.8%	۴۰ - ۳۰ کیلوگرم ۱ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر	به محض دیدن اولین علائم خسارت در صورت لزوم	مبارزه زراعی شامل انجام شخم عمیق تابستانه بلافاصله پس از برداشت محصول و تناوب زراعی، عدم کشت گندم و جو در مزارع آلوده حداقل به مدت ۲ سال، شخم پاییزی بعد از باران دوم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم جدید توصیه می‌شود.
ساقه‌خوار جو <i>Oria musculosa</i>					سوزاندن کاه و کلش هر چند سال یکبار، شخم بعد از برداشت و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
شپشک ریشه گندم <i>Porphyrophora tritici</i>					برداشت به موقع و جلوگیری از ریزش دانه‌ها، شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت تناوب زراعی، آیش، از بین بردن علف‌های هرز میزبان به صورتی که از ریزش بذور علف‌های هرز میزبان جلوگیری شود و آبیاری مزارع خسارت دیده که سبب ترمیم خسارت می‌شود، توصیه می‌گردد. محققین در حال بررسی سموم جدید و قابل توصیه می‌باشند.
سوسک برگ‌خوار غلات <i>Oulema melanopus</i>					هیچ‌گونه سمپاشی علیه آن توصیه نمی‌شود. در مناطقی که علیه پوره‌های سن گندم مبارزه می‌شود روی این آفت نیز موثر است و در صورت شدت حمله و در سطوح کوچک از مالاتیون یا تری‌کلروفن به نسبت ۱ در هزار استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مناطق انتشار: خوزستان، چهارمحال و بختیاری، فارس، مرکزی، سمنان با مشاهده علائم خسارت به صورت زرد شدن برگ‌های تحتانی با نظر کارشناس منطقه از کنه‌کش‌های رایج در شرایط مزرعه‌ای استفاده شود. تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.					کنه قهوه‌ای گندم <i>Petrobia latens</i>
در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند از کاربوکسین تیرام استفاده شود.	ضد عفونی بذر قبل از کشت	“ “ “ “ “ “ “ “ “ ۲-۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۵ در هزار یا ۵۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر “ “ “ ۱/۵ ۱ در هزار “ “ “ ۱۰-۱۵ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر ۳۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	WP 75% DS 5% DS 7.5% FS 40% FS 20% FS 6% DS2% DS3% FS3% FS40% LS 12.5%	کاربوکسین تیرام تیابندازول + فلوتریافول تریادیمنول کاربوکسین تیرام تری‌تیوکونازول تیوکونازول تیوکونازول دیفنوکانازول دیفنوکانازول پروتیوکونازول + تیوکونازول تراکونازول	سیاهک پنهان گندم <i>Tilletia laevis</i> (<i>T. foetida</i>) <i>Tilletia tritici</i>

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک آشکار گندم <i>U. nuda f.sp. tritici</i> <i>(Ustilago tritici)</i>	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربوکسین تیرام (WP ۷۵%) دو در هزار در سطح وسیع برای سیاهک‌های آشکار و پنهان کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	دیفنوکونازول	DS 3%	۲ در هزار		
	تیوکونازول	DS 2%	۱/۵ در هزار		
	تیوکونازول	FS6%	۰/۵ در هزار		
	تیابندازول + فلوتریافول	DS 5%	۲ در هزار		
	تریادیمتول	DS 7.5%	۲ در هزار		
	پروتیوکونازول + تیوکونازول	FS40%	۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
سایپروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر			
تتراکونازول	LS 12.5%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر			
سیاهک آشکار جو <i>Ustilago nuda</i>	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربندازیم برای بذور مادری برای سیاهک جو کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲۰۰ گرم برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	تریادیمتول	DS 7.5%	۱۵۰ گرم برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
	تری‌تیوکونازول	FS20%	۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
	سایپروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۲۰۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
	پروتیوکونازول + تیوکونازول	FS40%	۱۵ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر		
	از مصرف پروتیوکونازول + تیوکونازول بیشتر از مقدار ثبت شده اجتناب گردد زیرا در تحقیقات مشخص گردیده استفاده از دز بالاتر سبب کاهش جوانه زنی می‌شود.				

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک پنجهان (سخت) جو <i>Ustilago hordei</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنجهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود.
سیاهک پنجهان پاکوتاه گندم <i>Tilletia controversa</i>	دیفنوکنازول دیفنوکنازول	DS 3% FS 3%	۲۰۰ گرم برای یک صد کیلوگرم بذر ۱ در هزار	ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی متر) و استفاده از ارقام مقاوم می‌باشد.
لکه قهوه‌ای نواری جو <i>Pyrenophora graminea</i> (<i>Helminthosporium gramineum</i>)	ایمازالیل ایپرودیون + کاربندازیم کاربوکسین تیرام	LS 5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	
سیاهک هندی <i>Tilletia indica</i>	سایپروکونازول* پروپیکونازول* تیوکونازول*	SL10% EC 25% EW 25%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوته‌ها به مرحله گل‌دهی رسیدند.	استفاده از بذور مقاوم، تناوب زراعی، کاهش آبیاری و مصرف کودهای شیمیایی، استفاده از بذر سالم، شخم عمیق و تناوب بعد از برداشت، کاهش تراکم در واحد سطح، کاشت در زمین‌های سبک، تنظیم زمان آبیاری، خودداری از کشت ارقام حساس، از بین بردن علف‌های هرز گرامینه، خودداری از کشت کرتی، خودداری از کشت دیر هنگام توصیه می‌شود.
سیاهک برگی <i>Urocystis agropyri</i> (<i>Urocystis tritici</i>)					تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، انهدام کاه و کلش، استفاده از ارقام مقاوم، خودداری از کشت عمیق بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و بررسی در خصوص کنترل شیمیایی نیاز است.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنگ‌های غلات (گندم) <i>Puccinia spp.</i>	سایپروکونازول تیوکونازول فلوتریافول پروپیکونازول سایپروکونازول + پروپیکونازول فلوزیلازول + کاربندازیم* اسپروکسامین + تیوکونازول + تریادیمنول آزوکسی استروبین + سپروکونازول تیوفانات متیل + تیوفانات متیل	SL 10% EW25% SC12.5% EC 25% EC33% SC37.5% SC 46% SC 28% SC 49/7%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۴ لیتر ۱ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۵۰۰ میلی‌لیتر	طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی	مبارزه شیمیایی به محض مشاهده علائم بیماری و به روش کانون‌کوبی در صورت اپیدمی انجام شود. استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، تراکم مناسب پشته، رعایت زمان کاشت مناسب، استفاده متعادل از کود سرک و پتاس، جلوگیری از هر گونه عاملی که باعث افزایش علفی شدن گیاه شود و کشت موزاییکی (کشت چند رقم با درجه حساسیت و مقاومت‌های متفاوت) توصیه می‌شود.
سفیدک پودری (سطحی) <i>Blumeria graminis</i>	پروپیکونازول	EC25%	گندم: ۰/۵ لیتر جو: ۱ لیتر		انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم توصیه شده برای زنگ غلات می‌توان استفاده کرد. استفاده از ارقام مقاوم یا متحمل، تناوب، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق، مصرف متعادل کود ازته و تنظیم دور آبیاری توصیه می‌شود.
پاخوره غلات <i>Gaeumannomyces graminis var. tritici</i>					مبارزه زراعی: کم کردن مصرف کودهای ازته با بنیان نیتريت و نیترات و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد. کنترل علف‌های هرز، آبیاری به موقع، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت، تهیه بستر مناسب کاشت و خودداری از مصرف بیش از حد بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه و ریشه گندم <i>Fusarium spp.</i>					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپتوریوز خوشه <i>Phaeosphaeria nodorum</i> (<i>Stagonospora nodorum</i>)					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
فوزاریوم خوشه گندم <i>Gibberella zeae</i> (<i>Fusarium graminearum</i>) <i>F. Culmorum</i>	سایپروکونازول + کاربندازیم	SC42%	۰/۵ لیتر	۱ نوبت سمپاشی در مرحله گل‌دهی (در صورت نیاز، تکرار سمپاشی به فاصله ۷ روز)	توصیه‌های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز از سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردند، در مرحله تورم خوشه، استفاده گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد. <u>بذور تولید شده توسط بوته‌های آلوده به فوزاریوم خوشه حاوی زهرابه‌های خاصی هستند که مصرف آن‌ها برای انسان و دام زیان‌آور می‌باشد.</u>
	پروپیکونازول	EC 25%	۱ لیتر		
	اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل	SC 49.7%	۰/۵ لیتر		
	اسپروکسامین + تیوکونازول + تریادیمنول	SC 46%	۰/۸ - ۰/۷ لیتر		
سپتوریوز برگ گندم <i>Mycosphaerella graminicola</i>	فلوزیلازول + کاربندازیم	SC37.5%	۱/۲۵ لیتر	به محض بروز علائم بیماری و حتی‌الامکان قبل از تشکیل پیکنیدهای قارچ عامل بیماری	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرح‌های تحقیقی - اجرائی انجام شده و یک مرحله سمپاشی در مرحله تورم خوشه توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌شود.
	سایپروکونازول + پروپیکونازول	EC33%	۰/۳ لیتر		
نماتد مولد زخم ریشه غلات <i>Pratylenchus thornei</i> <i>P. neglectus</i> <i>Paratylenchoides ritleri</i>					آیش و تناوب، تقویت خاک با کودهای شیمیایی، کشت زود و به موقع در کاهش میزان جمعیت بسیار مؤثر است.
نماتد سیستی گندم و جو <i>Heterodera filipjevi</i> <i>H. latipons</i>					۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیرمیزبان ۲- استفاده از ارقام مقاوم انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماتدها، توصیه می‌شود.
نماتد گالزای گندم <i>Anguina tritici</i>					۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق بوجاری ۲- انهدام گال‌های حاوی نماتد از طریق خرد کردن (کنسانتره) ۳- کنترل علف‌های هرز مثل یولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله
اسکالد جو <i>Rhynchosporium secalis</i>	ایمازالیل	LS 5%	۱ در هزار ضد عفونی بذر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز کشیده‌برگ</u>	دیکلوفوب‌متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	بعد از رویش در مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها تا اوایل ساقه رفتن گندم و جو	دیکلوفوب‌متیل یولاف و چچم را بیشتر کنترل می‌کند. زمان مناسب برای مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم بوده و از اختلاط آن با پهن‌برگ‌کش‌های رایج خودداری شود. با برمایسید و گرانتسار قابل اختلاط است.
یولاف بهاره <i>Avena fatua</i>	فلم‌پروپ ام ایزوپروپیل	EC 20%	۳ لیتر	۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها (۳ برگه شدن تا ساقه رفتن گندم)	فلم‌پروپ - ام - ایزوپروپیل برای مبارزه علیه یولاف وحشی حداقل با یک هفته فاصله با توفوردی مصرف شود، در مواردی که مقاومت یولاف به بازدارنده‌های ACCase اتفاق افتاده است کاربرد آن توصیه می‌شود.
یولاف زمستانه <i>Avena ludoviciana</i>	کلودیناقوب‌پروپارژیل	EC 8%	۱ - ۰/۸ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	کلودیناقوب‌پروپارژیل در صورت اختلاط با توفوردی به میزان ۱ لیتر در هکتار مصرف شود، در مزارع جو اکیدا" مصرف نشود. سمپاشی با هواپیما و سمپاش‌های پشت تراکتوری انجام شود.
گونه‌های خونی‌علف <i>Phalaris spp.</i>	فنوکساپروپ پی - اتیل + مفن پایدی‌اتیل	EW 7.5%	۱ - ۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه زدن علف هرز	فنوکساپروپ پی - اتیل + مفن پایدی‌اتیل چچم را کنترل نمی‌کند. سموم توصیه شده برای کنترل چاودار موثر نمی‌باشد.
گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i>	پینوکسادون + مویان	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
دم روپاهی کشیده <i>Alopecurus myosuroides</i>	پینوکسادون + کلودیناقوب‌پروپارژیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
چودره <i>Hordeum spontaneum</i> جو وحشی <i>Hordeum murinum</i>	بنزونیل پروپ اتیل	EC 20%	۵ لیتر	جهت کنترل چودره	
چاودار <i>Secale cereale</i>					
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ (علف‌کش‌های دومنظوره گندم)	سولفوسولفورون	WG75%	۲۶/۶ گرم	۴ - ۱ برگی علف هرز	از مصرف سولفوسولفورون در مزارع جو خودداری شود. در صورت کاربرد سولفوسولفورون در مزارع گندم، از کشت محصولات چندرند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعدی اجتناب شود.
ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل	SC55%	۲/۵ - ۲ لیتر	پیش‌رویشی (کاشت گندم، مصرف آن و سپس آبیاری)	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل فقط در مزارع گندم مصرف شود. چون دارای حرکت زیاد در خاک است و به طور کلی اسیدیته خاک، میزان مواد آلی و بارندگی از عوامل اصلی تعیین‌کننده میزان حرکت آن در خاک است، لذا در برخی شرایط خاص سبب ایجاد خسارت به محصولات حساس اطراف و یا بعدی در تناوب می‌شوند. سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل و مزوسولفورون‌متیل + یدوسولفورون‌متیل + مفن پایردی اتیل (OD1.۲٪) صرفاً برای گندم توصیه می‌شود. سولفوسولفورون و سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل در مواردی که علف هرز غالب مزرعه جو وحشی و جودره می‌باشد توصیه می‌گردد.
سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل	WG80%	۴۰ - ۵۰ گرم به همراه ۱۲۵۰ میلی‌لیتر سورفکتانت	از ۳ برگی تا انتهای پنجه‌زنی	سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل و مزوسولفورون‌متیل + یدوسولفورون‌متیل + مفن پایردی اتیل (OD1.۲٪) در زمره علف‌کش‌های پرخطر از نظر مقاومت به علف‌های هرز می‌باشد لذا از مصرف متوالی آن‌ها جدا خودداری شود.
مزوسولفورون‌متیل + یدوسولفورون‌متیل + مفن پایردی اتیل	مزوسولفورون‌متیل + یدوسولفورون‌متیل + مفن پایردی اتیل	OD1.2%	۱/۵ لیتر		
یدوسولفورون‌متیل سدیدم + مزوسولفورون‌متیل + دینلوفنیکان + ایمن‌کننده	یدوسولفورون‌متیل سدیدم + مزوسولفورون‌متیل + دینلوفنیکان + ایمن‌کننده	OD 8.25% ایمن‌کننده 2/25%	۱/۶ لیتر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز پهن‌برگ خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱ - ۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	توفوردی را برای علف‌های هرز دانمی مانند پیچک، تلخه و کنگر می‌توان حداکثر تا ۲ لیتر در هکتار با نظر کارشناس در مرحله غنچه و گل علف هرز و پس از دانه‌بندی گندم (جهت کنترل علف‌های هرز سال آینده) مصرف کرد. در مزارع گندم همجوار با محصولات حساس، در شرایط کاملاً بدون باد سمپاشی شود.
تربچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i>	توفوردی + ام سی پی آ	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر	پس‌رویشی، مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف هرز	پس از سمپاشی با توفوردی، شستشوی سمپاش طبق دستورالعمل‌های مربوطه ضروری است.
شلمی <i>Rapistrum rugosum</i>	بروموکسینیل	SL 22.5%	۲/۵ لیتر		بروموکسینیل قابل اختلاط با سموم باریک‌برگ‌کش است، در جایی که احتمال drift وجود دارد، در محصولات تحت تنش آبی مصرف نشود.
گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i>	تری‌بنورون‌متیل	DF 75%	۲۰ - ۲۵ گرم	در هنگام ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها	بهترین زمان مصرف تری‌بنورون‌متیل از اول تا پایان پنجه‌زنی است.
گونه‌های بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ	SL 60%	۲/۵ لیتر	۵ - ۶ برگی شدن گندم	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ بیشتر برای کنترل پنیرک مؤثر است.
گونه‌های شقایق <i>Papaver spp.</i>	تری‌بنورون + تری‌اسولفورون	WG 64%	۲۵۰ - ۲۰۰ گرم	قبل از کاشت تا اواسط پنجه‌زنی گندم	تری‌بنورون متیل و ام سی پی آ + بروموکسینیل قابلیت اختلاط با باریک‌برگ‌کشهای گندم را دارد.
گونه‌های خلروحشی <i>Lathyrus spp.</i>	بروموکسینیل + ام سی پی آ	EC40%	۱/۵ لیتر	۴ - ۲ برگی علف‌ها	مصرف دیر هنگام تری‌بنورون + تری‌اسولفورون سبب ایجاد خسارت به گندم می‌شود. با توجه به اینکه شیرین‌بیان به صورت لکه‌ای در مزارع گندم ظاهر می‌شود، کاربرد توفوردی به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله خمیری گندم در همان محل لکه‌ها توصیه می‌شود.
کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i>	دای کامبا + توفوردی	SL46.4%	۰/۸ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	تری‌بنورون‌متیل، بروموکسینیل + ام سی پی آ، دای کامبا + تری‌اسولفورون، دای کامبا + توفوردی و مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام سی پی آ برای کنترل علف‌های هرز پهن برگ جو نیز به ثبت رسیده اند.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	دای کامبا + تری‌اسولفورون	WG70%	۱۶۵ گرم	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	
سرشکافنه <i>Cephalaria syriaca</i>	بروموکسینیل + توفوردی	EC 56%	۱/۲۵ - ۱/۵ لیتر	با محوریت ارشته خطایی	
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>					
ماستونک <i>Turgenia latifolia</i>					
گونه‌های پنیرک <i>Malva spp.</i>					
تلخه <i>Acroptilon repens</i>					
شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>					

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i>	دiazinon	G 10%	۱۵ کیلوگرم		مبارزه غیرشیمیایی: زمان‌بندی تاریخ کاشت در ارقام زود، میان و دیررس به منظور تنظیم و کوتاه شدن دوره برداشت، شخم، آب‌تخت اراضی و انهدام علف‌های هرز حاشیه مزارع قبل از شکار اولین پروانه انجام شود. مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما ۴-۳ نوبت با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. از diazinon ۱۰٪ G برای مبارزه در خزانه و مزرعه، از diazinon ۵٪ G با نظر کارشناس برای مبارزه در شالیزار به میزان ۳۰ کیلوگرم و از کارتاپ در نوبت دوم با نظر کارشناس و به میزان ۴۰ کیلوگرم استفاده شود. استفاده از diazinon ۶۰٪ EC به میزان یک لیتر در هکتار صرفاً در محدوده ظهور حداکثر لاروهای نوس، به خصوص برای نسل‌های آخر و زیر نظر کارشناس انجام شود.
	دiazinon	G 5%	۳۰ ، ،		
	کارتاپ	G 4%	۴۰ - ۳۰ ، ،		
	فیپرونیل	G 0.2%	۲۰ ، ،		
کرم سبز برگ‌خوار برنج <i>Naranga diffusa</i> (<i>N. aenescens</i>) کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	تری کلروفن*	SP 80%	۱ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	در حاشیه مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد.
	مالاتیون*	EC 57%	۲ لیتر		
گونه‌های مگس خزانه <i>Ephydra spp.</i>	تری کلروفن	SP 80%	۱ کیلوگرم	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	محلول‌پاشی در خزانه انجام شود. در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیت‌ها، حتی‌المقدور سمپاشی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
کرم ساقه‌خوار (سزامیا) <i>Sesamia nonagrioides</i>	دiazinon*	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	این آفت ۳ نسل دارد. با توجه به نظر کارشناس شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی مبارزه صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>					آزمایش سموم جدید و موثر جهت مبارزه پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بلاست برنج <i>Magnaporthe grisea</i> (<i>Pyricularia oryzae</i>)	تریسیکلازول کارپروپامید تیوفانات متیل + تریسیکلازول تری فلوکسی استروبین + تریکونازول ایزوپروتیولون	WP 75% SC30% WP 72.5% WG75% EC 40%	۰/۵ کیلوگرم ۴۰۰ میلی لیتر ۰/۵ - ۰/۴ کیلوگرم ۱۶۰ گرم ۱/۲۵ لیتر	در خزانه به محض مشاهده علائم و در مزرعه پس از ظهور ۴۰-۳۰ درصد خوشه‌ها	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. مبارزه بر اساس پیش‌آگاهی و دستورالعمل صورت گیرد. کاربرد تری فلوکسی استروبین + تریکونازول به صورت حداکثر دو نوبت سمپاشی در سال و در تناوب با سایر قارچ‌کش‌ها توصیه می‌شود.
شیت بلاست <i>Thaenatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	ایپرودیون + کاربندازیم پروپیکونازول تری فلوکسی استروبین + تریکونازول	WP 52.5% EC 25% WG75%	۱ کیلوگرم ۱ لیتر ۱۶۰ گرم	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌های برنج پروپیکونازول به صورت محلول‌پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معرفی قارچ‌کش‌های جدید نیاز می‌باشد.	
لکه قهوه‌ای <i>Cochliobolus miyabeanus</i> (<i>Drechslera oryzae</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	ضد عفونی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبرلا) <i>Gibberella fujikuroi</i>	کاربوکسین تیرام تیوفانات متیل تیرام تری فلومیزول فلودیوکسونیل اکسید مس	WP 75% WP 80% EC 15% FS 2.5% WG 75%	۲ در هزار ۳ در هزار ۳۳۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۱۳۰ گرم برای یک صد کیلوگرم بذر	ضد عفونی بذر قبل از کاشت " " " " " "	بذر به مدت ۲۴ ساعت در محلول سمی خیسانده و سپس برای جوانه‌زدن در گرمخانه نگهداری شود. تیوفانات متیل تیرام، تری فلومیزول و فلودیوکسونیل منحصرأً جهت کاربرد در شمال کشور می‌باشد.
سیاهک دروغی برنج <i>Ustilaginoidea virens</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ کیلوگرم		کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود ازته در پیشگیری از بیماری نقش مهمی دارد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	بوتاکلر	EC 60%	۳ - ۴ لیتر		بوتاکلر برای مبارزه در خزانه و مزرعه مناسب است (اثر بوتاکلر در زمینهای باتلاقی باید بررسی گردد).
سوروف	بوتاکلر	G5%	۴۰ - ۵۰ کیلوگرم		
<i>Echinochloa crus-galli</i>	بوتاکلر	EW 60%	۳-۴ لیتر	۴ - ۷ روز پس از نشا و قبل از دو	تیونیکارب می‌تواند ۳-۵ روز قبل از بذرپاشی در خزانه درکشت مستقیم به کار رود. مولینیت بیشتر برای کنترل سوروف تا مرحله دو برگگی (در کشت نشایی و مستقیم) در مزارع برنج نیز مصرف می‌شود. برای خزانه کشت‌های نشایی و مستقیم، آب باید کاملاً تحت کنترل باشد.
گونه‌های اویارسلام	تیونیکارب	EC 50%	۵ - ۶ لیتر	برگی شدن سوروف	
<i>Cyperus spp.</i>	تیونیکارب	G6%	۵۰ کیلوگرم		
قاشق‌واش	مولینیت	EC 71%	۵ - ۶ لیتر		پروپانیل مخصوص کشت نشانی (۴-۷ روز پس از نشاء و تا مرحله ۲-۴ برگگی شدن سوروف) و بن‌سولفورون‌متیل درکشت مستقیم و نشایی استفاده شود.
<i>Alisma plantago- aquatica</i>	اگزادیازون	SL 12%	۳/۵ - ۴ لیتر	دو برگگی شدن سوروف	از مصرف توفوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجه‌فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توفوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود. سیتوسولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و جگن ثبت شده است. دز بالا جهت مبارزه با علف‌های هرز مقاوم‌تر مانند تیرکمان آبی به کار برده شود.
تیرکمان آبی	پروپانیل	EC 36%	۱۰ - ۱۵ لیتر		آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ، سوروف و جگن ثبت شده است.
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	بن‌سولفورون‌متیل	DF 60%	۵۰ - ۷۵ گرم		پرتیلاکلر علیه سوروف و جگن با تاثیر کمی روی قاشق‌واش ثبت شده است.
گونه‌های سیریوس (پیزور)	توفوردی	SL 72%	۱/۵ - ۳ لیتر	در مرحله ۵ تا ۷ برگگی شدن برنج	اکسادیازیل علیه علف‌های هرز یک‌ساله مزارع برنج ثبت شده است.
<i>Scirpus spp.</i>	سیتوسولفورون	WG 20%	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم		بنتازون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پس از ظهور کاربرد دارد. برای سمپاشی با بنتازون بایستی آب مزرعه تخلیه شود.
سل‌واش	آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون	SC 31.5%	۳ لیتر		درمورد همه علف‌کش‌های برنج غیر از توفوردی و بنتازون برای ۳ - ۲ روز پس از سمپاشی از تعویض آب کرت‌ها خودداری شود. کنترل پاسپالوم در حاشیه شالیزار برای جلوگیری از ورود آن به داخل شالیزار ضروری است.
<i>Monochoria vaginalis</i>	پرتیلاکلر	EC 50%	۱/۵ - ۲ لیتر	۶ روز بعد از نشا	پنکسولام و بیس پیریباک سدیم جهت کنترل علف‌های هرز نازک‌برگ، پهن‌برگ و جگن ثبت شده است.
پاسپالوم	اکسادیازیل	WG80%	۱۲۵ - ۱۵۰ گرم		
<i>Paspallom dilatatum</i>	اکسادیازیل	EC30%	۳/۵ - ۳ لیتر		
<i>Paspallom distichum</i>	بنتازون	SL48%	۳ - ۴ لیتر	۵ - ۷ برگگی شدن برنج	
	پنکسولام	SC 24%	۱۵۰ میلی‌لیتر		
	بیس پیریباک سدیم (نومینی)	OF 10%	۲۵۰ میلی‌لیتر در کشت مستقیم و نشایی	۲ - ۴ برگگی علف‌های هرز	
	بیس پیریباک سدیم (کلین وید)	SC40%	۶۵ میلی‌لیتر در کشت مستقیم و نشایی	۲ - ۴ برگگی علف‌های هرز	
	اتوکسی سولفورون + تریامافون	WG 30%	۱۰۰ گرم	علف‌های هرز یکساله	
			۱۵۰ گرم	علف‌های هرز چندساله	

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم سیب <i>Cydia pomonella</i> <i>(Laspeyresia pomonella)</i> کرم به <i>Euzophera bigella</i> کرم آلو <i>Grapholitha funebrana</i>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	با توجه به اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی یا نظر کارشناس منطقه	استفاده از عوامل کنترل بیولوژیک ثبت شده از جمله زنبور تریکوگراما با توجه به دستورالعمل، روغن‌پاشی به نسبت ۱۰ - ۵ در هزار در نسل اول و دوم جهت از بین بردن تخم‌های نسل اول و دوم، رعایت اصول باغبانی و جمع‌آوری میوه‌های آلوده ارکان اصلی مبارزه تلفیقی با آفات سیب را تشکیل می‌دهند. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت، استفاده از کارتن یا گونی در دور تنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر موثر می‌باشد. استامی‌پرید برای کنترل کرم سیب در مناطق کوهستانی برای مبارزه با نسل اول کرم سیب ثبت شده است. ایندوکساکارب در مناطق کوهستانی با دو نسل آفت اثر مطلوب‌تری دارد. در مناطقی که خسارت لسه نیز وجود دارد، پیشنهاد می‌شود در نوبت اول برای کنترل هر دو آفت از سم ایندوکساکارب یا لوفنورون استفاده شود. از ایندوکساکارب و لوفنورون با توجه به ماهیت عملکرد آن‌ها، باید ۴ - ۳ روز قبل از بقیه ترکیبات حشره‌کش استفاده شود.
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	سایپرترین	EC 40%	۷۵ میلی‌لیتر در هزار		
	استامی‌پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		
	ایندوکساکارب	SC 15%	۰/۴۵ در هزار		
	تیاکلوپرید	OD 24%	۰/۵ در هزار		
	لوفنورون	EC5%	۱ در هزار		
	کلرپیریفوس متیل	EC40%	۱/۵ در هزار		
	دیفلوپنزورون	SC 48%	۰/۵ در هزار		
	کانولن	WP	۵۰ در هزار		
کنه قرمز اروپایی <i>Panonychus ulmi</i>	کلوفنتزین	SC 50%	۰/۵ - ۰/۳ در هزار	سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی‌های بعدی با مشاهده میانگین ۲ الی ۳ عدد از مراحل متحرک کنه روی برگ و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه‌برداری شده از مجموع ۱۰۰ برگ (در صورت نیاز به فاصله ۱۰ - ۱۵ روز بعد با نظر کارشناس تکرار شود).	به طور کلی کنه‌کش‌ها باید در تناوب با یکدیگر مصرف شوند. هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آن‌ها رعایت گردد. پروپارزیت روی گلایی و به مصرف نشود. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد. فن‌پروپاترین در ترجیحاً در فصل بهار مصرف شود. اتوکسازول روی کنه بالغ اثر ندارد. روغن امولسیون‌شونده به صورت پیش بهاره و در تناوب با سایر کنه‌کش‌ها تحت مدیریت IPM مصرف شود. از اختلاط کنه‌کش‌ها با قارچ‌کش‌ها جداً اجتناب شود.
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱/۵ در هزار		
	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار		
	پروپارزیت	EW 57%	۱ در هزار		
	فن‌پروپاترین	EC10%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	فنازاکوئین	SC 20%	۰/۴ در هزار		
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول	SC10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودی‌کلوفن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار		
	بی‌فتنازیت	SC24%	۰/۷ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ - ۱/۵ در صد		
	دی‌فلوئیدازین	SC 20%	۰/۳ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بنزوکسی میت	EC 20%	۱ در هزار	اوایل تابستان با نظر کارشناس (شروع مبارزه با مشاهده ۳ - ۲ کنه متحرک و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه برداری شده)	رعایت اصول به‌زراعی: هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آن‌ها رعایت گردد. حفظ رطوبت باغ و کوتاه نگاه داشتن پوشش گیاهی باغ در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارژیت	EC 57%	۱ در هزار		
	پروموپروپلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن پیروکسی میت*	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول*	SC10%	۰/۵ در هزار		
اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۵ - ۰/۶ در هزار			
لیسه درختان میوه <i>Yponomeuta padellus</i> لیسه سیب <i>Y. malinellus</i>	مالاتیون دیازینون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 57% EC 60% -	۲ در هزار ۱ در هزار طبق برجسب	پس از متورم شدن جوانه‌ها و درست قبل از باز شدن گل‌ها	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً از سم مالاتیون استفاده شود. اگر جمعیت کم باشد در تلفیق با دیگر آفات از سموم نفوذی استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باغات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد.
مینوز لکه گرد سیب <i>Leucoptera malifoliella</i>	دیفلورینزورون دلنامترین پرمترین فن‌والریت استامی پرید	WP 25% EC 2.5% EC 25% EC20% SP 20%	۰/۵ در هزار " " " " " " ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	در نسل اول در تلفیق با نسل اول کرم سیب از یک ترکیب پایرتروئید برای کنترل هر دو آفت استفاده شود. در نسل‌های دوم و سوم به علت فعالیت دشمنان طبیعی ترجیحاً مبارزه شیمیایی صورت نگیرد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار و جوانه‌خوار <i>Archips sp.</i>					در صورت لزوم مبارزه شیمیایی، با نظر کارشناس منطقه در زمان ظهور غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با سرخ‌طومی و یا لیسه سیب انجام شود.
پسیل گلایی <i>Psylla pyricola</i>	فوزالن دیازینون روغن امولسیون‌شونده دیفلوبنزورون لوفتورون	EC 35% EC 60% O 80% SC 48% EC5%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۰/۵ در هزار ۱ در هزار	هم‌زمان با نورم جوانه‌ها و بلافاصله پس از ریختن گلبرگ‌ها با توجه به تراکم آفت	نصب تله‌های زرد رنگ قبل از نورم جوانه‌های گل برای نظارت بر فعالیت آفت، سمپاشی پیش بهاره با استفاده از دیازینون و روغن امولسیون‌شونده توصیه می‌شود. در صورت نیاز به سمپاشی مجدد، ترجیحاً در تلفیق با کرم سیب یا کرم به صورت گیرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سمپاشی، درخت با آب شستشو شود. آزمایش و بررسی سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
پروانه فری (کرم خراط) <i>Zeuzera pyrina</i>	فرمون اخلاص در جفت‌گیری		۳۰۰ عدد		تقویت درخت، آبیاری منظم و رعایت اصول باغبانی شرط اول در پیشگیری و مهار آفت است. استفاده از جلب‌کننده‌های فرمونی به منظور ردیابی توسط تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار در ارتفاع ۴ الی ۶ متری از سطح زمین و همچنین تله‌های نوری جهت شکار انبوه و همچنین پوشاندن دالان‌های فعال لاروی در پایین آوردن جمعیت آفت بسیار مؤثر است.
سوسک شاخک بلند <i>Osphrantheria Coerulescens</i>					رعایت اصول باغبانی، از جمله تقویت درختان و آبیاری منظم، هرس و سوزاندن سرشاخه‌های آلوده بلافاصله پس از ظهور علائم و کشت گیاهان تله جهت جمع‌آوری حشرات بالغ توصیه می‌گردد. آزمایش ترکیبات کم‌خطر و مؤثر جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
پروانه زنبورمانند <i>Synanthedon myopaeformis</i>					رعایت اصول باغبانی تقویت درختان و ممانعت از هر گونه تنش‌های آبی و همچنین پوشاندن مدخل‌های نفوذی لاروها در کنترل این آفت اهمیت ویژه‌ای دارد. از تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار جهت ردیابی آفت در هر ایستگاه استفاده شود. با توجه به حذف سمومی که قبلاً در کنترل این آفت کاربرد داشته است، لزوم انجام آزمایشات تحقیقاتی جهت بررسی سموم مؤثر، ضروری می‌باشد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سبز سیب <i>Aphis pomi</i> شته خونی سیب <i>Eriosoma lanigerum</i> شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i> شته خالدار هلو <i>Pterochloroides persicae</i>	اکسی دیمتون متیل مالاتیون پیریمیکارب* پیریمیکارب* هپتفوس* دیازینون	EC 25% EC 57% DF 50% WP 50% EC 50% EC 60%	“ “ “ ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار	با نظر کارشناس و در صورت وجود آفت به تعداد کافی مبارزه پیش بهاره با یکی از سموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم‌دوام در اواخر فصل مصرف شوند. روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شته سبز سیب را نیز کنترل می‌کند. اکسی دیمتون متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود.	در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سموم سیستمیک استفاده شود. مبارزه پیش بهاره با یکی از سموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم‌دوام در اواخر فصل مصرف شوند. روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شته سبز سیب را نیز کنترل می‌کند. اکسی دیمتون متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود.
کرم سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین درخت ۲۰ تا ۴۰ لیتر محلول سمی پای درخت و بعد از آبیاری استفاده شود.	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول‌پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است. بهرتر است پس از ریختن محلول پای درخت یک آبیاری سبک نیز انجام شود. تداوم مدیریت آفت برای سه‌سال متوالی در مناطق آلوده الزامی می‌باشد. انجام آزمایشات سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول‌پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است. بهرتر است پس از ریختن محلول پای درخت یک آبیاری سبک نیز انجام شود. تداوم مدیریت آفت برای سه‌سال متوالی در مناطق آلوده الزامی می‌باشد. انجام آزمایشات سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
مگس گیلاس <i>Rhagoletis cerasi</i>	تری کلروفن* مالاتیون	SP 80% EC 57%	۱ در هزار ۲ در هزار	شروع تغییر رنگ میوه در ارقام دیررس از سبز به زرد شخم پاییزه به عمق حداکثر ۲۰ سانتی‌متر در سایه‌انداز پای درخت توصیه می‌شود. به زمان مصرف و دوره کارنس سموم توجه شود. در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد. استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور جهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه یا بدون جلب‌کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) جهت کنترل آفت کاربرد دارد. در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سمپاشی انجام شود. بررسی سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.	شخم پاییزه به عمق حداکثر ۲۰ سانتی‌متر در سایه‌انداز پای درخت توصیه می‌شود. به زمان مصرف و دوره کارنس سموم توجه شود. در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد. استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور جهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه یا بدون جلب‌کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) جهت کنترل آفت کاربرد دارد. در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سمپاشی انجام شود. بررسی سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنبور مغزخوار بادام <i>Eurytoma amigdali</i>					جمع آوری همگانی و معدوم نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت توصیه می‌شود.
زنبور گلایی <i>Hoplocampa brevis</i> زنبور گوجه <i>Hoplocampa flava</i>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	زنبور گلایی: بعد از ریزش یک‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه حشرات کامل) و بعد از ریزش سه‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه لاروها) زنبور گوجه: از زمان ریزش گلبرگ‌ها تا یک هفته پس از آن	شخم پای درخت و بیخ‌آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت مؤثر است.
سوسک گرده‌خوار <i>Epicometis hirta</i> <i>Oxythrea cinctella</i>					۱- کشت گیاهان تله در اطراف باغ ۲- جمع آوری مکانیکی با نکان دادن شاخه‌های درخت ۳- اجتناب از کشت مخلوط درختان ۴- جلوگیری از انباشت مواد پوسیده گیاهی و کود حیوانی در مجاورت باغ‌ها تحقیقات لازم جهت استفاده از تله‌های رنگی و بهترین نوع گیاهان تله پیشنهاد می‌شود.
شپشک آسیایی <i>Chlidaspis asiatica</i> (<i>Neochionaspis asiatica</i>) شپشک واوی <i>Lepidosaphes malicola</i> سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i> شپشک سان‌زوزه <i>Diaspidiotus perniciosus</i> شپشک گوجه <i>Diaspidiotus prunorum</i> شپشک (توت) سفید هلو <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> شپشک‌های نرم تن Pseudococcidae	اتیون کلرپیریفوس روغن امولسیون‌شونده دیازینون* اسپیروتترامات	EC 47% EC 40.8% O 80 % EC 60% SC 10%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۲- ۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و با توجه به پیش‌آگاهی از زنبور پروسپانلا روی ۱۰ - ۵ شاخه پنجاه سانتی‌متری پوشیده از شپشک با توجه به دستورالعمل ۱ نوبت استفاده گردد. سمپاشی پیش بهاره با روغن در کنترل و کاهش جمعیت آفت مؤثر است. سمپاشی در طول فصل پس از خروج دوسوم پوره‌ها قبل از ترشح سپر، همراه با سم و ۰/۵ درصد روغن مصرف شود. در مورد سپردار بنفش روغن به میزان ۲/۵ درصد توصیه می‌شود. از اختلاط روغن و کاپتان خودداری شود، در صورت لزوم کاربرد به فاصله ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.	

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی سیب و گلابی <i>Anthonomus pomorum</i>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها	در صورت لزوم سمپاشی، در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها در تلفیق با جوانه خوار و یا لیسه سیب مبارزه انجام شود.
سرخرطومی های گیلاس و آلبالو <i>Rhynchites spp.</i>					شخم پای درخت پای درخت در اواخر پاییز و بیخ آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد.
سرشاخه خوار هلو <i>Anarsia lineatella</i>					روغن پاشی پیش بهاره در تلفیق با کنترل کنه و شته توصیه می شود. آزمایشات لازم در خصوص روش های مناسب کنترل شامل بررسی سموم و فرمون ها پیشنهاد می گردد.
مگس میوه مدیترانه ای <i>Ceratiti capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله های زنده گیر توصیه می شود. با توجه به اینکه در روز لانه توسط این موش ها بسته می شود، طعمه گذاری باید در غروب انجام گیرد.
لکه سیاه سیب <i>Venturia inaequalis</i>	بیترتانول کاپتان دودین تری فلوکسی استروبین کرزواکسیم متیل تری فلوکسی استروبین + تبوکونازول تری فلوکسی استروبین + فلوپیرام	WP 25% WP 50% WP 65% WG50% WG50% WG75% SC 50%	۰/۷۵ در هزار ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۳ - ۰/۲ در هزار ۰/۲ در هزار	سمپاشی اول از مرحله نوک نقره ای تا تورم جوانه های گل، سمپاشی های بعدی در صورت نیاز و با نظر کارشناس پس از ریزش گلبرگ ها ، با توجه به چرخه زندگی بیمارگر	زمان و دفعات سمپاشی با توجه به وجود شرایط مناسب (دما و رطوبت) و اطلاعات حاصل از جدول Mills & Laplas طبق دستورالعمل، جمع آوری وسوزاندن برگ های آلوده در اواخر پاییز، رعایت اصول باغبانی اعم از فاصله کشت و هرس صحیح جهت تهیه مناسب توصیه می شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک حقیقی سیب <i>Podosphaera leucotricha</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	اولین سمپاشی در مناطق گرم در زمان تورم جوانه و در مناطق معتدل	هرس سرشاخه‌های آلوده هم‌زمان با هرس میوه‌دهی و فرم‌دهی (اواخر زمستان) و سوزاندن آن‌ها توصیه می‌شود. از مصرف بیش از حد کودهای ازته خودداری شود. برخی از ارقام سیب مانند ارقام گلاب نسبت به سولفور حساس می‌باشند. سولفور در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه سانتیگراد مصرف شود. از اختلاط سموم قارچ‌کش با کنه‌کش‌ها جداگانه اجتناب شود. از اختلاط سولفور با حشره‌کش فوژالن اجتناب شود. دینوکاپ (کاراتان) با سموم حشره‌کش مخلوط نشود. کاربرد تراکونازول در سه نوبت صورتی شدن جوانه‌ها، اواسط دروه گلدهی و بعد از ریزش کامل گل توصیه می‌شود.
	دینوکاپ	EC 35%	۱ در هزار	تورم جوانه و در مناطق معتدل	
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار	بلافاصله بعد از ظهور غنچه با سموم غیرگوگردی	
	تری‌فلوکسی‌استروبین	WG50%	۰/۲ در هزار	تکرار سمپاشی حداقل ۲ بار به فاصله ۷ - ۱۰ روز در بهار با نظر کارشناس و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	
	کرزواکسیم‌متیل	WG50%	۰/۲ در هزار		
	تراکونازول	EC10%	۰/۳ در هزار		
	تری‌فلوکسی‌استروبین + تبوکونازول	WG75%	۰/۳ در هزار		
تری‌فلوکسی‌استروبین + فلوپیرام	SC 50%	۰/۲ در هزار			
سفیدک حقیقی هلو و شلیل <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persica</i>)	دینوکاپ	EC 48% EC 35%	۱ در هزار	در زمان تورم جوانه‌ها، بعد از ریختن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه، تکرار سمپاشی با نظر کارشناس به فاصله ۱۰ - ۷ روز و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	انجام عملیات باغبانی مناسب جهت تهویه هوا در بین ردیف‌ها، هرس علیه سفیدک پودری (سرشاخه‌های آلوده) به همراه هرس علیه شانکر ستیوسپوریایی و باردهی در پاییز پس از ریزش برگ‌ها توصیه می‌شود. (پس از هرس با اکسی‌کلوروس ۳ در هزار اندام‌های درخت سمپاشی شود).
	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار		
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار		
	سولفور	SC 40%	۳/۷۵ در هزار		
	پوسکالید + پیراکلوآستروبین	WG 38%	مناطق خشک : ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب : ۱ در هزار		
	پوسکالید + کرزواکسیم‌متیل	SC 30%	۰/۵ در هزار		
آتشک درختان میوه دانه‌دار <i>Erwinia amylovora</i>	مخلوط بردو*		۱ درصد قبل از باز شدن گل‌ها ۰/۷ درصد در زمان گل	نوبت اول قبل از تورم جوانه و نوبت‌های بعدی در زمان باز شدن گل‌ها (۵۰٪ و ۱۰۰٪ گل‌ها) (اگر میانگین دما زیر ۱۴ درجه سانتی‌گراد بود نیاز به مبارزه ندارد).	زمان و تعداد سمپاشی با توجه به اطلاعات پیش‌آگاهی شرط اول موفقیت در کنترل شیمیایی است. روش‌های مبارزه: انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد، در آلودگی‌های کمتر از ۵۰٪ هرس شاخه‌های آلوده ۲۰ سانتی‌متر پایین‌تر از مرز آلودگی و سوزاندن آن‌ها به محض مشاهده علائم بیماری، ضدعفونی و پوشاندن محل زخم و بریدگی‌ها با چسب پیوند و ضدعفونی ابزار هرس، استفاده از ارقام متحمل، عدم استقرار کندوی زنبور عسل در مناطق آلوده توصیه می‌شود. توجه: در ترکیب بردو ۰/۷۵ درصد در زمان گل، مقدار آهک ۱/۵ درصد در نظر گرفته شود.
	اکسی‌کلوروس*	WP 35%	۳ در هزار قبل از باز شدن گل‌ها ۲ در هزار در زمان گل		
	اکسید مس	WG 75%	۱ در هزار		
	بردوسیفت	SC18%	۸ در هزار در مرحله تورم جوانه و ۵ در هزار در سه مرحله ۵۰٪، ۵۰٪ و ۱۰۰٪ گل		

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پیچیدگی برگ هلو <i>Taphrina deformans</i>	کاپتان	WP 50%	۳ - ۲/۵ در هزار	۱- در پاییز پس از ریزش برگ‌ها ۲- اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌ها	توجه: از مصرف مخلوط بردو در فصل رشد بر روی درختان هسته‌دار اجتناب شود.
	مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد		
	اکسی کلورمس	WG75%	۳ در هزار		
	اکسید مس	WG 38%	۲/۵ در هزار		
	یوسکالید + پیراکلواستروبین	WG 30%	مناطق خشک : ۰/۷ در هزار		
	یوسکالید + کرزوکسیم‌متیل	SC 30%	مناطق مرطوب : ۱ در هزار		
بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو <i>Xanthomonas arboricola pv. Juglandis</i>	اکسی کلورمس*	WP 35%	۴ - ۳ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	نوبت اول مبارزه قبل از باز شدن کامل جوانه‌های گل و برگ ترجیحاً با مخلوط بردو، نوبت دوم پس از خانمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار (اکسی کلورمس) ، نوبت‌های بعدی در صورت مساعد بودن شرایط محیطی و با نظر کارشناس و ترجیحاً با اکسی کلورمس صورت گیرد.
مخلوط بردو*		۱ درصد			
شانکر سیتوسپورائی درختان میوه هسته‌دار و دانه‌سخت <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد	پاییز پس از ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های گل و نوبت بعدی پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی با تاکید بر آبیاری صحیح و کوددهی بر اساس آزمایش تجزیه خاک و برگ توسط مراجع ذیصلاح توصیه می‌شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
اکسی کلورمس*	۳ در هزار				
تیوفانات‌متیل*	۰/۶ - ۰/۵ در هزار				
بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار <i>Stigmia carpophila</i> <i>(Wilsonomyces carpophilus)</i>	کاپتان	WP 50%	۳ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ‌ها و قبل از شروع باران‌های پاییزی، سمپاشی زمستانه قبل از متورم شدن جوانه‌های گل، سمپاشی مجدد بعد از ریزش گل‌ها و تکرار آن پس از تشکیل میوه می‌باشد. از مخلوط کردن کاپتان با روغن اجتناب شده و به فاصله حداقل ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.
مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد			
اکسی کلورمس*	SC18%	۳ در هزار			
بردوفیکس	SC18%	۱/۵ - ۱ درصد			
بردو (میشوبردوکس - بردوبه‌سم)			۱ درصد		
شانکر و سرخشکیدگی ناشی از سیتوسپورای دانه‌دارها <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد	پاییز پس از هرس سرشاخه‌های آلوده و ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های برگ، اوایل بهار پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف و سوزاندن اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی توصیه می‌شود. از احداث باغ در زمینهای کم عمق و با PH بالا خودداری شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
اکسی کلورمس*	WP 70%		۳ در هزار		
تیوفانات‌متیل*	SC18%		۰/۶ - ۰/۵ در هزار		
بردو (بردو کیمیا)			۲ درصد محلول پاشی توام با پانتسمان ۸ درصد		

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه <i>Armillaria mellea</i> (<i>Armillariella mellea</i>)	تیوفانات متیل	WP 70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	به محض مشاهده علائم بیماری	رعایت اصول باغبانی و انجام زهکنی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی، حذف درختان آلوده توصیه می‌شود. در باغانی که آلودگی وجود دارد، جهت پیشگیری از ابتلای دیگر درختان از سم ذکر شده استفاده گردد.
بیماری مومیایی <i>Monilinia fructicola</i> <i>M. Laxa</i>	کاپتان* مانکوزب*	WP 50% WP 80%	۳ در هزار ۲ در هزار	نوبت اول: قبل از باز شدن گل‌ها نوبت دوم: بعد از ریزش گلبرگ‌ها	رعایت بهداشت باغ از جمله جمع‌آوری میوه‌ها و برگ‌های آلوده و سپس سوزاندن آنها، هرس و سوزاندن شاخه‌های آلوده، عدم بسته‌بندی و حمل میوه‌های آلوده، سمپاشی‌های بعدی به محض بروز شرایط مساعد و یا مشاهده اولین علائم بر روی میوه و با نظر کارشناس توصیه می‌شود. از مصرف کاپتان روی زردآلو خودداری شود. ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>	مخلوط پردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۱ درصد ۳ در هزار	نوبت اول: پس از ریزش برگ‌ها در پاییز نوبت دوم: در بهار قبل از تورم جوانه‌ها	هرس شاخه‌های آلوده در پاییز قبل از سمپاشی توصیه می‌گردد. استفاده از پایه‌ها یا ارقام متحمل در صورت امکان، تقویت درختان، رعایت اصول صحیح باغبانی و پرهیز از هر گونه تنش که موجب بروز ضعف در درخت می‌شود، شرط اول کنترل بیماری است.
لکه‌آجری بادام <i>Polystigma ochraceum</i> <i>Polystigma amygdalium</i>	مانکوزب اکسی کلورمس* مخلوط پردو	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ درصد	نوبت اول دو هفته پس از ریزش گلبرگ‌ها و سمپاشی بعدی ۱۵ روز پس از نوبت اول	سمپاشی نوبت اول مهم‌تر و در کنترل بیماری موثرتر می‌باشد. جمع‌آوری و دفن برگ‌های آلوده انجام و توجه گردد که برگ‌های دفن شده با شخم در اواخر زمستان به سطح خاک آورده نشود.
پوسیدگی سفید ریشه <i>Rosellinia necatrix</i>	تیوفانات متیل	WP70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	با مشاهده آلودگی	به شعاع ۱ متر خاک اطراف طوقه کنار زده شده و سمپاشی صورت گیرد، سپس خاک برگردانده شود. درختان آلوده معدوم شده و خاک آنها ضدعفونی گردد. رعایت اصول باغبانی و انجام زهکنی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی ورتیسلیومی درختان دانه دار و هسته دار <i>Verticillium dahliae</i>					۱- عدم احداث باغ در خاکهای آلوده ۲- تقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب زمینی، گوجه فرنگی، جالیز و توت فرنگی) ۴- حذف درختان آلوده و سوزاندن آنها
پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه دار و هسته دار <i>Phytophthora spp.</i>					۱- اجتناب از آبیاری غرقابی، تنظیم دور آبیاری بر اساس نیاز گیاه و بافت خاک و عدم تماس طوقه با آب آبیاری ۲- استفاده از پایه های متحمل ثبت سموم جدید و موثر پیشنهاد می گردد.
لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو <i>Gnomonia leptostyla</i> (<i>Marssonniella juglandis</i>)	اکسی کلوروس* مخلوط پردو*	WP 35%	۳ در هزار نوبت اول: پس از ریزش گل های نر (شاتونها)، نوبت دوم: دو هفته بعد از سمپاشی اول ۱ - ۰/۵ درصد		جمع آوری و سوزاندن برگ های آلوده ریخته شده در فصل پاییز به صورت همگانی انجام پذیرد. مخلوط پردو فقط برای نوبت اول سمپاشی توصیه می شود. نوبت سوم سمپاشی در صورت نیاز با توجه به شرایط آب و هوایی و با نظر کارشناس صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه سیب <i>Phytophthora cactorum</i>					کاشت در خاک های سبک یا ایجاد زهکش در خاک های سنگین، مدیریت آبیاری و استفاده از منابع آبی سالم، بالا نگه داشتن محل پیوند از سطح خاک و جلوگیری از زخم شدن طوقه درخت، حذف علف های هرز و تمیز نگه داشتن اطراف طوقه، استفاده از پایه های مقاوم توصیه می شود.
پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار <i>Penicillium italicum</i> <i>Rhizopus sp.</i> <i>Alternaria spp.</i>					رعایت بهداشت در مراحل برداشت، حمل و نقل صحیح، جلوگیری از صدمات فیزیکی، جدا کردن میوه های زخمی و بسیار رسیده از سایر میوه ها، استفاده از روش های مدرن نگهداری توصیه می شود.
نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق <i>Pratylenchus vulnus</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوده توصیه می شود. بررسی نماتدکش های جدید جهت مبارزه پیشنهاد می شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>قیاق</p> <p><i>Sorghum halepense</i></p>	گلیفوزیت	SL 41%	۱۲-۴ لیتر	اوایل گل‌دهی علف‌های هرز	گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار استفاده شود. از ریختن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف فری‌گیت به میزان ۵ هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی گلیفوزیت ۶ لیتر در هکتار جهت کنترل مناسب می‌باشد.
پاراکوآت	گلیفوزیت	SL 20%	۳ لیتر	وقتی ارتفاع علف‌ها ۱۵-۱۰ سانتی‌متر باشد.	پاراکوآت به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود.
مرغ	گلو فوسینت آمونیوم	SL 20%	۱۰-۵ لیتر	“ “ “ “	گلو فوسینت آمونیوم در درختان جوان‌تر از ۴ سال مصرف نشود.
سلمک	ایندوزینفلام	SC 50%	۱۵۰ میلی لیتر	روتیواور سطحی برای از بین بردن بقایا در کف باغ در کشت پیش بهاره	رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکانیکی توصیه می‌شود.
<i>Chenopodium album</i>					جهت مبارزه با علف‌های هرز باریک‌برگ از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده گردد. میزان مصرف آب در هکتار برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر و برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
نی					
<i>Phragmites australis</i>					
کنگر وحشی					
<i>Cirsium arvense</i>					
پیچک صحرائی					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
علف خرس یا کاتوس					
<i>Cynanchum acutum</i>					
گونه‌های اسفناج وحشی					
<i>Atriplex spp.</i>					
گونه‌های ارزن وحشی					
<i>Setaria spp.</i>					
گونه‌های تاج‌خروس					
<i>Amaranthus spp.</i>					
گونه‌های داروآش					
<i>Viscum spp.</i>					
سس درختی					
<i>Cuscuta monogyna</i>					

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خوشه‌خوار <i>Lobesia botrana</i> (<i>Polychrosis botrana</i>)	فوزالن تری کلروفن* دیازینون* اسپینوساد <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	EC 35% SP 80% EC 60% SC24% -	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار " " " ۰/۲۵ در هزار ۲ در هزار	بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه، در مرحله غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها، نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی می‌باشد. دادن پنخ آب زمستانه برای نابودی شفیره‌های زمستان‌گذران توصیه می‌شود. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای ستین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد. بررسی روش‌های کنترل فرمونی پیشنهاد می‌گردد.
تریپس‌های مو <i>Retithrips syriacus</i> <i>Thrips tabaci</i> <i>Taeniothrips discolor</i> <i>Drepanothrips reuteri</i>	دیازینون مالاتیون*	EC 60% EC 57%	۱/۵ در هزار ۲ در هزار	یک هفته پس از باز شدن جوانه‌ها	
شیشک آردآلود مو <i>Planococcus ficus</i> (<i>Planococcus vitis</i>)					مبارزه بیولوژیک با استفاده از کفشدوزک کریپتولموس طبق دستورالعمل، رعایت بهداشت باغ، عدم انتقال ادوات کشاورزی و اندام گیاهی از باغ‌های آلوده به دیگر باغ‌ها، شخم خاک در اوایل بهار جهت تخریب لانه مورچه‌ها و روغن پاشی پیش بهار ۱/۵ - ۱ درصد جهت کنترل توصیه می‌شود. انجام تحقیقات برای دستیابی به روش‌های مبارزه توصیه می‌شود.
زنجبرک گل سرخ <i>Edwardsiana rosae</i>					در تلفیق با کرم خوشه‌خوار مو، این آفت نیز کنترل می‌گردد.
زنجره مو <i>Psalmocharias alhageos</i>	فیرونیل ایمیداکلوپراید*	G 0.2% SC35%	۵۰ گرم برای هر درخت ۱۵ میلی لیتر برای هر درخت		۱- پنخ آب زمستانه ۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شیمیایی ۳- بیل زدن عمیق پای بوته‌ها در اواخر زمستان ۴- آبیاری مرتب ۵- هرس شاخه‌های آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدار شدن میوه)

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی مو <i>Plasmopara viticola</i>	کاپتان فوزتیل آلومینیوم + فلوپیکولید	WP 50% WG 71.1%	۳ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	نوبت اول قبل از گل‌دهی در مناطقی که سابقه آلودگی وجود دارد. نوبت دوم پس از ریزش گلبرگها و نوبت سوم ده روز بعد از سمپاشی دوم	هرس سبزه جهت تهویه درخت و تکرار سمپاشی هر ۱۰-۷ روز یکبار بر اساس پیش‌آگاهی توصیه می‌شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب ضروری است.
سرطان مو <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)					هرس، ضدعفونی ابزار هرس، جلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ و استفاده از نهال‌های سالم توصیه می‌شود. برای دستیابی به روش‌های مبارزه بررسی بیشتر انجام گیرد.
سفیدک حقیقی مو <i>Erysiphe necator</i> (<i>Uncinula necator</i>)	سولفور (گوگرد میکرونیزه) سولفور دینوکاپ پنکونازول هگزاکونازول سولفور سولفور کرزواکسیم‌متیل ایمن اوکتادین تریس	WP80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% DF 80% SC 80% WG 50% WP 40%	۹۰ - ۶۰ کیلوگرم ۴ - ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	حذف بقایای گیاهی و هرس شاخه‌های آلوده و سوزاندن آنها، کاهش تراکم کاشت و ایجاد تهویه و نوردهی مناسب، تعادل در کوددهی و آبیاری، هرس سبز و از بین بردن علف‌های هرز، جهت تهویه باغ توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه شیمیایی در ۷-۶ برگی جوانه‌ها به میزان ۱۵ - ۱۰ کیلوگرم، نوبت دوم بعد از ریختن گلبرگ‌ها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰ - ۲۰ کیلوگرم، نوبت سوم ۲۰ - ۱۵ روز بعد به میزان ۴۰ - ۳۰ کیلوگرم، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلوگرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نوبت اول که هوا خنک‌تر است و سولفور در نوبت‌های بعدی که هوا گرم‌تر است، مصرف شوند.
بیماری اسکا یا سکنه مو <i>Pheoacremonium spp.</i> <i>Phaeoemiella chlamydospora</i> <i>Fomitiporia mediterranea</i>					
پوسیدگی انباری انگور <i>Botrytis spp.</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Rhizopus sp.</i>	متابی سولفیت سدیم	پد کاغذی ۷ گرمی	۷ گرم به ازاء ۵ کیلوگرم انگور، یا یک بسته برای ۵ کیلوگرم		کاهش صدمات فیزیکی، تعادل در کوددهی و کاهش مصرف کودهای ازته، بهبود وضعیت بسته‌بندی، حمل و نقل و نگهداری، کنترل سایر آفات و بیماری‌های میوه انگور مورد تاکید است.

نام محصول: تاکستان (مو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>مصرف فزی گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد (۶ لیتر در هکتار).</p> <p>در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سموم باریک برگ‌کش موجود می‌توان استفاده کرد.</p> <p>کلیه علف‌کش‌ها در کنترل سس موثر می‌باشند.</p> <p>میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.</p>	اوایل مرحله گل‌دهی	۶ - ۱۲ لیتر	SL 41%	گلیفوزیت	<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>تلخه <i>Acrotilon repens</i></p>
	زمانی که ارتفاع علف‌ها به ۱۵-۱۰ سانتی‌متر برسد.	۳ - ۵ لیتر	SL 20%	پاراکوات	مرغ <i>Cynodon dactylon</i>
	“ “ “ “	۵ - ۱۰ لیتر	SL20%	گلو فوسینت آمونیوم	شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>
	قبل از سبز شدن علف‌های هرز	۵ لیتر	EC 33%	پندی متالین*	پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>
					<p>قیاق <i>Sorghum halepense</i></p> <p>گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i></p> <p>نی <i>Phragmites australis</i></p> <p>چسبک <i>Setaria verticillata</i></p> <p>سس درختی <i>Cuscuta monogyna</i></p> <p>تلخ بیان <i>Sophora alopecuroides</i> <i>(Goebelia alopecuroides)</i></p> <p>گونه‌های اسفناج وحشی <i>Atriplex spp.</i></p> <p>کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>کاتوس <i>Cyanchum acutum</i></p>

نام محصول: حبوبات (لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارن دو نقطه‌ای <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارژیت	EC 57%	۱ در هزار	شروع مبارزه با مشاهده ۳-۲ کنه مراحل فعال یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌ها و بعد تکرار آن هر ۱۰ تا ۱۵ روز با نظر کارشناس و در صورت نیاز	مبارزه اصولی با علف‌های هرز توصیه می‌شود. آب‌پاشی می‌تواند در کاهش خسارت موثر باشد و در جاهایی که کشت تحت آبیاری بارانی است نیاز به مبارزه شیمیایی ندارد. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارژیت	EW 57%	۱ در هزار		
	ترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار		
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	اکسی‌دی‌متون‌متیل* مالاتیون	EC 25% EC 57%	۱ - ۰/۵ لیتر ۱ لیتر		انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.
آگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC60%	۱ لیتر	اوایل رویش	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Pythium spp.</i>	تیاندازول	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	تنظیم تاریخ کاشت، عمق مناسب کاشت، شخم عمیق پاییزه، رعایت تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
بیماری آنتراکنوز <i>Colletotrichum lindemuthianum</i>					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، ضدعفونی بذر، رعایت بهداشت مزرعه و ارقام مقاوم توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.
ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)					کاشت بذر سالم و واریته‌های مقاوم و حذف علف‌های هرز توصیه می‌شود.
بلاست باکتریایی لوبیا <i>Pseudomonas marginalis</i>					شخم عمیق، کاشت بذر سالم، رعایت تناوب، رعایت بهداشت مزرعه و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات (لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز					
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	تری‌فلورالین	EC 48%	۲/۵ - ۱/۵ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	تری‌فلورالین، کلرتال‌دیمتیل، اتال‌فلورالین و ای پی تی سی دامنظوره هستند. جهت کاربرد تری‌فلورالین، اتال‌فلورالین و ای پی تی سی عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلافاصله گندم کشت شود، از تری‌فلورالین استفاده نگردد. بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و در کنترل اویارسلام نیز موثر است. برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده کرد. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد. ایمازاتاپیر جهت کنترل تریچه وحشی، توق، چسبک و تاجریزی سیاه ثبت شده است.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	کلرتال‌دیمتیل	WP 75%	۸ - ۱۲ کیلوگرم	بعد از کشت و قبل از سبز شدن	
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>	بنتازون	SL 48%	۲/۵ - ۲ لیتر	۴ - ۲ برگی شدن علف هرز	
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	اتال‌فلورالین	EC 33%	۴ - ۲ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	ای پی تی سی	EC 82%	۶ - ۳ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	
تاتورہ <i>Datura stramonium</i>	ایمازاتاپیر	SL 10%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	
نام محصول: حبوبات (ماش)					
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	پندی‌متالین	EC 33%	۳/۵ لیتر		
عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>					
اویارسلام <i>Cyperus difformis</i>					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					
کنجد <i>Sesamum indicum</i>					
شیطانی <i>Cleome viscosa</i>					
درنه سرخه <i>Echinochloa colona</i>					
گوش بره <i>Chrozophora spp.</i>					
طلحله <i>Corchorus tricoloris</i>					

نام محصول: حبوبات (نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم پيله خوار (هلیوتیس) <i>Heliothis virescens</i> <i>Helicoverpa armigera</i> کاردرینا <i>Spodoptera exigua</i>	تیودیکارب ایندوکساکارب ایندوکساکارب پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> لوفنورون	DF 80% SC 15% EC 15% EC50% - EC 5%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۰۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر در هکتار در قالب مدیریت تلفیقی طبق برچسب ۴۰۰ میلی لیتر در هکتار یا ۲ در هزار یا پایه آب ۲۰۰ لیتر در هکتار	با توجه به پیش آگاهی در زمان نیاز با تشکیل اولین پيله ها	استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور براکون ماده با توجه به دستورالعمل توصیه می شود. روش های زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت با نظر کارشناس، شخم زمین های آلوده در پاییز و زمستان برای نابودی شفیره ها و در صورت امکان دادن یخ آب و سمپاشی به موقع اهمیت خاصی دارد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل : زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می گردد.
مگس های مینوز برگ نخود <i>Liriomyza congesta</i> <i>L. cicerina</i> <i>L. trifolii</i> <i>Phytomyza</i> sp.	کلرپیریفوس	EC 40.8%	۲/۵ - ۲ لیتر	به محض مشاهده آفت	تحقیقات بیشتر در مورد کنترل این آفت پیشنهاد می گردد.
اگروتیس (کرم های طوقه بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	تیوفنوزاید	SC 20%	۰/۷ لیتر		استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می شود.
بوته میری فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>Ciceris</i>	کاپتان	WP 50%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	چون بذر یک نوبت ضد عفونی می شود، استفاده از سموم چند منظوره توصیه می گردد. اقدامات زراعی مثل تنظیم تاریخ کاشت (کشت زودهنگام)، بهداشت مزرعه، آیش، تناوب، آبیاری صحیح و استفاده از ارقام مقاوم نیز توصیه می گردد.
برق زدگی <i>Didymella rabiei</i> (<i>Aschochyta rabiei</i>)	تیابندازول* مانکوزب	WP 60% WP 80%	۲ در هزار ۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت یا سمپاشی بوته های جوان به خصوص بعد از هر بارندگی	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. انتخاب بذر سالم و تناوب صحیح توصیه می شود.
زردی نخود <i>Macrophomina phaseolina</i> (<i>Macrophomina phaseoli</i>)	ایرودیون + کاربندازیم*	WP 52.5%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	کاشت بذر سالم (عاری از قارچ)، رعایت تناوب زراعی، شخم عمیق و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می شود.

نام محصول: حبوبات (باقلا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سیاه <i>Aphis fabae</i>	اکسی دیمتون متیل* دیمتوات*	EC 25% EC 40%	۱/۵ - ۱ لیتر " "		این شته دومیزبانه بوده که میزبان اول آن درختان و درختچه‌های شمشاد و میزبان دوم آن انواع گیاهان پهن برگ یکساله است، لذا میزبان‌های متعددی داشته و از نظر انتقال بیماری‌های ویروسی نیز اهمیت دارد.
شته لگومینوز <i>Aphis craccivora</i> شته نخود <i>Acyrtosiphon pisum</i>					انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه ضروری می‌باشد.
برق زدگی باقلا <i>Didymella fabae</i> (<i>Aschochyta fabae</i>)					کاشت بذر سالم و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
زنگ باقلا <i>Uromyces viciae-fabae</i>					از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاهش بیماری موثر است.
لکه قهوه‌ای (شکلانی) باقلا <i>Botrytis fabae</i>	کاپتان*	WP 50%	۲ کیلوگرم		تناوب و حذف بقایای گیاهی آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سال‌های بعد موثر است. این قارچ به همراه <i>B. cinerea</i> عامل پوسیدگی خاکستری باقلا، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و تولید توکسین می‌شود که از کیفیت محصول می‌کاهد.
علف‌های هرز پهن برگ باقلا	بنتازون	EC 48%	۲ لیتر	در مراحل ۴ - ۳ برگی علف‌های هرز	

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن (سبزی - جالیز) <i>Tetranychus spp.</i>	تترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال در سطح زیری ۲۰٪ برگهای نمونه برداری شده	سمپاشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. اسپیروسیپین جهت کنترل کنه تارتن جالیز (فقط جهت کاربرد در مزارع) ثبت گردیده است. سیترونتول + فارتنول + نرولیدول + نرولیدول (بیومایت) جهت کنترل کنه تارتن روی خیار و خربزه ثبت شده است. آزمایشات و بررسی سموم مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد. سایفلومتوفن و اس کونینوسل جهت کنترل کنه دونقطه‌ای در گلخانه در تناوب با سایر سموم ثبت شده استفاده شود.
	سولفور	WP80-90%	۳ در هزار		
	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		
	اسپیروسیپین	SC 24%	۰/۵ لیتر (فقط در مزرعه)		
	سیترونتول + فارتنول + نرولیدول + نرولیدول + گرانپول	EC 1.36%	۲ در هزار		
	هگزی تیازوکس	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیکلوفن	SC 24%	۰/۵ در هزار		
سایفلومتوفن	SC 20%	۱ در هزار			
اس کونینوسل	SC 15%	۱/۲۵ در هزار			
کنه حنایی گوجه‌فرنگی <i>Aculops lycopersici</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	طبق نظر کارشناس	رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است.
	پروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ لیتر		
مگس مینوز <i>Liriomyza trifolii</i> <i>Liriomyza spp.</i>	کلرپیریفوس*	EC 40.8%	۱/۵ لیتر	به محض مشاهده اولین خسارت	استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، رعایت تناوب زراعی و کشت گیاهان تله توصیه می‌شود. از کاربرد کلرپیریفوس بر روی خربزه‌مشهدی به دلیل ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود و در مورد سایر وارپته‌های خربزه حداکثر ۱ لیتر در هکتار از سم یاد شده استفاده شود. در صورت استفاده از آیامکتین محلول‌پاشی هر ۸ روز یکبار می‌تواند تکرار شود، به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت سمپاشی حداکثر ۳ بار در سال مجاز می‌باشد و در صورت نیاز به سمپاشی بیشتر، بایستی از سایر حشره‌کش‌ها با نحوه اثر متفاوت استفاده نمود. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۲۱ روز می‌باشد. سیرومازین جهت کنترل لارو مگس مینوز جالیز در خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است. آزادیراختین جهت کنترل مگس مینوز جالیز در گلخانه ثبت شده است.
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۶ لیتر		
	سیرومازین	WP 75%	۰/۴ در هزار		
	آزادیراختین	EC 1%	۱/۵ - ۱ لیتر در هزار متر مربع		
تیوسیپلام هیدروژن اکسلات	SP 50%	۰/۷۵ کیلوگرم			

نام محصول: سبزی و جالیز							
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات		
<p>عسلک جالیز</p> <p><i>Bemisia tabaci</i></p> <p>سفیدبالک گلخانه</p> <p><i>Trialeurodes vaporariorum</i></p>	دیکلرووس	EC 50%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار	<p>طبق نظر کارشناس</p> <p>استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تنظیم تاریخ کاشت، تنظیم دورآبیاری، کشت ارقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می‌شود.</p> <p>تیاکلوپراید + دلتامترین و تیمتوکسام جهت مبارزه با حشره بالغ سفیدبالک جالیز به ثبت رسیده‌اند. اسپیرومسینفین جهت مبارزه با پوره سن یک سفید بالک جالیز به ثبت رسیده است.</p> <p><i>Lecanicillium muscarium</i> جهت کنترل سفیدبالک در گلخانه‌های گوجه‌فرنگی ثبت شده است.</p> <p>تحقیقات و بررسی در خصوص ثبت سموم جدید و ترکیبات IGR پیشنهاد می‌شود. اسپیروترامات جهت کنترل سفیدبالک گوجه‌فرنگی ثبت شده است.</p>	۱ لیتر	EC 57%	۱-۱ در هزار
	مالاتیون	EC 24%	۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)	۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)	
	تیاکلوپراید + دلتامترین	EC 24%	۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)	۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)	
	تیمتوکسام	EC 0.15%	۲/۵ لیتر در هکتار درمزرعه		۲/۵ لیتر در هزار در گلخانه	۲/۵ لیتر در هزار در گلخانه	
	اسپیرومسینفین	SG 20%	۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)		۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)	۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)	
	آزادیراکتین	SC 24.7%	۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)		۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)	۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)	
	دینوتفوران	EC 5%	۴ در هزار (فقط در گلخانه)		۴ در هزار (فقط در گلخانه)	۴ در هزار (فقط در گلخانه)	
	تیمتوکسام + لامبدا سای هالوترین	WP	۱ در هزار		۱ در هزار	۱ در هزار	
	پیرترین	SC 10%	۰/۷۵ لیتر - ۷۵۰ در هزار در گلخانه		۰/۷۵ لیتر - ۷۵۰ در هزار در گلخانه	۰/۷۵ لیتر - ۷۵۰ در هزار در گلخانه	
	<i>Lecanicillium muscarium</i>	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده Nufilm		۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده Nufilm	۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده Nufilm	
<p>مگس پیاز</p> <p><i>Hylemya antiqua</i></p>	تری کلروفن	SP 80%	۱-۲ کیلوگرم	<p>تنظیم تاریخ کاشت و خزانه‌کاری توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p> <p>اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می‌شود، دوره کارنس رعایت شود.</p>	۲ لیتر	EC 60%	۲ لیتر
	دیازینون*	EC 50%	۱ لیتر		۱ لیتر		
	هپتفوس*						
<p>مگس جالیز</p> <p><i>Dacus ciliatus</i></p> <p>مگس خربزه</p> <p><i>Carpomya parvalina</i></p> <p>(<i>Myiopardalis parvalina</i>)</p>	فوزالن*	EC 35%	۱/۵ لیتر	<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی، مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه، استفاده از گیاهان تله و سمپاشی گیاهان تله، رعایت تناوب، گل‌گیری، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده در اسر مبارزه اهمیت دارد. انجام شخم و دیسک بلافاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد مؤثر است. در خیار با رعایت دوره کارنس محلول‌پاشی می‌تواند به طور هفتگی صورت گیرد. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p>	۱/۵ لیتر	EC 60%	۱/۵ لیتر
	تری کلروفن	SP 80%	۱-۲ کیلوگرم		۱-۲ کیلوگرم		
	دیازینون*	EC 40%	۱/۵ لیتر		۱/۵ لیتر		
	دیمتوات*	EC 57%	۱/۵ لیتر		۱/۵ لیتر		
	مالاتیون	EC 2.5%	۳۰۰ میلی‌لیتر		۳۰۰ میلی‌لیتر		
	دلتامترین	SC 24%	۱۵۰ میلی‌لیتر		۱۵۰ میلی‌لیتر		

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد. چنانچه هنگام کشت لوبیا در عمق ۱۰ سانتی متری، حرارت خاک از ۱۵ درجه بیشتر باشد خسارت به حداقل خواهد رسید.
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	دیکلرووس مالاتیون هپتفوس تیاکلوپرید + دلتامترین اسپیروتترامات اسپینوساد <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% EC 57% EC 50% OD 11% SC 10% SC 24% L 7.16%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷ لیتر ۰/۶ لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	پس از چند برگگی یا کفتری شدن بوته	عملیات خاک‌ورزی مناسب به منظور از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت، استفاده از ارقام متحمل، کاشت ارقام زودرس، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه‌داشتن مزرعه توصیه می‌شود. در محلول‌پاشی از مواد چسب‌بند (مویان) استفاده شود.
شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i>	دیکلرووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتفوس بی‌متروزین بی‌متروزین دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل فلوئیکامید <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WSC 65% WG 50% L 7.16%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۰/۷-۰/۵ کیلوگرم (محلول‌پاشی) ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲-۱/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	در صورت آلودگی	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی توصیه می‌شود. بی‌متروزین فقط روی شته جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می‌شود و روی شته مومی کلم بی‌تاثیر است. بی‌متروزین با توجه به دارا بودن فرمولاسیون گرانول قابل انتشار در آب (WG) به لحاظ ایجاد خطرات کمتر برای مصرف‌کننده در ارجحیت مصرف قرار دارد. در صورت استفاده از بی‌متروزین به فاصله ۷-۵ روز با نظر کارشناس منطقه سمپاشی تکرار گردد. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربردی سال ۱۳۷۹ روی شته مومی کلم کاملاً موثر ولی روی شته جالیز کم‌تاثیر است. در صورت استفاده از پیریمیکارب حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴-۷ روز بسته به نوع محصول و آفت رعایت گردد. دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل جهت کنترل شته جالیز خیار گلخانه‌ای به ثبت شده است.
بید کلم (شب‌پره پست الماسی) <i>Plutella xylostella</i> (<i>P. maculipennis</i>)	کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> ماترین ایندوکساکارب هگزافلومورون	EC 5% - SL 0.6% SC 15% EC 10%	همراه با ۰/۵ در هزار روغن تابستانه طبق برچسب ۱ در هزار مقدار آب مصرفی ۶۰۰-۲۰۰ لیتر ۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر		کاربرد کلرفلوآزورون الزاماً همراه با مقدار ۰/۵ در هزار روغن تابستانه صورت گیرد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت توصیه می‌گردد.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم میوه‌خوار گوجه‌فرنگی (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta (H.armigera)</i>	تری کلروفن ایندوکساکارب اسپینوساد پیریدالیل کروموفنوزاید <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i> فلوین دیامید آلفاسایپرمترین + تفلوینزورون	SP 80% EC 15% SC 24% EC 50% SC 5% - WG 20% SC 15%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۵۰ میلی‌لیتر ۱۵۰ میلی‌لیتر ۲۰۰ میلی‌لیتر ۱/۵ لیتر طبق برچسب ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار آب مصرفی ۴۰۰ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از ارقام مقاوم، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت و رعایت بهداشت زراعی مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل: زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می‌گردد.
بید گوجه‌فرنگی <i>Tuta absoluta</i>	اسپینوساد ایندوکساکارب <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i> تیوسیکللام هیدروژن اکسالات فلوین دیامید لوفنورون + امامکتین بنزوات آزادیراختین	SC 24% EC 15% - SP 50% WG 20% WG 50% EC 0.15%	۱۵۰ میلی‌لیتر ۲۵۰ میلی‌لیتر طبق برچسب ۱ کیلوگرم ۲۵۰ گرم ۱۰۰ گرم ۲ در هزار		شخم عمیق و یخ‌آب زمستانه، از بین بردن بقایای گیاهی، علف‌های هرز و میوه‌های باقی مانده، حذف و از بین بردن برگ‌های آلوده به لارو، استفاده از تله‌های فرمونی و نوارهای چسبناک، نصب توری مناسب و درب‌های دوتایی جهت جلوگیری از ورود بید گوجه‌فرنگی به داخل گلخانه، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک مانند سن‌های شکارگر و زنبور پارازیتوئید تخم (تریکوگراما) توصیه می‌شود.
پروانه سفید کلم <i>Pieris brassicae</i>	تری کلروفن <i>* Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	SP 80% -	۲ - ۱ کیلوگرم طبق برچسب	با دیدن اولین لاروهای آفت	از بین بردن بقایای گیاهی و رعایت بهداشت مزرعه توصیه می‌شود. انجام آزمایشات و بررسی سموم مناسب‌تر مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت توصیه می‌گردد.
سرخرطومی جالیز <i>Baris granulipennis</i>					تنظیم تاریخ کاشت، کاشت گیاهان تله و سمپاشی آنها، جمع‌آوری و اهدام میوه‌های آلوده، شخم عمیق پس از برداشت محصول، از بین بردن بقایای گیاهی، حذف میزبان وحشی (هندوانه ابوجهل)، شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود.
عروسک خریزه <i>Aulacophora foveicollis (Rhaphidopalpa foveicollis)</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		استفاده از سیستم‌های مکانیزه کشت، رعایت دور آبیاری و کشت به روش جوی و پشته مورد تاکید است. لاروهای آفت ریشه‌خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلرپیریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاروها استفاده شود.
کفشدوزک خریزه <i>Henosepilachna elaterii (Epilachna chrysolina)</i>					جمع‌آوری بقایای آلوده و از بین بردن میزبان‌های وحشی (هندوانه ابوجهل) توصیه می‌شود. این آفت در تلفیق با سایر آفات (مگس‌ها) کنترل می‌شود.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	اکسی کلوروس سیموکسانیل + فاموکسادون سیازوفامید پروپاموکارب هیدروکلراید + فلویپوکلید	WP 35% WDG 52.5% SC 40% SC 68.75% WP 43/95% SL 53%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۰۰ گرم گلخانه: ۱/۵ در هزار ۲ در هزار ۳ کیلوگرم ۴ - ۳ در هزار	با دیدن اولین علائم بر اساس موازین پیش‌آگاهی	زهکشی و تهویه مناسب در کنترل بیماری موثر است. بر حسب شرایط محیط (رطوبت و درجه حرارت) با نظر کارشناس سمپاشی تکرار شود. سیموکسانیل + فاموکسادون جهت کنترل سفیدک داخلی کدویان ثبت شده است.
بوته‌میری <i>Phytophthora drechleri</i> <i>Ph. Capsici</i> <i>Pythium spp.</i>	متلاکسیل پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزیتیل آلومینیوم متلاکسیل + مانکوزب	G 5% SL 84% WP72% WP SL 72/2%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم خاک‌کاربرد مزرعه: ۳ لیتر در هکتار به صورت نشی. گلخانه: ۰/۳ لیتر در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک مزرعه: ۲ در هزار (ریختن محلول پای بوته)، گلخانه: ۲۰۰ گرم در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک (ضدعفونی خاک) ۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذور و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری ۱ در هزار همزمان با کاشت در سینی و انتقال نشا و ۰/۷۵ دو هفته پس از انتقال نشا به صورت محلول ریزی پای بوته	به محض رؤیت اولین علائم (پژمردگی خفیف برگ‌های انتهایی)	حداقل فاصله سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز می‌باشد. کشت جالیز در خاک‌های سبک، تناوب با غلات، حذف علف‌های هرز و نابودی بقایای گیاهی آلوده توصیه می‌شود. سطح داغ‌آب پایین‌تر از محل طوقه باشد و از تماس مستقیم آب با بوته‌ها جلوگیری شود. حتی‌الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد. در کشت‌های گلخانه‌ای کشت روی پشته انجام شده و ترجیحاً از آبیاری قطره‌ای استفاده گردد. تحقیقات در زمینه استفاده از عوامل میکروبی بیوکترول در حال انجام می‌باشد.
پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خریزه <i>Monosporascus cannonballus</i>					
بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f. sp. radicis - cucumerinum</i>		WP	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذور و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری		
نماتد مولد غده ریشه <i>Meloidogyne spp.</i>	متم‌سدیم	SL 32.7%	۵۰ گرم در هر مترمربع خاک یا ۲۲ گرم در هر مترمکعب بذور	قبل از کشت در حرارت ۲۵ تا ۳۰ دوجه	استفاده از ارقام مقاوم، تناوب با گیاهان غیرمیزبان، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن سیست‌های نماتد توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک سنگین خزانه‌های گوجه‌فرنگی و فلفل با استفاده از پوشش پلاستیکی به مدت ۴۸ ساعت با نظارت کارشناس و حداقل ۲ ماه قبل از کاشت انجام شود. کشت در خاک‌هایی که سم مصرف شده است تا تجزیه کامل به تعویق می‌آیند و این سم در شرایط مرطوب بعد از ۱۴ روز تجزیه می‌شود. ضدعفونی توسط شرکت‌های مجاز انجام شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>بیماری‌های ویروسی</p> <p>موزاییک سبز زرد هندوانه</p> <p>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</p> <p>موزاییک هندوانه</p> <p>Watermelon mosaic virus (WMV)</p> <p>پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی</p> <p>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</p> <p>موزاییک خیار</p> <p>Cucumber mosaic virus (CMV)</p> <p>موزاییک زرد کدوتیل</p> <p>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</p>					<p>مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، نشاکاری و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.</p>
نام محصول: پیاز					
<p><u>علف‌های هرز پیاز</u></p> <p>گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp.</p> <p>سلمک Chenopodium album</p> <p>سورف Echinochloa crus-galli</p> <p>گونه‌های ارزن وحشی Setaria spp.</p> <p>تلخه Acroptilon repens</p> <p>پیچک Convolvulus arvensis</p> <p>اویارسلام Cyperus spp.</p>	<p>ایوکسینیل</p> <p>اکسی‌فلورفن</p> <p>اگزادیازون*</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>سیکلوکسیدیم</p> <p>هالوکسی‌فوب‌آرمتیل</p> <p>کلتودیوم</p>	<p>EC 22.5%</p> <p>EC 24%</p> <p>EC 25%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 12%</p>	<p>۳ - ۲ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۳ - ۲ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۱ - ۱/۵ لیتر</p> <p>۰/۷۵ - ۰/۶ لیتر</p> <p>۱/۲ لیتر</p>	<p>پس از رویش علف‌های هرز پهن‌برگ در مرحله ۴ برگگی پیاز</p> <p>اوایل رشد علف‌های هرز (ملاحظات)</p> <p>قبل و بعد از کاشت (ملاحظات)</p> <p>از مرحله ۳ برگگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p> <p>پس رویشی</p>	<p>وچین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود.</p> <p>ایوکسینیل صرفاً پهن‌برگ‌کش می‌باشد. اکسی‌فلورفن در کشت مستقیم پیاز به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله ۲ تا ۵ برگگی پیاز و یا در دو نوبت هر نوبت ۰/۷۵ لیتر به فاصله ۱۸ روز استفاده شود. در کشت نشایی پیاز یک نوبت ۲ - ۱/۵ لیتر در هکتار پس از انتقال نشاء در مرحله ۴-۲ برگگی علف‌های هرز استفاده می‌شود (جهت کنترل اویارسلام مصرف ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود).</p> <p>اگزادیازون علف‌کش دمنظوره است. چنانچه به صورت پیش‌رویشی مصرف شود ۳ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. چنانچه به صورت پس‌رویشی مصرف شود ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود.</p> <p>ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوب‌آرمتیل استر و کلتودیوم فقط باریک‌برگ‌کش می‌باشند.</p>

محصول: سیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز سیر</u></p> <p>تاج خروس وحشی</p> <p><i>Amaranthus retroflexus</i></p> <p>شاه تره <i>Fumaria officinalis</i></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>قندرونک <i>Chondrilla juncea</i></p> <p>گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i></p> <p>بذکرک وحشی <i>Anagallis arvensis</i></p> <p>اویارسلام <i>Cyperus spp.</i></p> <p>قیاق <i>Sorghum halepense</i></p> <p>پیچک <i>Convolvulus arvensis</i></p>	ایوکسینیل*	EC 22.5%	۳ لیتر	به صورت پس‌رویشی، ۲ تا ۴ برگگی علف‌های هرز پهن‌برگ	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. (برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول در کشت پیاز استفاده نمود).
محصول: هویج					
<p><u>علف‌های هرز هویج</u></p> <p>گاوجاق کن <i>Lactuca serriola</i></p> <p>شیرنرم <i>Sonchus oleraceus</i></p> <p>خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i></p> <p>تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p>سورف <i>Echinochloa crus-galli</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i></p> <p>پیچک <i>Convolvulus arvensis</i></p>	لینورون	WP 50%	۲/۵ کیلوگرم	به صورت پس‌رویشی و تا قبل از مرحله ۴ برگگی هویج و اوایل رشد علف‌های هرز	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. لینورون پهن‌برگ‌کش و کشیده‌برگ‌کش می‌باشد، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و در صورت استفاده از این علف‌کش باید به مدت حداقل ۵ ماه از کاشت محصول بعدی اجتناب نمود. تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری‌بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند ولی علف هرز تاج‌ریزی را کنترل نمی‌کند. با توجه به مشکلات زیاد در کنترل علف‌های هرز هویج انجام تحقیقات جهت ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.
	تری‌فلورالین	EC 48%	۲/۵ - ۲ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	
	متری‌بوزین	WP 70%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	در مرحله ۴ - ۲ برگگی علف‌های هرز	
	متری‌بوزین	DF 75%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم		
	پرومترین	WP 80%	۱ کیلوگرم		

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کتانه تارتین <i>Tetranychus spp.</i> کتانه زرد پهن <i>Polyphagotarsonemus latus</i>	تترادیفون پروپارژیت* پروموپروپیلات	EC 7.52% EC 57% EC 25%	۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷۵ در هزار	با مشاهده ۳-۲ کتانه به طور متوسط در مراحل فعال در یک برگ	اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود، تمیز نگه داشتن مزرعه و حذف علف‌های هرز حاشیه آن توصیه می‌شود. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاش‌های مناسب ضروری است (نوع نازل سمپاش به گونه‌ای باشد که زیر برگ‌ها به سم آغشته شود).
کرم‌های مفتولی <i>Agriotes lineatus</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی شامل آیش، تناوب، تقویت ازت خاک، کنترل علف‌های هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین (در تناوب گندم کشت نشود) می‌باشد. استفاده از تله نوری و طعمه‌ای برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه می‌شوند. این سم به میزان توصیه شده پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاک‌دهی پای بوته‌ها با خاک مخلوط گردد.
شته‌های سیب زمینی <i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persica</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	دیکلرووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتئفوس بی‌متروزین بی‌متروزین ایمیداکلوپرید تیامتوکسام	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WS 70% FS35%	۲-۱/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول پاشی) “ “ “ ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲۸/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری ۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی از جمله روش‌های مبارزه می‌باشد.	ضدعفونی غده بذری “

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک کلرادو <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	فوزالن اسپینوساد	EC 35% SC 24%	۲-۳ لیتر ۷۵ میلی لیتر	اواسط خرداد و اواسط تیر	اجرای عملیات قرنطینه‌ای ضروری است. تناوب با محصولات غیر میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه و عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تیاکلوپرید حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۰-۳ روز می‌باشد، دز آن بستگی به تراکم آفت و شرایط منطقه دارد.
بید سیب زمینی <i>Phthorimaea operculella</i>	بیرترین	WP 0.1%	۳ کیلوگرم در تن		استفاده از تله‌های نوری و فرمونی در مزرعه برای شکار پروانه‌ها، شخم عمیق پس از برداشت، رعایت تناوب، یخ آب زمستانه، تنظیم تاریخ کاشت، کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول، خاک‌دهی پای بوته‌ها به خصوص آخر فصل، سرزنی بوته‌ها و جمع‌آوری غده‌های نمایان در سطح خاک توصیه می‌شود. در ابار از مالچ‌های مختلف استفاده شود.
شانکر ساقه سیب زمینی (مرگ گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> <i>(Rhizoctonia solani)</i>	تیاپندازول* پنسی کورون <i>Trichoderma harzianum</i> HA- 22 b اپرودیون	WP 60% WP25% P5% WP50%	۲ در هزار ۱/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲ درصد وزنی غده	ضد عفونی غده قبل از کاشت و یا در ابار ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری	حتی‌الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکلروت (سختینه) قارچ استفاده شود (کمتر از ۱۰ اسکلروت در یک طرف غده بذری). ضد عفونی غده در ابار یا بلافاصله قبل از کاشت، مبارزه زراعی و به‌زراعی، تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمق کاشت مناسب (۱۰-۱۵ سانتی‌متر) رعایت گردد. کشت در خاک با دمای ۸ درجه توصیه نمی‌شود. به هیچ وجه از سیاهک‌کش‌ها برای سیب زمینی استفاده نشود. پیش جواهر دار کردن غده‌ها توصیه می‌شود. کشت چغندر قند قبل از سیب زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود. استفاده از فرآورده‌های میکروبی حاوی <i>Trichoderma harzianum</i> به صورت کنار بوته (Side dressing) مخلوط با کودهای دامی توصیه می‌شود. معمولاً جدایه‌های تریکودرما اثر حفاظتی دارند و از بروز بیماری پیشگیری می‌کنند و در صورتی که پیش از ظهور علائم بیماری مصرف شوند، بیماری را بهتر کنترل می‌نمایند. تیمار غده‌ها پیش از کاشت به صورت بکتواخت توصیه می‌شود. پنسی کورون جهت پیشگیری و کنترل بیماری و اپرودیون جهت کنترل بیماری به کار می‌رود.

نام محصول: سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) <i>Alternaria alternata</i> لکه‌موجی برگ <i>Alternaria solani</i>	کلرتالونیل ایمن اوکتادین تریس بوسکالید + پیراکلواستروبین دی متومورف + پیراکلواستروبین	WP 75% WP 40% WG 33/4% EC 11/2%	۲/۱۳ - ۱/۵۶ کیلوگرم ۷۵۰ گرم ۰/۵ کیلوگرم ۲ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با مشاهده ۱ تا ۲ بوته آلوده در هر مترمربع	رعایت تناوب، حذف و مدفون کردن بقایای گیاهی، جلوگیری از استرس مواد غذایی، خشکی و رطوبتی، تنظیم دور آبیاری و برداشت پس از رسیدن غده‌ها (سیب‌زمینی) توصیه می‌شود. A.solani ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. A.alternata ایجاد شانکر در ساقه گوجه‌فرنگی می‌کند. کلرتالونیل برای مبارزه با آلترناریا گوجه‌فرنگی به ثبت رسیده است. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز است. در صورت استفاده از ایمن اوکتادین تریس با میزان مصرف بیشتر از ۷۵۰ گرم احتمال ایجاد سوزندگی وجود دارد. دی متومورف + پیراکلواستروبین برای کنترل لکه موجی گوجه فرنگی ثبت شده است.
سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora infestans</i>	اکسی کلورومس سیموکسانیل + فاموکسادون فسفونیک‌اسید کلرتالونیل اکسید مس پروپاموکارب هیدروکلراید + فلویپیکولید پروپاموکارب هیدروکلراید + سیموکسانیل دیمتومورف + مانکوزب سیازوفامید متلاکسیل + مانکوزب	WP 35% WDG 52.5% SL 40% SC 72% WG 75% SC 68.75% SC 45% WG 69% SC 40% WP 72%	۳ در هزار ۰/۴ کیلوگرم ۶ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۱ کیلوگرم ۱/۲ لیتر ۲/۵ لیتر ۲ کیلوگرم ۰/۱۵ لیتر ۳ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با ظهور علائم در برگ‌های مربوط به سرشاخه‌ها (۱ بوته در هر مترمربع)	جمع‌آوری و انهدام بقایای آلوده و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. رعایت آیش و تناوب چندساله یا غلات (گندم و جو)، استفاده از ارقام متحمل، رعایت بهداشت زراعی، تنظیم تهویه و کاهش رطوبت سطح غده‌های سیب زمینی، انجام برداشت پس از پینه بستن کامل غده‌های سیب زمینی، کشت در خاک‌های سبک، خاک‌دهی پای بوته‌ها، بهبود سیستم‌های سمپاشی و استفاده از سمپاش‌های (Low volume) جهت آغشته شدن پشت برگ‌ها و اجتناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری توصیه می‌شود. حضور کارشناسان شبکه مراقبت در مناطق آلوده در شرایط بحرانی در روزهای ابری (سه روز متناوب با دمای شب ۱۵-۱۴ درجه و دمای روز حداکثر ۲۱ درجه) و پایش مزارع آلوده ضروری می‌باشد. سیموکسانیل + فاموکسادون و فسفونیک‌اسید برای کنترل سفیدک دروغی سیب‌زمینی ثبت شده‌اند. در صورت استفاده از کلرتالونیل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز می‌باشد.
سفیدک پودری گوجه‌فرنگی <i>Leveillula taurica</i>	اکسی کلورومس تری فلوکسی‌استروبین + فلویپیرام	WP 35% SC 50%	۳ کیلوگرم ۳۰۰ گرم	با نظر کارشناس	استفاده از ارقام متحمل، تنظیم تهویه و رعایت دور آبیاری توصیه می‌شود. به علت خطر بروز مقاومت از تری‌فلوکسی‌استروبین + فلویپیرام با تناوب با دیگر سموم استفاده شود.
قارچ‌های خاکزاد مولد بوته میری گلخانه‌های گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora spp.</i> <i>Rizoctonia spp.</i> <i>Fusarium oxysporum</i>	<i>Trichoderma harizianum</i> T22 های مکسازول	WP SL30%	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذری و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری قبل از انتقال نشا ۱ در هزار یک هفته بعد از انتقال نشا ۲ در هزار دو هفته بعد از سمپاشی دوم ۲ در هزار	های مکسازول جهت کنترل پژمردگی فوزاریومی گوجه فرنگی در گلخانه با عامل <i>Fusarium oxysporum</i> ثبت شده است.	

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری خال سیاه سیب زمینی Colletotrichum coccodes شوره نقره‌ای Helminthosporium spp.	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				استفاده از غده بذری سالم و گواهی شده و حتی الامکان عاری از خال سیاه و شوره نقره‌ای، کاشت غده‌های بذری در خاک‌های با دمای بیش از ۱۵ درجه توصیه نمی‌شود. کشت در خاک‌های خشک و استرس آبیاری باعث تشدید بیماری می‌شود. در انبارها غده‌های با علائم شوره نقره‌ای حذف گردد و رطوبت انبار بیش از ۷۰ درصد نباشد.
پژمردگی و پوسیدگی ریشه Fusarium spp. Verticillium spp.	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، جلوگیری از تنش‌های آبیاری و کاربرد کودهای ریزمغذی توصیه می‌شود.
نماتد پوسیدگی سیب زمینی Ditylenchus destructor نماتد مولد زخم Pratylenchus scribneri					عملیات په‌زراعی و آمایش زمین، تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان، خشک نگه‌داشتن زمین (شخم خشک) و انبارداری مناسب توصیه می‌شود.
نماتد سیست سیب زمینی Globodera rostochiensis G. pallida					رعایت آیش و تناوب (در خاک‌های آلوده ۷-۳ سال از کاشت ارقام حساس سیب زمینی خودداری شود و گیاهان غیرمیزبان مانند غلات و ذرت در تناوب قرار گیرد)، استفاده از غده بذری سالم، جلوگیری از حمل و نقل خاک و اندام‌های آلوده (اعمال مقررات قرنطینه‌ای) از نقاط آلوده به سالم، امحاء محصول لکه‌های آلوده و نیز ضدعفونی خاک این لکه‌ها با سموم تدریجی، استفاده از ارقام مقاوم و آفتاب‌دهی توصیه می‌شود.
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب زمینی Ralstonia solanacearum	سم توصیه نمی‌شود.				استفاده از واریته‌های مقاوم، انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، جمع‌آوری بقایای آلوده، ضدعفونی ادوات کشاورزی با محلول ۵٪ هیپوکلریت کلسیم توصیه می‌شود.
بیماری‌های ویروسی پنجیدگی برگ سیب زمینی Potato leafroll virus (PLRV) Potato virus Y (PVY) Potato virus X (PVX) Potato virus A (PVA) موزایک یونجه Alfalfa mosaic virus (AMV)					مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ناقلین بیماری‌های ویروسی	ایمیداکلوپرید	WS 70%	۲۸/۵ گرم برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		ایمیداکلوپرید و تیمتوکسام جهت مبارزه با ناقلین و کنترل تلفیقی بیماری‌های ویروسی به طریقه ضلعفونی غده بذری به کار برده شود.
شته‌ها، زنجرفک‌ها، تریپس و سفیدبالک‌ها	تیمتوکسام	FS35%	۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		
علف‌های هرز سیب‌زمینی گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> خرفه <i>Portulaca oleracea</i> هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> جو موشک <i>Hordeum leporinum</i> چچم <i>Lolium spp.</i> گل جالیز مصری <i>Orobanche aegyptiaca</i>	پاراکوآت متری بوزین متری بوزین پندی متالین سولفوسولفورون	SL 20% WP 70% DF 75% CS 45/5% WG 75%	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۳ لیتر ۳۵ گرم	بعد از سبز شدن علف هرز و قبل از رویش سیب‌زمینی بعد از کاشت سیب‌زمینی و قبل از سبز شدن آن و اوایل رشد علف‌های هرز علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	وجین علف‌های هرز، عملیات خاک‌ورزی مناسب، استفاده از روش‌های زراعی - مکانیکی و مآخار توصیه می‌شود. پاراکوآت را زمانی که ۲۰ درصد غده‌ها سبز شده‌اند می‌توان مصرف کرد. در صورت کاربرد دیرهنگام، علف‌کش می‌تواند به سیب‌زمینی خسارت وارد کند. در صورت سمپاشی پس از رویش سیب‌زمینی و علف‌های هرز (اوایل رشد) با متری بوزین، میزان مصرف آن به ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. این علف‌کش در کنترل اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها مؤثر است. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد. سولفوسولفورون جهت کنترل گل جالیز مصری مؤثر است.
نام محصول: گوجه فرنگی					
علف‌های هرز گوجه‌فرنگی گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	تری‌فلورالین* متری بوزین* فلوآزیفوپ‌پی‌بوتیل	EC 48% WP 70% EC15%	۲/۵ - ۲ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم مناطق جنوبی*: ۱ لیتر سایر مناطق: ۱/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر در مرحله ۴ - ۲ برگ علف‌های هرز بعد از سبز شدن علف‌های هرز در مرحله ۴ - ۲ برگ	تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک و پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند. فلوآزیفوپ‌پی‌بوتیل باریک‌برگ‌کش مزاج گوجه‌فرنگی است و در صورت سمپاشی بعد از مرحله ۴ برگ در مناطق جنوبی* ارجح‌تر است که از دز ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده شود.

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی برگ یونجه <i>Hypera postica</i>	فوزالن مالاتیون فن والریت*	EC 35% EC 57% EC 20%	۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر		<p>زمان مبارزه بسیار مهم است. مبارزه شیمیایی می‌بایست به زمان‌هایی محدود گردد که آفت در حداکثر حساسیت و پارازیتوئیدهای لارو در حداقل آن باشد، به نظر می‌رسد فصل پاییز می‌تواند زمان مناسبی برای مبارزه شیمیایی باشد (زمانی که حداقل ۵۰٪ تخم‌ها تفریخ شده باشند). لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سمپاشی را اعلام نمایند.</p> <p>برداشت قبل از چین بهاره (برداشت زودهنگام یونجه در چین اول به خصوص اگر خسارت در نزدیکی زمان گل‌دهی باشد یکی از روش‌های موثر است) و چرای پاییزه پس از تخم‌ریزی در مبارزه مؤثر است. دوره کارنس ۱۵ روزه باید رعایت گردد. چرا در اواخر پاییز و اوایل بهار موثر است. شعله‌افکن در مزرعه آخر فصل پاییز روش مستدل در کاهش جمعیت آفت است.</p> <p>ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سمپاشی و سموم مناسب توصیه می‌شود.</p>
سرخرطومی‌های ریشه یونجه <i>Sitona spp.</i>					<p>به یونجه‌های کهنه و شبدر خسارت می‌زند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود. در صورت اقتصادی بودن خسارت با نظر کارشناس می‌توان از سموم گرانول دیازینون ۱۰٪ G و دیازینون ۶۰٪ EC یک لیتر در هکتار هم‌زمان با ظهور حشرات کامل هر نسل مبارزه نمود.</p>
شته‌های یونجه (شته خالدار) <i>Therioaphis trifolii</i> (<i>Therioaphis maculata</i>) <i>Acyrtosiphon pisum</i> <i>Aphis faba</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	با نظر کارشناس ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم	اواخر بهار و اوایل تابستان هم‌زمان با افزایش دما	<p>مبارزه شیمیایی فقط برای شته خالدار توصیه می‌شود (زمانی که جمعیت شته از ۲۰ عدد در هر ساقه تجاوز نماید)، لذا ضروری است هنگام مبارزه به انبوهی شته توجه نمود. از مصرف متوالی یک سم اجتناب شود.</p>
سرخرطومی تخمدان شبدر <i>Apion sp.</i> <i>Apion trifolii</i> (<i>A. aestivum</i>)					<p>استفاده از بذر سالم و مطمئن، اساساً مبارزه زمانی توصیه می‌گردد که برداشت قبل از گل‌دهی کامل یونجه و عدم کاشت شبدر کنار مزارعی که جهت تولید بذر اختصاص یافته است رعایت شود.</p> <p>انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک شاخک بلند ریشه خوار یونجه <i>Plagionotus floralis</i>					۱- سمپاشی علیه حشرات کامل آفت (با نظر کارشناس از سموم فسفره تماسی - نفوذی استفاده گردد). ۲- سمپاشی علیه لاروهای سن یک آفت، قبل از ورود به داخل ریشه ۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت که نیاز به بررسی دارد. (در صورت دسترسی از ارقام مقاوم استفاده شود). ۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطور شدن ریشه‌های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خسارت توسط آفت به وجود می‌آید.
زنبور بذرخوار <i>Bruchophagus roddi</i> (<i>Eurytoma roddi</i>)				هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن	استفاده از بذر بوجاری شده، شخم عمیق و زیر خاک نمودن بذور آلوده ریخته شده در مزرعه، برداشت قبل از گل‌دهی کامل چین اول و استفاده از چین دوم جهت بذرگیری توصیه می‌شود. در صورت نیاز با نظر کارشناس منطقه از سموم فسفره تماسی- نفوذی استفاده گردد. از سمپاشی در زمان گل اجتناب گردد.
سن لیگوس <i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i>					از بین بردن علف‌های هرز حاشیه و رعایت بهداشت مزارع توصیه می‌شود. لازم به توجه می‌باشد که افزودن شادابی بوته‌ها از شدت خسارت سن‌ها می‌کاهد. انجام تحقیقات جهت راه‌های کنترل و دستیابی به سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
کرم برگخوار (کارادینا) <i>Spodoptera exigua</i> برگخوار مصری (پرو دنیا) <i>Spodoptera littoralis</i>					به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاروکش کم‌دوام استفاده گردد.
سفیدک داخلی یونجه <i>Peronospora aestivalis</i>	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار	پس از برداشت	چین اول زودتر برداشت شود.
سفیدک سطحی یونجه <i>Leveillula leguminosarum</i>	دینوکاپ سولفور	WP 18.25% WP 80-90%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۲ - ۳ کیلوگرم	با مشاهده اولین علائم و مناسب بودن شرایط	

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ یونجه <i>Pseudopeziza medicaginis</i>					استفاده از وارته‌های مقاوم و متحمل به برداشت به موقع توصیه می‌شود.
لکه آجری یونجه <i>Stemphylium botryosum</i>					برداشت محصول پس از پیدایش اولین علائم بیماری، کشت ارقام مقاوم، انهدام بقایای آلوده سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان توصیه می‌شود.
لکه سیاه شبدر <i>Cymadothea trifolii</i> (<i>Polythrincium trifolii</i>)					برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان، کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوده توصیه می‌شود.
نماد ساقه یونجه <i>Ditylenchus dipsaci</i>	دیمتوات	EC 40%	۰/۴ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	رعایت بهداشت زراعی و تنظیم تاریخ کاشت توصیه می‌شود. انجام بررسی به منظور ضدعفونی بذر با سموم تدخینی پیشنهاد می‌شود.
بیماری جارویی شدن یونجه <i>Phytoplasma spp.</i>					ناقل بیماری: زنجبرک <i>Orosius albicinctus</i> مناطق انتشار: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، یزد
علف‌های هرز <i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس <i>Chenopodium album</i> سلمک <i>Cuscuta campestris</i> سس <i>Galium tricorntutum</i> بی‌تی‌راخ <i>Raphanus raphanistrum</i> تربچه وحشی <i>Rapistrum rugosum</i> شلمی <i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Salvia sp.</i> مریم‌گلی <i>Rumex sp.</i> ترشک <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک <i>Cyperus spp.</i> اویارسلام <i>Sorghum halepense</i> قیاق	کلرتال‌دیمتیل	WP 75%	۱۲ - ۸ کیلوگرم	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن، یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه	کلرتال‌دیمتیل به منظور پیشگیری از سس و دیگر علف‌های هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود. پاراکوات فقط برای از بین بردن هسته‌های اولیه آلوده به سس مناسب است، از جایجایی یونجه‌های آلوده به سس خودداری شود. فقط در صورتی که آلودگی به سس سطح وسیع داشته باشد از گلیفوزیت استفاده گردد. (مصرف فوری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد). جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ، فقط یک‌بار از سم ایمازاتاپیر استفاده شود و آخر کشت یونجه از مصرف آن خودداری شود. جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ و برای سمپاشی با بنتازون آب مزرعه بایستی تخلیه شود.
	پاراکوات	SL 20%	۵ - ۳ لیتر	بعد از سبز شدن سس	
	گلیفوزیت*	SL 41%	۷۳۰ - ۳۶۶ میلی‌لیتر	در مرحله ۲۵ - ۲۰ سانتی‌متری یونجه و اگر سس به یونجه چسبیده باشد، قبل از گل‌دهی سس	
	ایمازاتاپیر	SL 10%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	اوایل رشد علف‌های هرز	
	ای بی تی سی	EC 82%	۶ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	
	بنتازون	SL 48%	۳ - ۲/۵ لیتر	۴ - ۳ برگ‌گی علف‌های هرز	

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه زنگار (کنه نقره‌ای) <i>Phyllocoptruta oleivora</i>	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	زمان و فاصله سمپاشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. تناوب مصرف سموم کنه‌کش رعایت شود. کاربرد آباکتین: ۲۰ میلی‌لیتر آباکتین + ۲۵۰ میلی‌لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب
	پیریدابن	WP 20%	۰/۴ تا ۰/۵ در هزار		
	آباکتین	EC 1.8%	۰/۲ در هزار		
	هگزازی‌تازوکس*	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار		
	آزوسیکلوتین	WP25%	۱ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت	SC5%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودی‌کلوفن	SC24%	۰/۲۷ در هزار		
کنه قرمز مرکبات <i>Panonychus citri</i>	تترادیفون	EC 7.52 %	۲ در هزار	اواخر زمستان	اسفند ماه: سمپاشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵٪ مصرف سموم تترادیفون و کلوفنتزین به صورت مبارزه زمستانه، با نظر کارشناس و به منظور تخم‌کشی انجام گیرد. مصرف روغن ۱ - ۰/۵٪ بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس انجام شود. فن‌پروکسی‌میت به همراه روغن ۱٪ علیه تخم‌کنه‌ها کاربرد دارد.
	کلوفنتزین *	SC 50%	۰/۵ - ۰/۲۵ در هزار	اواخر زمستان	
	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزازی‌تازوکس	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%			
کنه شرقی مرکبات <i>Eutetranychus orientalis</i>	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار		در مناطق مرکبات‌خیز جنوب وجود دارد و مبارزه با نظر کارشناس منطقه انجام شود.
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزازی‌تازوکس*	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت*	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های مختلف که ۱ <i>Pulvinaria spp.</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱/۵ در صد	به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازین پیش‌آگامی و با ظهور ۶۰٪ پوره‌ها	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. مصرف سموم ذکر شده همراه با روغن ۱- ۰/۵ درصد انجام شود.
شپشک ستاره‌ای <i>Ceroplastes floridensis</i>	اتیون	EC47%	۲ - ۱/۵ در هزار	روغن پاشی زمستانه: پس از سپری شدن اوج سرمای زمستان و قبل از بیداری درختان دز مصرف روغن امولسیون‌شونده بدون آب ۲۵٪ کمتر از روغن معمولی (آبدار) می‌باشد. از کاربرد پیری پروکسی فن در جوار درختان توت و مناطق نوغان خیز جلوگیری شود. استامی پرید اختصاصاً جهت کنترل بالشک مرکبات ثبت گردیده است.	
سپردار الفی <i>lepidosaphes gloverii</i>	کلرپیریفوس	EC 40.8%	۲ - ۱/۵ در هزار	۱ در هزار	مبارزه بیولوژیک برای کنترل شپشک آردآلود با استفاده از کفشدوزک کریبتولموس با توجه به دستورالعمل و برای شپشک استرالیایی با استفاده از کفشدوزک ودالیا با توجه به دستورالعمل انجام شود.
سپردار قهوه‌ای <i>Chrysomphalus dictyospermi</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار	۲ - ۲/۵ در هزار	انجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب‌تر پیشنهاد می‌گردد.
شپشک نرم تن <i>Coccus hesperidum</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ - ۲/۵ در هزار	۲/۵ - ۰/۷ در هزار	
سپردار زرد <i>Aonidiella aurantii (Aonidiella citrina)</i>	پیری پروکسی فن	EC 10%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار	
سپردار زرد شرقی <i>Aonidiella orientalis</i>	بوپروترین	SC40%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار	۰/۵ در هزار	
سپردار واوی <i>Lepidosaphes beckii</i>	استامی پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار	۰/۷۵ در هزار	
شپشک آردآلود <i>Nipaecoccus viridis</i>	اسپیروتراامات	SC 10%	۰/۷۵ در هزار		
شپشک آردآلود <i>Planococcus citri</i>					
شپشک استرالیایی <i>Icerya purchasi</i>					
شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ - ۲/۵ در هزار	در صورت پیچیدگی ۲۵٪ برگ‌های انتهایی روی جوانه‌ها	با توجه به مسائل شته مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب‌تر ضروری است.
	پیریمیکارب	DF50%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار		

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه مینوز برگ <i>Phyllocnistis citrella</i>	دیفلوبنزورون ایمیداکلوپرید هگزافلومورون	WP 25% SC 35% EC10%	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۳۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۲۵ میلی لیتر سم + ۳۰۰۰ میلی لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب		در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. درختان جوان فاقد نیاز به سمپاشی ندارند. مصرف دیفلوبنزورون و ایمیداکلوپرید برای نهالستانها و درختان جوان مرکبات تا حداکثر ۵ سال سن، توصیه می شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می شود.
پسیل مرکبات <i>Diaphorina citri</i>	ایمیداکلوپرید پیری پروکسی فن پیری پروکسی فن + روغن امولسیون شونده کلرفلوآزورون	SC35% EC 10% EC 10% O 80% EC 5%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ درصد روغن ۰/۴ در هزار		موارد قرنطینه ای با توجه به دستورالعمل رعایت گردد. در زمان گل از سمپاشی با سموم گروه نئونیکوتینوئید (ایمیداکلوپرید) خودداری شود. در سال یکبار از سموم گروه نئونیکوتینوئید استفاده شود.
سفیدبالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید) <i>Dialeurodes citri</i>					استفاده از کارت های زرد رنگ توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد بیولوژی و عوامل کنترلی آفت پیشنهاد می گردد.
مگس میوه مدیترانه ای <i>Ceratitis capitata</i>	طعمه پاشی: مالاتیون * + پروتئین هیدولیزات	EC57%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بهار، تابستان و اوایل پاییز	برداشت زودهنگام و به موقع میوه ها، جمع آوری و معدوم کردن میوه های آلوده، شخم سطحی باغات (زیر سایه انداز درخت)، شکار انبوه حشرات نر با استفاده از فرمون جلب کننده تری مدلور (۵۰ - ۲۵ تله در هکتار)، شکار انبوه حشرات نر و ماده با استفاده از جلب کننده های سراتراب، بیولور و پروتئین هیدرولیزات مسموم (۱۰۰ - ۷۰ تله در هکتار) و چنانچه تراکم آفت در یک روز ۳ - ۲ مگس در هر تله باشد، طعمه پاشی طبق دستورالعمل توصیه می شود.
حلزونها خانواده Helicidae رابها (لیسک) خانواده Limacidae	متالدهید متیوکارب نوارمسی	B 6% WP 50%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ٪۴	بهار و پاییز	پخش طعمه به صورت کپه ای هنگام غروب آفتاب انجام شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه (گموز) <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Ph. nicotianae</i>	اکسی کلورومس مخلوط بردو* مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل فوزتیل آلومینیوم	WP 35% WP 65% WP 80%	۱ درصد ۵ - ۱۰ درصد ۳۰ گرم در یک لیتر آب و کاربرد به روش رنگ آمیزی ۲ درهزار	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	مبارزه زراعی: استفاده از پایه متحمل، فاصله داشتن محل پیوندک از زمین، ایجاد زهکش در باغ، تمیز نگه داشتن باغ به ویژه محل طوقه درخت و حذف علف‌های هرز، کنار زدن خاک پای طوقه، تراشیدن بافت آلوده و بستن محل زخم با چسب حاوی قارچ کش و تقویت گیاه با کودهای مناسب توصیه می‌شود.
آنتراکنوز <i>Glomerella cingulata</i> (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)					حذف شاخه‌های خشکیده در پاییز، سمپاشی در زمستان موقع خواب درخت با ترکیبات مسی و تقویت درخت با استفاده از کود مناسب توصیه می‌شود.
شانکر باکتریایی لیموترش <i>Xanthomonas axonopodis pv. citri</i>	مخلوط بردو اکسی کلورومس*	WP 35%	۰/۵ درصد ۱ در هزار	در بهار و پاییز هم‌زمان با جوانه‌زنی در صورت بروز بارندگی پس از سمپاشی، نیاز است سمپاشی تکرار گردد.	هرس سرشاخه‌های آلوده و در صورت آلودگی بالای ۵ درصد فقط یک‌بار سمپاشی قبل از گل‌دهی یا سموم ذکر شده انجام شود. رعایت مقررات قرنطینه با توجه به دستورالعمل و ممنوعیت جابجایی هر گونه اندام‌های آلوده به مناطق سالم توصیه می‌شود. مناطق انتشار: هرمزگان، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس
کپک سبز و آبی میوه مرکبات <i>Penicillium digitatum</i> <i>p. italicum</i>					جلوگیری از تجمع جمعیت زیاد اسپور در محل‌های نگهداری و بسته‌بندی، بازدید و بررسی میوه‌های داخل بسته‌بندی و جدا کردن میوه‌های آلوده در هوای آزاد با استفاده از پنکه در محل‌های نگهداری و تهویه بهتر، رعایت استاندارد دما و رطوبت در انبارها توصیه می‌شود. آزمایش سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.
پوسیدگی سیاه میوه تامسون <i>Alternaria citri</i>					با توجه به خسارت بالا، آزمایش سموم جدید جهت کنترل بیماری پیشنهاد می‌گردد.
واکس محافظ مرکبات محتوی (۰/۲ درصد ایمازالیل و ۰/۵ درصد تیابندازول) به منظور حفظ و نگهداری محصول مرکبات به صورت اندود کردن میوه با اسفنج آغشته به محلول با دز ۱ در هزار توصیه می‌شود.					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخشکیدگی درختان مرکبات <i>Natrassia mangiferae</i>					هرس سرشاخه‌های آلوده و حذف بقایای آلوده، تقویت درختان، مدیریت آبیاری و اجتناب از کشت ارقام پرتقال، نارنج، نارنگی، لیمو و گریپ‌فروت که حساسیت بیشتری دارند.
بیماری فیتوپلاسمایی چاروک لیموترش <i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i>					استفاده از ارقام مقاوم، ردیابی و کنترل بیماری، ممنوعیت کشت جدید لیموترش در مناطق آلوده، ممنوعیت تولید نهال در مناطق آلوده، ممنوعیت جابجایی اندام‌های آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان آلوده در مناطق جدیداً آلوده و مبارزه با ناقلین توصیه می‌شود.
بیماری ویروسی تریستزای مرکبات <i>Citrus tristeza virus (CTV)</i>					رعایت مقررات قرنطینه و موازین بهداشتی جهت جلوگیری از انتقال نهال و هرگونه اندام تکثیری از مناطق آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان در مناطق جدیداً آلوده، استفاده از پایه‌های مقاوم و کنترل ناقلین توصیه می‌شود.
نماتد مرکبات <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	دی‌کلروپروپین + متیل‌ایزوتیوسیانات	SL 100%		قبل از کشت در دمای ۲۵-۲۰ درجه	این سم دارای خاصیت گیاه‌سوزی شدید است. رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده در باغاتی که سابقه کشت مرکبات دارد، توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک با سموم تدهی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سموم مناسب توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> سلمک <i>Chenopodium album</i> پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> پاسپالوم <i>Paspalum distichum</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> جگن <i>Carex sylvatica</i>	پاراکوآت گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم ايندوژيفلام	SL 20% SL 41% SL 20% SC 50%	۳ لیتر ۴-۱۲ لیتر ۵-۱۰ لیتر ۲۰۰ میلی لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوبیل گل‌دهی مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانی‌متری) علف‌های هرز یک‌ساله	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود، در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله کاربرد دارد. مصرف فری‌گیت ۵٪ و سولفات آمونیوم ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶-۵ لیتر در هکتار). میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه اریوفید پسته <i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> <i>Aceria (= Eriophyes) stefanii</i>	سولفور بروموپروپیلات*	WP 80-90% EC 25%	۳ - ۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بلافاصله بعد از باز شدن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	هرس سرشاخه‌های بدشکل و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
کنه معمولی پسته <i>Tenuipalpus granati</i>	پروپارژیت بروموپروپیلات*	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
پسیل پسته (شیره خشک) <i>Agonoscaena pistaciae</i>	ایمیداکلوپرید فلوفنوکسورون هگزافلومورون فوزالین استامی پرید تیامتوکسام تیامتوکسام اسپیرودیکلوفن تیاکلوپرید فن‌پیروکسی‌میت اسپیروتترامات آزادیراختین کانولن دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل	SC 35% DC 5% EC 10% EC 35% SP 20% WG 25% SC 24% OD 24% EC 5% SC 10% EC 0.15% WP WSC 65%	۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲۵ - ۰/۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۴ - ۰/۳ در هزار ۰/۳ در هزار ۱ - ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۵۰ در هزار ۲ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی در قالب مدیریت تلفیقی آفات در قالب مدیریت تلفیقی آفات در قالب مدیریت تلفیقی آفات	استفاده از کارت‌های زرد چسبیده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت کاهش جمعیت حشرات کامل زمستان‌گذران موثر می‌باشد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از کریزوکارت طبق دستورالعمل و در قالب مدیریت تلفیقی آفات انجام شود. شخم زمستانه بین ردیف‌ها و زیر خاک کردن بقایای گیاهی، حذف علف‌های هرز میزبان شته‌ها، عدم سمپاشی در باغ‌هایی که دشمنان طبیعی فعال هستند نیز توصیه می‌شود. دفعات سمپاشی با نظر کارشناس منطقه صوت گیرد زیرا بستگی به میزان آلودگی دارد. از زمان رسیدن پسته سمپاشی انجام نشود. حتی المقدور از اواسط مرداد به بعد سمپاشی انجام نگیرد. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان دز مصرفی پیشنهاد می‌شود.
زنجره پسته (شیره تر) <i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	فوزالین* دیازینون*	EC 35% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	بعد از ظهور پوره‌ها	استفاده از کارت‌های زرد چسبیده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت آن موثر می‌باشد. با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آن‌ها هم‌زمان است، با نظر کارشناس سمپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجره سبز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. بررسی و آزمایش سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن های ناقل نماتوسپورا Brachynema spp. Acrosternum spp. سن قرمز Lygaeus panderus سن درختی Apodiphus amygdali	فینیتروتیون تیامتوکسام + لامبدااسای هالوتترین	EC 50% SC 24.7%	۱/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش آگاهی	حمایت از دشمنان طبیعی، عدم حذف علف های هرز در زمان حمله سن ها و حذف علف های هرز میزبان سن های زیان آور پسته مانند اسفند، گونه های شور، علف خرس، شورکاکلی و گل قاصد در باغ در اوایل و اواخر فصل رویشی توصیه می شود. آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می گردد.
پروانه چوبخوار Kermania pistaciella	تیودیکارب فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین	DF 80% 2% pheromone +6% permethrin (At&k)	۱/۵ در هزار ۵ - ۷ قطره ۵۰ میلی گرمی روی شاخه درختان	بعد از ریزش دوسوم گلبرگ ها و پیدایش پسته ها به اندازه ارزن یا بر اساس تعیین درجه حرارت موثر برای پیک پرواز	استفاده از تله های فرمونی برای تخمین جمعیت آفت، تعیین زمان مبارزه و کاهش جمعیت آفت توصیه می شود. حمایت از دشمنان طبیعی شامل عدم سمپاشی در جمعیت کم آفت و عدم سمپاشی روی شفیقه ها در جمعیت متوسط آفت پیشنهاد می گردد. فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین به صورت ۵ - ۷ قطره ۵۰ میلی گرمی به صورت یکبار در سال بر روی شاخه های درختان استفاده شود. در مورد روش های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون ها انجام تحقیقات پیشنهاد می گردد.
لوفتورون + فنوکسی کرب لوفتورون هگزافلومورون		EC 10.5% EC 5% EC 10%	۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار به همراه ۰/۵ درصد روغن	زمان استفاده از فرمون جنسی چوبخوار پسته: بعد از ظهور حشرات کامل در باغات پسته	
پروانه میوه خوار Recurvaria pistaciicola	اکسی دیمتوئمتیل	EC 25%	۱/۵ در هزار	بعد از تشکیل میوه های ریز پسته	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در شهریورماه در کاهش جمعیت آفت موثر است. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می شود.
پروانه پوستخوار پسته (کراش) Arimania komarofii	فوزالن* دیازینون*	EC 35% EC 60%	۲ در هزار ۱/۵ در هزار	مبارزه با نسل اول: یک هفته بعد از تشکیل میوه های پسته برای نسل های بعدی در صورت نیاز بر اساس تراکم آفت و با نظر کارشناس	شخم و بیخ آب زمستانه توصیه می شود.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه‌های برگ‌خوار <i>Ocneria terebynthina</i>	فوزالن*	EC 35%	۲ در هزار		شخم و بیخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود.
	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		
سوسک سرشاخه‌خوار <i>Hylesinus vestitus</i>	فینتروتیون	EC 50%	۱/۵ در هزار	اواخر فروردین تا اوایل اردیبهشت با نظر کارشناس	هرس شاخه‌های ضعیف شده و خشک، تله‌گذاری آنها و سپس معدوم کردن آنها توصیه می‌شود. فینتروتیون ۲/۵ تا ۲ در هزار + نفت سفید ۱۰ تا ۱۲ در هزار همراه با صابون مایع به مقدار ۳/۵ در هزار نیمه اول اردیبهشت با نظر کارشناس استفاده گردد. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.
کاپنودیس <i>Capnodis cariosa</i>					تقویت درختان با تغذیه مناسب و آبیاری کافی و به موقع توصیه می‌شود.
سرخرطومی پسته <i>Polydrosus davatchii</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		شخم زمستانه باغ انجام شود.
زنبور طلایی مغزخوار <i>Megastigmus pistaciae</i>					بهترین راه مبارزه برداشت کامل محصول، جمع‌آوری و از بین بردن میوه‌های آلوده روی درختان و روی زمین در فصل زمستان است، چون این آفت به صورت لارو داخل میوه زمستان‌گذرانی می‌کند.
زنبور مغزخوار <i>Eurytoma plotnikovi</i>					
شپشک سرشاخه پسته <i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i>)	اتیون*	EC 47%	۲ - ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۰/۵۰ پوره‌های سن یک	نوبت دوم مبارزه با نظر کارشناس و برحسب نیاز با ۱ - ۰/۵٪ روغن به فاصله ۱۰-۱۵ روز از سمپاشی اول انجام شود. استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است.
شپشک تنه‌ای پسته <i>Melanaspis inopinatus</i>	دیازینون	EC 60%	۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن		

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری لکه‌برگی آلترناریایی <i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria tenuissima</i> <i>Alternaria spp.</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ در هزار		هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علف‌های هرز با توجه به شرایط باغ، مدیریت آبیاری و عدم تاخیر در برداشت توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
پوسیدگی فیتوفتورایی ریشه و طوقه (گموز پسته) <i>Phytophthora spp.</i>	مخلوط بردو* اکسی کلرومس* فوزتیل آلومینیوم	WP 35% WG 80%	۴ درصد محلول ۱ درصد ۲/۵ در هزار	در زمان مشاهده آلودگی	مدیریت دقیق آبیاری و کاهش مدت زمان اشباع شدن خاک، کنار زدن خاک اطراف طوقه درخت تا روی ریشه‌های اصلی (ایجاد آخلو در کنار تنه درختان)، استفاده از پایه‌های متحمل، تراشیدن بافت‌های آلوده ناحیه طوقه در درختان آلوده شده یا آلودگی کمتر از ۵۰٪ و معدوم کردن نواحی آلوده و ضدعفونی محل با قارچ‌کش‌های مناسب، حذف و ریشه‌کشی درختان بیمار خشک شده و ضدعفونی محل درخت با قارچ‌کش‌های مناسب توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
عارضه سرخشکیدگی درختان پسته <i>Paecilomyces variotii</i> <i>Cytospora spp.</i> <i>Natrassia magiferae</i>					هرس شاخه‌های آلوده، آبیاری مناسب و به موقع درختان، اصلاح وضعیت خاک، تقویت درختان با تغذیه مناسب و کنترل به موقع آفاتی مانند شپشک و سوسک‌های پوستخوار توصیه می‌شود.
نماتد مولد غده ریشه (ریشه گرهی) <i>Meloidogyne spp.</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۱۰ - ۱۵ گرم در هر مترمربع سایه‌انداز درختان	نوبت اول: پس از برداشت میوه نوبت دوم: در اواخر بهمن‌ماه و اوایل اسفندماه	تهیه نهال گواهی شده از نهالستان‌های سالم، استفاده از پایه‌های متحمل، جلوگیری از انتقال خاک و ادوات کشاورزی از قسمت‌های آلوده به سالم، بهبود وضعیت خاک‌های سبک و شنی با مشاوره مراجع ذیصلاح، بهبود تغذیه گیاه به خصوص از نظر پتاسیم با نظر کارشناس، خودداری از کاشت گیاهانی مانند گوجه‌فرنگی، بادمجان، فلفل و کدوئیان در مجاورت نهالستان و داخل باغ‌های پسته و کنترل علف‌های هرز مانند تاج‌ریزی که به شدت به این نماتدها آلوده می‌شوند توصیه می‌شود. انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria viridis</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>خار شتر</p> <p><i>Alhagi persarum</i></p> <p>شیرین بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i></p> <p>پیچک صحرائی</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p> <p>علف خرس یا کاتوس</p> <p><i>Cynanchum acutum</i></p> <p>اسفند</p> <p><i>Peganum harmala</i></p> <p>گونه‌های شور</p> <p><i>Salsola spp.</i></p> <p>شورکاکلی</p> <p><i>Suaeda altissima</i></p> <p>گل قاصد</p> <p><i>Taraxacum officinale</i></p>	<p>پاراکوات*</p> <p>گلیفوزیت</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم</p>	<p>SL20%</p> <p>SL41%</p> <p>SL20%</p>	<p>۳ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۵ - ۱۰ لیتر</p>	<p>مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی متری)</p> <p>بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل دهی</p> <p>مانند پاراکوات</p>	<p>گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود.</p> <p>میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله می‌باشد. مصرف فری گیت (۵٪) و سولفات آمونیم (۲٪) باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود.</p> <p>برای کنترل علف خرس ۲ بار سمپاشی توسط گلیفوزیت هر بار در مرحله ۱۰ سانتی متری آنرا در طول فصل مهار می‌کند.</p> <p>میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.</p>

نام محصول: نخيلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسيون	مصرف در هكتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجرک خرما <i>Ommatissus lybicus</i>	ديازينون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازين پيش آگاهي	هرس برگ‌هاي پايين بعد از تخم‌گذاري زنجرک در تيرماه، استفاده از نوار يا تله زردرنگ چسبنده به منظور جلب حشرات کامل و حذف پاجوش‌هاي اضافي با رعايت فاصله کاشت درختان توصیه مي‌شود.
	مالاتيون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
	استامي پريد	SP 20%	۰/۵ در هزار		
	فلوپيراديفوران	SL 20%	۰/۵ در هزار		
کرم ميوه‌خوار خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	مالاتيون	EC 57%	۳-۲/۵ در هزار	بر اساس موازين پيش آگاهي	
	ديازينون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	هگرافلومورون	EC 10%	۰/۶ در هزار		
شپشک سفيد خرما <i>Parlatoria blanchardi</i>	ديازينون	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	اردبېهشت‌ماه، آبان و آذرماه بر اساس موازين پيش آگاهي	با توجه به وجود حشرات مفيد معمولاً سمپاشي توصیه نمی‌شود. در بهار با روغن به ميزان ۱٪ و در زمستان با روغن به ميزان ۳-۲٪ روي درختان جوان و کوتاه سمپاشي زميني توصیه مي‌شود. هرس نیز در کنترل آفت موثر مي‌باشد.
	مالاتيون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
شپشک شفاف خرما <i>Fiorinia floriniae</i>	ديازينون	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	آبان و آذرماه	مبارزه مانند شپشک سفيد خرما مي‌باشد.
	مالاتيون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار	آبان و آذرماه	
سوسک شاخدار (خرما) <i>Oryctes spp.</i>	کاربايل*	WP 85%	۳ کيلوگرم	اسفند تا پايان مهرماه	کاربرد طعمه مسموم به مقدار مورد نياز در هكتار توصیه مي‌شود. رعايت بهداشت نخلستان، هرس به موقع، عدم آبياري بي‌رويه و مبارزه مکانیکی در کاهش خسارت موثر است .

نام محصول: نخيلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسيون	مصرف در هكتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه گردآلود خرما <i>Oligonychus afrasiaticus</i>	تترادیفون فتازاکوین هگزی تیاوکس فن پیروکسی میت	EC 7.52% SC 20% EC 10% SC 5%	۲/۵ - ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه	سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. آب پاشی در روز در کاهش خسارت موثر می باشد.
سوسک چوبخوار خرما <i>Pseudophilus testaceus</i>					اصول به زراعی مانند تقویت درخت (کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می شود.
موریانه <i>Microcerotermes diversus</i>	کلرپیرفوس + کلرپیرفوس متیل فیبرونیل	EC 50% EC 2.5%	۱ در صد ۱۰ در هزار	پاییز و زمستان	محلول پاشی تنه و پودرپاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت، انهدام علف های هرز و علف های خشک، تقویت درخت، آبیاری منظم، شخم سالانه پای درخت توصیه می شود.
سوسک سرخرطومی حنایی خرما <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	فسفید آلومینیوم*	Tb56%	۰/۵ تا ۱ عدد قرص ۳ گرمی برای هر دالان لاروی	به محض مشاهده خسارت آفت	۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختان خرما در ماه های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت ۳- عدم کشت محصولات با نیاز آبی بالا در زیر درختان خرما ۴- تله فرمونی برای شکار انبوه آفت بر اساس دستورالعمل ۵- اعمال مقررات قرنطینه ای
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				
بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما <i>Mauginiella scattae</i>	اکسی کلوروس	WP 35%	۲ در هزار	اوایل بهار قبل از باز شدن گل آذین	جمع آوری بقایای گل آذین و غلاف آلوده از روی نخل ها، هرس برگ و تکریم درختان پس از برداشت میوه در اواخر تابستان و اوایل پاییز، سوزاندن بقایا، تقویت نخل ها با آبیاری منظم و کوددهی بر اساس میزان توصیه شده انجام شود.

نام محصول: نخیلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
خشکیدگی خوشه‌های خرما					تعدیل اثرات محیطی بر روی نخل‌ها، کاهش شدت عارضه با پوشاندن خوشه‌ها با پوشش‌های حصیری، کفنی، گونی و پارچه توری، مدیریت آبیاری، میانه‌کاری، تنک کردن خوشه، تقویت درختان با کودهای آلی و شیمیایی توصیه می‌شود. تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه پیشنهاد می‌شود.
بیماری پوسیدگی ریشه خرما <i>Fusarium spp.</i>					تقویت درختان به ویژه کاهش مصرف ازت و افزایش مصرف پتاسیم، شخم مرتب باغ و ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری، عدم احداث نخلستان در زمین‌های تحت کشت محصولات سبزی و جالبز یا آیش به مدت چند سال توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> خارشتر <i>Alhagi persarum</i> شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i> گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	پاراکوات* گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL20% SL41% SL20%	۳ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲ - ۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک ساله، مصرف فری‌گیت (۴ لیتر در هکتار) و سولفات آمونیم به میزان ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شد. برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ استفاده از باریک‌برگ‌کش‌های ثبت شده قابل توصیه است. میانه‌کاری در نخلستان‌ها مانند یونجه، جو و سایر محصولات در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.

نام محصول: انار					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم گلوگاه انار <i>Ectomyeloid (=Spectrobates) ceratoniae</i> کرم به <i>Euzophera bigella</i>	کانولن	WP	۵۰ در هزار		مدیریت تلفیقی (IPM) شامل: ۱- مبارزه مکانیکی (جمع‌آوری و انهدام انارهای آلوده در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در انبار) ۲- پرچم زدایی میوه‌های انار ۶-۵ هفته بعد از ظهور اولین گل ۳- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما (سوش محلی) با توجه به دستورالعمل ۴- استفاده از فرمون طبیعی جهت ردیابی ۵- مدیریت علف‌های هرز چندساله و آبیاری منظم ۶- استفاده از کانولن جهت مبارزه با کرم گلوگاه و کاهش خسارت آفتاب‌سوختگی در قالب مدیریت تلفیقی، توام با روش پرچم زدایی، به فاصله هر ماه یکبار و طی چهار نوبت (از نیمه خرداد تا نیمه شهریور) توصیه می‌شود.
شته انار <i>Aphis punicae</i>	دی‌اتانول‌آمید روغن نارگیل	WSC65%	۲ در هزار		باقی گذاشتن پاجوش‌ها تا اواخر بهار به عنوان تله و حذف آن‌ها در آخر بهار توصیه می‌شود. به لحاظ نقش ارزنده برداتورها در کنترل شته، سمپاشی توصیه نمی‌شود.
کرم طوقه انار <i>Hesperophanes sericeus</i>					رعایت اصول باغبانی، آبیاری به میزان کافی و تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه توصیه می‌شود.
کنه انار <i>Tenuipalpus punicae</i>					به لحاظ نقش ارزنده برداتورها در کنترل کنه، سمپاشی توصیه نمی‌شود. آبیاری به موقع جهت جلوگیری از هر گونه تنش آبی و عدم کشت مخلوط انار با سایر درختان میزبان رعایت گردد.
آفتاب‌سوختگی انار	کانولن	WP	۵۰ در هزار		انجام هرس اصولی و صحیح، رعایت فاصله و جهت مناسب ردیف‌های کاشت، آبیاری و کوددهی متعادل و پرهیز از کاشت مخلوط درختان توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌گردد.
لکه برگ و میوه انار <i>Colletotrichum sp.</i> <i>Alternaria sp.</i> <i>Cercospora sp.</i>					
نماتد مولد غده ریشه انار <i>Meloidogyne spp.</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: توت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دiazinon * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسیاتلا، هرس درختان آلوده و تنه برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود. (مراجعه به آفات زیتون)
خشکیدگی سرشاخه توت <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	ایپرودیون+ کاربندازیم	WP 52.5%	۱ در هزار	هفته اول اردیبهشت	مبارزه شیمیایی به محض ظهور اندام جنسی قارچ به فواصل ۱۰-۷ روز از هم (۲ نوبت در صورت ضرورت)، هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتادن اسکروت‌های قارچ روی خاک (اواخر خرداد) توصیه می‌شود.
کپک خاکستری <i>Botrytis cinerea</i>					
پوسیدگی ریشه و طوقه فوزاریومی <i>Fusarium spp.</i>					
نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i>	دiazinon*+ روغن امولسیون‌شونده	EC 60% O 80%	۲- ۱/۵ در هزار ۲- ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و تکرار سمپاشی هر ۱۵ روز یکبار	به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر در زیتون‌کاری‌ها سمپاشی توصیه نمی‌شود ولی در صورت نیاز روغن‌پاشی زمستانه و تابستانه (۱ درصد) انجام گیرد.
شپشک سیاه زیتون <i>Saissetia oleae</i>	روغن امولسیون‌شونده دiazinon* + روغن امولسیون‌شونده	O 80% EC 60% O 80%	۳- ۲ درصد ۱ در هزار ۲- ۱ درصد	انجام هرس پاییزه، رعایت بهداشت باغات، کاهش مصرف کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، انجام عملیات روغن‌پاشی در اواخر پاییز و در زمستان به میزان ۲٪ علیه پوره‌های زمستان‌گذران در زمان عدم فعالیت دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. برای حفظ دشمنان طبیعی حتی‌الامکان از سمپاشی خودداری شود. ضدعفونی قلمه‌ها به صورت غوطه‌وری آن‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن (طبق دستورالعمل) انجام شود.	

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسیل زیتون <i>Euphyllura olivina</i>	مالاتیون دiazینون* روغن پاشی زمستانه	EC 57% EC 60% O 80%	۲ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱ درصد	نوبت اول در آخر زمستان و قبل از شروع تخم‌ریزی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پوره‌ها و قبل از ترشح مواد مومی	انجام هرس بهاره و پاییزه، حذف پاجوش‌ها و ترک‌ها در تابستان و پاییز - زمستان، عدم کاربرد کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخم و کوددهی، کاربرد روغن در نیمه دوم و سوم بهمن‌ماه به میزان ۲ درصد و در صورت از دست دادن این زمان در نیمه دوم اسفندماه به میزان ۱ درصد توصیه می‌شود. سمپاش مناسب جهت پاکسازی موم‌ها به کار برده شود. حفظ دشمنان طبیعی مورد تاکید است.
شپشک سفید توت <i>Pseudauleacaspis pentagona</i>	دiazینون * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسیاتلا (۱۰ - ۵ شاخه ۵۰ سانتی‌متری) طبق دستورالعمل، هرس درختان آلوده و تنه‌برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود.
مگس زیتون <i>Bactrocera oleae</i>	طعمه پاشی شامل: مالاتیون*+ پروتئین هیدرولیزات دیمتوات*+ پروتئین هیدرولیزات دلتامترین*+ پروتئین هیدرولیزات	EC57% EC40% EC2.5%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بر اساس تعداد حشرات بالغ به‌دام افتاده در تله‌های زرد چسبنده + فرمون طبق دستورالعمل	روش‌های دیگر مدیریت شامل شخم زمستانه (در صورت امکان) زیر درختان برای نابودی شفیره‌ها، برداشت زود هنگام میوه برای فرار از اوج آلودگی، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده، استفاده از تله‌های مگسگیر همراه پروتئین هیدرولیزات و مالاتیون برای جلب حشرات بالغ و تله‌های زرد چسبنده + فرمون (۱۵ - ۱۰ تله در هکتار) و یا کارت زرد طبق دستورالعمل می‌باشد.
شب پره جوانه‌خوار زیتون <i>Palpita unionalis</i>	دیمتوات*	EC40%	۱ در هزار	در بهار زمانی که پنج درصد از برگ‌های درخت توسط لاروها خورده شده باشند.	حذف پاجوش‌ها، حذف سرشاخه‌ها و برگ‌های آلوده، جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده به سایر مناطق، غوطه‌وری نهال‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا Diazینون همراه یک درصد روغن به مدت پنج دقیقه توصیه می‌شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شب پره‌های چوبخوار زیتون <i>Euzophera pinguis</i> <i>Euzopherodes vapidella</i>	مالاتیون*+ روغن‌های معدنی	EC57%	۱/۵ لیتر سم + ۲ لیتر روغن + ۱۰۰۰ لیتر آب (به تنه و شاخه‌های آلوده مالیده شود).	پس از تفریح تخم و قبل از نفوذ لارو سن اول به درون پوست درخت	هرس و سوزاندن شاخه‌های شدیداً آلوده درختان، جلوگیری از زخمی شدن درختان، استفاده از چسب‌های هرس و یا سموم مسی روی زخم‌های هرس و آسیب‌های ناشی از جوندگان، عملیات زراعی برای جلوگیری از تخم‌گذاری آفت و نفوذ لاروهای جوان به درون پوست، تقویت درختان و پاشیدن محلول آهکی (۴۰ - ۳۰ کیلوگرم آهک + ۱۰۰ لیتر آب + یک کیلو نمک طعام) روی تنه‌های درختان توصیه می‌شود.
کرم خراط یا پروانه فری <i>Zeuzera pyrina</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این آفت وجود ندارد.				به ندرت خسارت می‌زند، در صورت مشاهده خسارت مطابق درختان میوه سردسیری اقدام گردد (مراجعه به صفحه ۲۲).
کنه‌های گاززا <i>Aceria oleae</i> <i>Oxycenus niloticus</i>					استفاده از نهال‌های سالم برای احداث باغ و ضدعفونی نهال طبق دستورالعمل انجام شود.
موش شکول <i>Glis glis caspicus</i>	فسفر دوزنگ آنتی کوآگلانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	شکار و جمع‌آوری در فصل خواب (مبارزه مکانیکی) توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
موش کور <i>Ellobius fuscocapillus</i>	فسفر دوزنگ آنتی کوآگلانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	جهت مبارزه می‌توان مانند موش کلاهو از سموم تصعیدی نیز استفاده نمود. این موش در زعفران‌کاری‌ها نیز ایجاد خسارت می‌کند.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری ورتیسیلیوم زیتون <i>Verticillium dahliae</i>					سایر روش‌های مدیریت شامل ضدعفونی خاک قبل از کشت (آفتاب‌دهی و گازدهی)، استفاده از ارقام مقاوم (Arbequina , Frantoio و Oblonga)، اقدامات زراعی مانند تنظیم کوددهی (استفاده از کودهای پتاسه) و آبیاری منظم، جلوگیری از قلیایی شدن خاک و کشت نهال‌های عاری از بیماری، عدم کشت گیاهان حساس به بیماری از جمله گیاهان خانواده‌های Cucurbitaceae و Solanaceae در کنار درختان زیتون و حذف علف‌های هرز میزبان بیماری، همچنین حذف بقایا و از جمله ریشه‌های قدیمی درختان، جلوگیری از انتقال بقایا و خاک آلوده بین باغات و مزارع توسط آب آبیاری و ماشین‌آلات کشاورزی، جلوگیری از زخمی شدن گیاه هنگام شخم اطراف درختان و در این صورت تیمار محل زخم با استفاده از ترکیبات مسی و یا چسب باغبانی، عدم کشت زیتون در خاک‌های دارای سابقه آلودگی و کنترل نماتدهای گیاهی به خصوص نماتدهای ایجاد کننده زخم ریشه می‌باشد.
بیماری لکه طاووسی زیتون <i>Spilocaea oleaginea</i>	اکسی کلورومس* مخلوط بردو*		۳ در هزار ۱ در صد	سمپاشی قبل از شروع بارندگی‌ها	سایر روش‌های مدیریتی شامل خودداری از کشت نهال در خاک‌های بوک و مرطوب و حفظ فاصله بین درختان، هرس درختان برای ایجاد تهویه مطلوب، تهیه قلمه از درختان سالم، استفاده از مواد واسطه‌ای کشت سالم و ضدعفونی شده برای ریشه‌دار نمودن آن‌ها، عدم استفاده از کودهای ازته که باعث برگ را نازک و لطیف‌تر نموده و در برابر بیماری مقاومت کمتری نشان می‌دهند، در صورت امکان جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌ها در مناطق آلوده، استفاده مطلوب و متوازن از کودهای شیمیایی و افزایش مقاومت درخت، کشت ارقام مقاوم و جلوگیری از ایجاد کمبود پتاسیم می‌باشد.
بیماری‌های پوسیدگی ریشه زیتون <i>Nectria haematococca (Fusarium solani)</i> <i>Fusarium oxysporum</i> <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>(Corticium solani)</i> <i>Macrophomina phaseolina</i> <i>Phytophthora spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> <i>(Sclerotium rolfsii)</i>					سایر روش‌ها شامل خودداری از کشت گیاهان حساس به بیماری‌های خاکزی (از جمله گیاهان خانواده‌های Solanaceae و Cucurbitaceae) در میان درختان زیتون، خودداری از کشت زیتون در خاک‌هایی که محصولات مختلف قبلاً توسط قارچ‌های خاکزی آلوده شده‌اند، کاهش شخم و در غیر این صورت شخم کم عمق برای جلوگیری از آسیب به ریشه‌ها، کاربرد متناسب کودهای شیمیایی و آبیاری منظم، استفاده از آبیاری جوی و پشته‌ای و یا قطره‌ای برای جلوگیری از تماس آب با طوقه درختان، سوزاندن شاخه‌های هرس شده طی هرس زمستانه، ضدعفونی و استفاده از قارچ‌کش‌های سیستمیک برای محافظت از زخم‌های هرس و غیره، خارج نمودن و سوزاندن درختان تضعیف شده، تغییر خاک درون چاله‌های کشت، قبل از کشت مجدد در آن محل، در شروع آلودگی (آغاز زرد شدن) توصیه می‌شود. در صورت آلوده بودن نهال‌ها به نماتد مولد غده ریشه، کنترل آن از اولویت برخوردار است.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بوسیدگی آرمیلاریایی ریشه زیتون <i>Armillaria mellea</i> <i>(Armillariella mellea)</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده زیتون وجود ندارد.				جلوگیری از وارد شدن تنش‌های مختلف مانند زخمی شدن ریشه‌ها توسط ادوات و چوندگان و تنش‌های آبی، جلوگیری از احداث باغ در اراضی آلوده، خودداری از انجام واکاری در باغات قدیمی آلوده، حذف درختان به ظاهر سالم اطراف درختان آلوده، ضدعفونی خاک آلوده (توسط سولاریزاسیون و گازدهی)، به صفحه ۲۸ مراجعه گردد.
نمادهای باغات زیتون <i>Meloidogyne spp.</i> <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده وجود ندارد.				سایر روش‌های مدیریت شامل احداث نهالستان در مناطق سالم و عاری از آلودگی به نماند، رعایت اصول بهداشت نباتی از جمله جلوگیری از ورود نهال، ماشین‌آلات، ادوات و کارگرهای مشکوک به محل آلودگی، استفاده از بستر پرلیت برای ریشه‌زایی و یا مخلوط ضدعفونی شده پرلیت با مواد دیگر نظیر ماسه، جلوگیری از هرگونه تنش آبی با آبیاری منظم، ضدعفونی بستر خاک گلدان و بستر ریشه‌زایی قبل از کشت نهال با گاز متیل‌بروماید و یا واپام، جلوگیری از تماس ریشه‌های خارج شده از گلدان‌های پلاستیکی با خاک آلوده نهالستان، جداسازی نهال‌های مشکوک و آلوده و تیمار آنها با سموم نماتدکش توصیه شده، خودداری از هرگونه نقل و انتقال نهال‌های آلوده قبل از سالم‌سازی آنها، از بین بردن علف‌های هرز پهن‌برگ و خودداری از کاشت سایر میزبان‌های نماتد مولد غده در محوطه نهالستان می‌باشد.
نام محصول: چای					
کنه قرمز پاکوتاه <i>Brevipalpus obovatus</i>	ترادیفون پروپارزیت	EC 7.52% EC 57%	۱-۲ در هزار ۱-۱/۲ در هزار	با نظر کارشناس	مصرف ترادیفون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
شپشک‌های آردآلود خانواده <i>Pseudococcidae</i> <i>Pseudococcus viburni</i> <i>(Pseudococcus affinis)</i>	دiazinon* مالاتیون	EC 60% EC 57%	۱-۱/۵ در هزار ۲ در هزار	اواخر اردیبهشت و اواخر تیرماه	معمولاً مبارزه بیولوژیکی با کریپتولموس، آفت را کنترل می‌کند. در صورت طغیان شدید سمپاشی با احتیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سموم با روغن به میزان ۱-۰/۵٪ مصرف شود.

نام محصول: چای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی سفید ریشه و طوقه <i>Pestalotiopsis spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> (<i>Sclerotium rolfsii</i>)					آبیاری برحسب نیاز، عدم کشت تراکم و زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
نماتد زخم ریشه چای <i>Pratylenchus loosi</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر بوته ۵ گرم برای هر بوته	اسفندماه با نظر کارشناس	
نام محصول: انجیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی انجیر <i>Eotetranychus hirsti</i>					با مشاهده خسارت بر روی برگ با نظر کارشناس از سموم کنه کش رایج استفاده گردد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
کنه اریوفید <i>Eriophyes ficus</i>					با مشاهده اولین علائم خسارت روی برگ، مبارزه سریعاً با کنه کش‌های رایج با نظر کارشناس و اول صبح انجام گیرد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
مگس میوه انجیر <i>Lonchaea aristella</i> (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	پرمترین *	EC 25%	۰/۸ در هزار		بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می‌باشد.
بید انجیر (برگ‌خوار) <i>Choreutis nemorana</i> (<i>Simaethis nemorana</i>)	دیفلوبنزورون *	WP 25%	۰/۳ در هزار		برگ‌های خزان شده پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کش یادشده استفاده گردد.
نام محصول: چغندر قند					
گونه‌های کنه تار تن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات پروپارزیت سولفور *	EC 25% EC 57% WP 90%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمپاشی باید رعایت شود. مبارزه لکه‌ای در صورتی که آفت سراسری نباشد. در صورت هم‌زمانی با سفیدک می‌توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علف‌های هرز حاشیه مزارع نیز توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کک چغندر <i>Chaetocnema tibialis</i>	مالاتیون* فوزالین تیامتوکسام	EC 57% EC 35% FS 35 %	۱/۵ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر برای ضد عفونی یک صد کیلوگرم بذر	نوبت اول: در مرحله دوبرگی حقیقی چغندر قند و مشاهده خورده شدن مدور برگ‌ها با نظر کارشناس نوبت دوم: تا زمان ۶ برگی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت با نظر کارشناس	شخم عمیق پس از برداشت محصول و یخ‌آب به صورت همگانی در منطقه، تناوب زرعی، حذف علف‌های هرز میزبان مانند سلمک، ترشک و بوته‌های چغندر قند خودرو در بهار، آبیاری منظم و تقویت گیاه با کودهای حیوانی و شیمیایی توصیه می‌شود.
خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال‌سیاه) <i>Conorrhynchus brevisrostris</i>	فوزالین	EC 35%	۲-۲/۵ لیتر		در صورت امکان و بر حسب موقعیت منطقه کاشت چغندر قند در اولین فرصت انجام شود. شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ‌آب زمستانه، تناوب میزبان، عدم کشت در زمین‌های شنی، آبیاری مرتب و به موقع زراعت، وجین و از بین بردن علف‌های هرز سلمک، علف‌شور و خرفه در بهار توصیه می‌شود.
کرم‌های طوفه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis exclamationis</i>	دیازینون کلرپیریفوس کلرپیریفوس	EC 60% EC 40.8% G 5%	۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۲۰ - ۲۵ کیلو گرم	مرحله اولیه رشد بوته‌های چغندر و با توجه به توصیه‌های پیش‌آگاهی و مشاهده بوته‌های قطع شده و استفاده از تله‌های فرمونی	شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ‌آب زمستانه، حذف علف‌های هرز و طعمه‌پاشی برای کنترل لاروهای زمستان‌گذران به صورت لکه‌ای (برای هر هکتار حدوداً) صد کیلوگرم طعمه لازم است، طعمه فوق شامل ۳ تا ۵ کیلوگرم سم و ۱۰۰ کیلوگرم سیوس می‌باشد).
خرطوم بلند (سرخرطومی دم‌برگ) <i>Lixus incanescens</i>	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر		مبارزه با حشره کامل قبل از تخم‌ریزی، شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ‌آب زمستانه و وجین علف‌های هرز خرفه و سلمک در بهار در خارج یا حاشیه مزرعه توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بید چغندر (لینا) <i>Scrobipalpa ocellatella</i> (<i>Phthorimaea ocellatella</i>)	دیازینون	EC 60%	۱/۲ لیتر	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه‌رنگ در مرکز بوته و قبل از نفوذ لارو به داخل طوقه و همچنین ردیابی توسط تله‌های فرمونی	جمع‌آوری و از بین بردن بقایای چغندر پس از برداشت، شخم، بیخ‌آب، چرانیدن بلافاصله بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است.
پرو دنیا <i>Spodoptera littoralis</i>	دیازینون پرمترین دلتامترین فن‌والریت	EC 60% EC 25% EC 2.5% EC 20%	۱/۵ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر	به محض دیدن آفت وردیابی بر اساس پیش‌آگاهی (تله فرمونی)	فتوآت وقتی لاروها ریز هستند مصرف شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
مگس چغندر قند <i>Pegomya betae</i> (<i>Pegomya hyoscyami</i>)	مالاتیون دیازینون	EC 57% EC 60%	۲ لیتر ۲ لیتر	مشاهده علائم مینوز در برگ‌ها	شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز میزبان توصیه می‌شود. معمولاً نیازی به سمپاشی جداگانه ندارد، در صورت نیاز استفاده از سموم ذکر شده و تکرار سمپاشی ۱۰-۷ روز بعد صورت گیرد.
کرم برگ‌خوار چغندر قند (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالین پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> اسپینوساد ایندوکساکارب تیودی‌کارب	EC 35% EC 50% - SC 24% SC 15% DF 80%	۲ لیتر ۱۵۰ میلی‌لیتر در سنین ۱ و ۲ لاری طبق برچسب ۴۰۰ میلی‌لیتر ۲۵۰ میلی‌لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم	انجام پیش‌آگاهی (تله‌های فرمونی)	سمپاشی در حالت طغیان آفت توصیه می‌شود. شخم عمیق پس از برداشت، کشت زود هنگام و به موقع، حذف علف‌های هرز و بیخ‌آب زمستانه مورد تاکید است.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>زنجرک سبز</p> <p><i>Empoasca spp.</i></p> <p><i>Circulifer spp.</i></p> <p>زنجرک ناقل کرلی تاپ</p> <p><i>Neoliturus spp.</i></p>	<p>اکسی دیمتون متیل</p> <p>دیمتوات</p> <p>ایمیداکلوپرید</p> <p>تیامتوکسام</p>	<p>EC 25%</p> <p>EC 40%</p> <p>WS70%</p> <p>FS35%</p>	<p>۱ لیتر</p> <p>۱ لیتر</p> <p>۱ کیلوگرم برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر</p> <p>۱ لیتر برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر</p>	<p>بر علیه پوره‌ها بر اساس پیش آگاهی</p>	<p>زنجرک‌ها بیشتر از نظر انتقال بیماری‌ها اهمیت دارند، لذا باید پراکنش و روند رشد جمعیت آن‌ها را در سطح مزرعه زیر نظر داشت.</p>
<p>شته باقلا</p> <p><i>Aphis fabae</i></p>	<p>ایمیداکلوپرید*</p> <p>اکسی دیمتون متیل</p> <p>پی متروزین*</p> <p>پی متروزین*</p>	<p>SC 35%</p> <p>EC 25%</p> <p>WP 25%</p> <p>WG50%</p>	<p>۲۵۰ میلی لیتر</p> <p>۱ لیتر</p> <p>۱ کیلوگرم</p> <p>۰/۵ کیلوگرم</p>	<p>بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)</p>	<p>حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.</p>
<p>شته ریشه چغندر قند</p> <p><i>Pemphigus fuscicornis</i></p> <p><i>Smynthuodes betae</i></p>	<p>دیازینون *</p> <p>دیازینون *</p>	<p>G 10%</p> <p>G 5%</p>	<p>۱۵ کیلوگرم</p> <p>۳۰ کیلوگرم</p>	<p>با مشاهده آلودگی روی ریشه (کلی‌های شته یا ترشحات سفید رنگ)</p>	<p>آبیاری مرتب مزرعه، تناوب حداقل یک‌ساله با گیاهانی غیر از خانواده <i>Chenopodiaceae</i>، اقدامات بهداشتی و عدم ورود خاک‌های آلوده از سایر مزارع توصیه می‌شود.</p> <p>انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>
<p>پوسیدگی بنفش ریشه</p> <p><i>Helicobasidium brebissonii</i></p> <p><i>(Rhizoctonia crocurum)</i></p>					<p>تناوب زراعی با محصولات غیر میزبان، شخم عمیق، مبارزه با علف‌های هرز و آیش تابستانه با عملیات زراعی فراوان توصیه می‌شود.</p>

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک پودری (سفیدک سطحی) <i>Erysiphe betae</i>	سولفور تری دمورف دینوکاپ* اپوکسی کونازول تتراکونازول تری فلوکسی استروبین + تبوکونازول	WP 80-90% EC 75% WP 18.25% SC12.5% ME12.5% WG 75%	۴ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱ کیلوگرم ۱ لیتر ۰/۸ - ۱ لیتر ۲۰۰ گرم	در بهار و اوایل پاییز به محض ظهور علامت آلودگی روی برگ	تری دمورف را می توان قبل از شروع آلودگی هم استفاده کرد.
پوسیدگی های ریشه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Pythium aphanidermatum</i>					رعایت مسائل به زراعی: پرهیز از آبیاری بیش از حد، شخم عمیق، زهکشی مناسب مزارع، کشت در کرت های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب (بارانی)، کوددهی مناسب و کنترل علف های هرز توصیه می شود.
بیماری لکه برگی (سرکوسپورائی) <i>Cercospora beticola</i>	سایپروکونازول* کاربندازیم*	SL 10% WP 60%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین علامت بیماری	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش های مناسب مبارزه توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. در صورت هم زمانی با سفیدک در تلفیق با یکدیگر کنترل می شوند.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Pythium spp.</i> <i>Pleospora betae</i> (<i>Phoma betae</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۲/۵ در هزار	قبل از کشت (ضد عفونی بذر)	در موقع کشت درجه حرارت خاک حداکثر ۲۰ درجه سانتی گراد باشد (اجتناب از کاشت عمیق بذر). کاربوکسین تیرام صرفاً جهت کنترل رایزوتونیا موثر می باشد. انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب دیگر توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری گال زگیلی <i>Physoderma leproides</i> <i>(Urophlyctis leproides)</i>					روی تاج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زودهنگام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت و شخم عمیق توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های کنترل پیشنهاد می‌شود. این بیماری تنها از خوزستان گزارش شده است.
سفیدک داخلی (کرکی) <i>Peronospora farinosa</i> <i>(P. schachtii)</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ کیلوگرم	به محض دیدن اولین علائم	برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا) Rhizomania <i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)					استفاده از ارقام مقاوم، کشت زودهنگام (از نیمه اسفند تا نیمه فروردین)، شخم عمیق، رعایت مسائل قرنطینه‌ای در جابجایی چغندر قند و خاک همراه غدد، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات و دام آلوده، عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقابی (در صورت امکان) توصیه می‌شود. ناقل این بیماری قارچ خاکزی <i>Polymyxa betae</i> است که می‌تواند تا ۱۲ سال در خاک باقی بماند، لذا تناوب کمتر از ۱۲ سال را نمی‌توان توصیه نمود.
پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ) <i>Beet curly top virus</i>					مبارزه با ناقلین به صورت ضدعفونی بذر و کنترل شیعیایی حشرات ناقل، تأخیر در کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
نماتد سیستی چغندر قند <i>Heterodera schachtii</i>					رعایت تناوب، ضدعفونی خاک، حذف علف‌های هرز، استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز پهن‌برگ سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> پنیرک <i>Malva spp.</i> آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i> تاتوره <i>Datura stramonium</i> گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i> توق <i>Xanthium strumarium</i> هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>	کلریدازون کلریدازون فن‌مدیفام دس‌مدیفام متامیترون فن‌مدیفام + دس‌مدیفام + اتوفومازیت فن‌مدیفام + دس‌مدیفام + اتوفومازیت تری‌فلوسولفورون‌متیل	DF 65% ,WP65% SC50% EC 15.7% EC 15.7% SC 70% EC 18% EC27.4% DF 50%	۵ - ۴ کیلوگرم ۶ - ۵ لیتر ۷ - ۵ لیتر ۷ - ۵ لیتر ۳ لیتر ۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار در دو نوبت ۳ لیتر رجوع به توضیحات	قبل از جوانه‌زدن علف‌ها در ۴ برگی چغندر " " " " " " بعد از کاشت و قبل از جوانه‌زدن مرحله کوتیلدونی	مخلوط کلریدازون + فن‌مدیفام + دس‌مدیفام بعد از جوانه‌زدن و در مرحله ۴ برگی چغندر به نسبت ۵-۴ لیتر یا کیلوگرم از هر کدام مصرف شود. درجایی که علف هرز غالب تاج‌خروس است، از دس‌مدیفام استفاده شود. کاربرد تری‌فلوسولفورون‌متیل مخلوط با فن‌مدیفام و مویان (۳۰ گرم تری‌فلوسولفورون‌متیل + ۲ لیتر فن‌مدیفام + ۲۰۰ میلی‌لیتر مویان) در مرحله کوتیلدونی چغندر و تکرار سمپاشی یک هفته بعد لازم است.
علف‌های هرز انگلی سس <i>Cuscuta campestris</i> <i>Cuscuta spp.</i>	اتوفومزیت پروپیزامید	SC 50% SC 50%	۲ لیتر ۲/۵ لیتر		
علف‌های هرز باریک‌برگ سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> گونه‌های یولانف وحشی <i>Avena spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> گونه‌های خونی علف <i>Phalaris spp.</i>	فلوآزیفوب‌پی‌بوتیل سیکلوات تری‌فلورالین + کلریدازون ستوکسیدیم هالوکسی‌فوب‌آرمتیل پروپاکوتیزآفوب کوتیزالوفوب‌پی‌اتیل فنوکسا‌پروپ‌پی‌اتیل کلنودیوم	EC 12.5% EC 72.7% EC 48% + WP 65% EC 12.5% EC 10.8% EC 10% EC 5% EC12% EC12%	۳ لیتر ۵ - ۴ لیتر ۲/۵ - ۲ لیتر + ۵ - ۴ کیلو ۳ لیتر ۱ - ۰/۷ لیتر ۱/۵ - ۱ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر ۱/۲ - ۱ لیتر ۱ - ۰/۸ لیتر	۵ - ۲ برگی قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از تنک " " " در مرحله پنجه‌زنی علف‌ها پس‌رویشی	سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و همچنین روی بعضی از پهن‌برگ‌ها موثر است.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه‌های تارتن <i>Tetranychus urticae</i> <i>Tetranychus turkestani</i>	پروپارژیت تترادیفون فن پروپاترین*	EC 57% EC 7.52% EC 10%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ با نظر کارشناس و به هنگام طغیان کرم قوزه	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزبان با سمپاش مناسب انجام شود. سمپاشی در اول فصل به خصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت طغیان، در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود.
کرم قوزه پنبه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیویدیکارب ایندوکساکارب اسپینوساد سایپرمترین پروفنوس تیاکلوپرید + دلتامترین پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> تیویدیکارب آزادیراختین	DF 80% SC 15% SC24% EC 40% EC40% OD 11% EC50% - SC 53% EC 1%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی‌لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی‌لیتر ۱۷۵ میلی‌لیتر ۲/۵ لیتر ۱ لیتر ۳۰۰ میلی‌لیتر طبق برچسب ۱/۵ لیتر ۲ در هزار	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، و کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنن پاپین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک انجام شود. حشرات کامل بالتوری سبز به حشره‌کش ایندوکساکارب حساس هستند لذا زمان سمپاشی به گونه‌ای تنظیم شود که اوج خروج حشرات کامل بالتوری نباشد. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنبه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیکی و توسعه آن مورد تاکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، به خصوص در آخر فصل، هنگام سمپاشی توجه شود.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اوایل رویش هم‌زمان با تفریح تخم	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
برگ‌خوار (کارادینا) و پروانه گاما <i>Spodoptera exigua</i> <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	سایپرمترین	EC 40%	۱۷۵ میلی‌لیتر	با توجه به پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خاردار پنبه <i>Earias insulana</i>	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	طبق نظر و توصیه پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پائیزه و زمستانه و حذف علف‌های هرز گاوپنبه و غوزک توصیه می‌شود. حتی‌الامکان از جابجایی وش خودداری شود. (رعایت موازین قرنطینه ای) مناطق انتشار: خراسان رضوی، خراسان جنوبی، فارس، خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، تهران، قم، سمنان و کرمانشاه
مینوز برگ پنبه <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس*	EC 40.8%	۲-۲/۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش آگاهی	عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
پرو دنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littroralis</i>	دلتامترین* فوزالین*	EC 2.5% EC 35%	۷۵۰ میلی لیتر ۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i>	اکسی دیمتون متیل* دیمتوات تیو دیکارب ایمیداکلوپرید	EC 25% EC40% DF 80% WS 70%	۰/۵ - ۱ لیتر ۱ در هزار ۵ در هزار ۵ در هزار	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	در صورت عدم ضد عفونی، حتماً یک نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد.
سنگ تخم پنبه <i>Oxycarenus hyalinipennis</i> سن سبز پنبه <i>Nezara viridula</i> سنگ قوزه پنبه <i>Adelphocoris lineolatus</i> <i>Creontiades pallidus</i>	اکسی دیمتون متیل* ایمیداکلوپرید*	EC 25% SC35%	۱ لیتر ۰/۲۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	یک نوبت سمپاشی حتماً انجام شود، بهترین زمان مبارزه با سنگ قوزه پنبه در تیرماه هم‌زمان با ورود سنگ در مزارع پنبه و تشکیل غنچه و قوزه است. در تراکم بالا ۲ تا ۳ نوبت سمپاشی در مرداد تا اوایل شهریورماه صورت پذیرد. بررسی و آزمایش سموم کم‌خطر توصیه می‌شود.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های پنبه <i>Aphis gossypii</i> <i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrtosiphon gossypii</i>	ایمیداکلوپرید اکسی‌دیمتون‌متیل بی‌متروزین بی‌متروزین	SC 35% EC 25% WP 25% WG 50%	۲۵۰ میلی‌لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بافتوری، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تأکید است.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i> عسلک پنبه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	پیری پروکسی‌فن بوپروفرزین <i>Beauveria bassiana</i>	EC 10% SC 40% L 7.16%	۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر ۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه‌های مراقبت و پیش‌آگاهی	رعایت اصول به‌زراعی و همچنین مصرف برگ‌ریزها در کاهش حملات آفت بسیار موثر است. کشت توام پنبه با سبزی و جالیز توصیه نمی‌شود و در جوار مزارع پنبه سبزی و جالیز کاشته نشود. کاربرد <i>Beauveria bassiana</i> تحت نظارت و در قالب روش‌های مدیریت تلفیقی توصیه می‌شود.
مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Macrophomina sp.</i> <i>Alternaria sp.</i>	کاربوکسین تیرام کاربوکسین*	WP 75% WP 75%	۶-۴ در هزار ۶-۴ در هزار	ضدعفونی بذر “ “ “	استفاده از بذر تازه و سالم، استفاده از قارچ‌های آنتاگونیست، رعایت اصول به‌زراعی شامل رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است. سموم توصیه‌شده روی قارچ‌های <i>Alternaria</i> و <i>Rhizoctonia</i> مؤثر می‌باشد. بررسی و آزمایش سموم جدید ضروری می‌باشد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی آوندی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. vasinfectum</i>					استفاده از ارقام مقاوم، تناوب سه ساله با غلات و یونجه، استفاده متعادل از کودهای ازته و پتاسه، استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست و کنترل نماتد در خاک‌های سبک توصیه می‌شود. ارقام ساحل و ورامین از تحمل بالایی برخوردار هستند.
پژمردگی آوندی پنبه <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود. استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل، حذف بقایای گیاهی آلوده، تنظیم میزان آبیاری و کوددهی (کود پتاس و کودهای ازته با بنیان NH ₄ ، آفتاب‌دهی و استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست توصیه می‌شود.
پوسیدگی داخلی قوزه <i>Nematospora gossypii</i> <i>Khuskia oryzae</i> (<i>Nigrospora oryzae</i>) <i>Aspergillus flavus</i> <i>A. niger</i>					فاصله بوته‌ها از یکدیگر رعایت گردد، تا از بالا رفتن رطوبت خودداری شود. در دادن کود ازته دقت لازم صورت پذیرد.
بیماری لکه زاویه‌ای پنبه <i>Xanthomonas citri subsp. malvacearum</i> (<i>Xanthomonas axonopodis pv. malvacearum</i>)					استفاده از ارقام مقاوم و اصلاح‌شده، اصلاح سیستم آبیاری، بهداشت زراعی، تناوب دوساله و استفاده از بذر سالم و بدون کرک (بذر دیلته) توصیه می‌شود.
برگریز	تری‌بوتیل فسفوتری‌تیوات (دب) تیدیاژورون (دراپ)	L 72% WP50%	۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ گرم		۲ لیتر تری‌بوتیل فسفوتری‌تیوات + ۲۰۰ گرم تیدیاژورون به صورت مخلوط در آب در هکتار مصرف شود.
تنظیم کننده رشد رویشی (زراعت آبی)	مپیکوات کلراید	SL 5%	۱ - ۱/۵ لیتر		

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp.	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	اتال‌فلورالین و تری‌فلورالین بلافاصله پس از مصرف با خاک مخلوط شده و خاک حتماً بایستی مرطوب باشد.
طلحه Corchorus tricoloris	تری‌فلورالین	EC 48%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می‌شود از برگ‌ریزها دف و مخلوط دف و دراپ طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراپ). استفاده از دز بالای تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنگین توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
گوش‌بره Chrozophora spp.	دینترامین	EC 25%	۳ لیتر	قبل از رویش علف‌های هرز (پیش‌رویشی)	تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنگین توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
سلمک Chenopodium album	کونیزالوفوپ‌پی تفوریل	EC4%	۳ لیتر	پیش‌رویشی	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم ایجاد کلروز و زردی می‌کند که پس از یک‌ماه از بین می‌رود.
تاج‌ریزی Solanum nigrum	پرومترین	WP80%	۱ - ۲ کیلوگرم	بلافاصله بعد از کاشت و قبل از سبز شدن	به مدت ۶ ماه پس از مصرف پرومترین + فلومتورون گیاهی به جز پنبه نباید در محل مصرف کاشته شود.
گاوپنبه Abutilon theophrasti	پرومترین + فلومتورون	DF88%	۲/۹ - ۲/۳ کیلوگرم		مقدار آب برای کلیه علف‌کش‌ها ۴۰۰ - ۳۰۰ لیتر توصیه می‌شود.
خرقه Portulaca oleracea	پروپاکونیزآفوپ	EC 10%	۱ - ۱/۵ لیتر		
غوزک (کنف وحشی) Hibiscus trionum	دیورون	WP 80%	۳ - ۱/۵ کیلوگرم	پس‌رویشی در مرحله ۸-۵ برگی	
سوروف Echinochloa crus-galli	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم	WG75%	۱۵ گرم در هکتار به همراه مویان	پس‌رویشی	
خارشتر Alhagi pseudalhagi					
پیچک صحرائی Convolvulus arvensis					
اویارسلام Cyperus spp.					
قیاق Sorghum halepense					
پاسپالوم Paspalum sp.					

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات* پروپارژیت*	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)	ارزیابی میزان خسارت جهت اقتصادی بودن مبارزه شیمیایی توصیه می‌گردد.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، استفاده از علف‌های هرز تله در حاشیه مزارع و بعد سمپاشی آنها، طعمه‌گذاری (طعمه سموم ۵ - ۴ درصد) در عصر و غروب صورت گیرد. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می‌شود.
کرم فوزه <i>Helicoverpa spp.</i>	فوزالن تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	EC 35% DF 80% -	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم طبق برچسب	بر اساس موازین پیش‌آگامی و نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای تریکوگراما و براکون طبق دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مورد این آفت مبارزه زراعی شامل شخم عمیق و بیخ‌آب زمستانه بسیار مهم است.
شته‌ها <i>Rhopalosiphum maidis</i> <i>R.padi</i>	دیازینون* فوزالن پیریمیکارب* ایمیداکلوپرید	EC 60% EC 35% WP 50% FS 6%	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ - ۰/۸ کیلوگرم ۶ لیتر برای یک تن بذر	طبق نظر کارشناس ضد عفونی بذر	رعایت اصول بهداشت مزارع و عاری بودن از علف‌های هرز میزبان شته‌ها در مراحل اولیه رشد توصیه می‌شود. مبارزه شیمیایی در صورتی که قبل از مرحله (Tassel) ۵۰٪ بوته‌ها آلودگی نشان دهند و یا ۳٪ از بوته‌ها در مرحله (Tassel) روی برگ‌های بالایی و گل‌آذین‌تر آلودگی شدید نشان دهند، انجام شود.
کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت <i>Ostrinia nubilalis</i> <i>(Pyrausta nubilalis)</i>	فوزالن <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	بر اساس نظر کارشناس منطقه با مشاهده تخم‌های تیره رنگ و یا لاروهای سن یک	مبارزه بیولوژیکی با استفاده از زنبور تریکوگراما و زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی مناسب جهت جلب پروانه ساقه‌خوار اروپایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بردن بقایا، استفاده از ارقام مقاوم و متحمل (در صورت امکان) و استفاده از ساقه‌خردکن حتماً انجام شود. انجام آزمایشات جهت معرفی سموم جدید کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا <i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس قبل از نفوذ لاروها به داخل ساقه	حمایت از دشمنان طبیعی آفت، از بین بردن علف‌های هرز میزبان و استفاده از ساقه‌خردکن توصیه می‌شود. زمان مصرف سم پس از بازدهای مرتب و ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی یا نوری، تخم‌ریزی آفت مشخص و پس از خروج لاروهای سن یک از پوسته تخم و قبل از ورودشان به ساقه انجام شود.
کرم برگ‌خوار کارادارینا <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن <i>* Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	استفاده از زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم برگ‌خوار ذرت <i>Mythimna loreyi</i>	فوزالن <i>* Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برچسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زیاد است، خسارت زیادی وارد می‌کند.
زنجرف‌ها <i>Empoasca decipiens</i> <i>Circulifer spp.</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	تیامتوکسام ایمیداکلوپرید	FS35% FS 6%	۵۰۰ - ۳۵۰ میلی‌لیتر برای ضدعفونی یک‌صد کیلوگرم بذر ۶ لیتر برای یک تن بذر	ضدعفونی بذر	به منظور کنترل زنجرف‌های ناقل ویروس، اجرای مبارزه زراعی و ضدعفونی بذر توصیه می‌گردد.
تریپس <i>Anaphothrips sp.</i>	ایمیداکلوپرید	FS 6%	۶ لیتر برای یک تن بذر	ضدعفونی بذر	در تلفیق با دیگر آفات کنترل می‌شوند. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک خوشه ذرت <i>Sphacelotheca reiliana</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ ذرت <i>Setosphaeria turcica</i> (<i>Helminthosporium turcicum</i>) <i>Cochliobolus heterostrophus</i> (<i>Bipolaris maydis</i>) <i>Cochliobolus carbonum</i> (<i>Bipolaris zeicola</i>)					کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوده و رعایت تناوب زراعی توصیه می‌گردد.
پوسیدگی بلال ذرت <i>Fusarium verticillioides</i>	کاربوکسین تیرام تیوکونازول* تیوکونازول*	WP 75% FS6% DS2%	۲/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت " " " " " "	جمع‌آوری بقایای گیاهی، مبارزه به موقع و موثر با آفات ذرت، تناوب زراعی مناسب با محصولات غیر میزبان، ممانعت از تنش‌ها به خصوص خشکی با آبیاری منظم، رعایت تعادل کودی، انبار کردن صحیح (رطوبت کمتر از ۱۸٪ در بلال ذرت و ۱۵ - ۱۳٪ در بذر) و کشت ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای <i>Tolyposporium ehrenbergii</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضدعفونی بذر فقط آلودگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوشه‌های آلوده نیز توصیه می‌گردد.
سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم) <i>Sporisorium sorghi</i> (<i>Ustilago sorghi</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	
سیاهک معمولی ذرت <i>Ustilago zaeae</i> (<i>Ustilago maydis</i>)					کشت ارقام مقاوم، مبارزه با حشرات که در گیاه زخم ایجاد می‌کنند، از بین بردن بقایای محصول و خوشه‌های آلوده قبل از رها شدن اسپورها، جلوگیری از زخمی شدن گیاه میزبان توسط ماشین‌آلات کشاورزی، کوددهی متعادل، پرهیز از مصرف بی‌رویه کود از ته و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
بیماری‌های ویروسی کوئولگی زیر ذرت <i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV) ویروس ایرانی موزایک ذرت <i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)					استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت و ضدعفونی بذر برعلیه ناقلین توصیه می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
تاج خروس <i>Amaranthus retroflexus</i>	آترازین	WP 80%	۱/۵ - ۱ کیلو گرم	قبل از کاشت ذرت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت و قبل از رویش علف هرز	برای علف‌های هرز کشیده‌برگ یک‌ساله و پهن‌برگ در تناوب پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	ای بی تی سی + ایمن کننده دی کلرامید	EC 82%	۶ - ۴ لیتر	قبل از کشت و مخلوط با خاک در عمق ۱۰ سانتی‌متری	ای بی تی سی برای کنترل علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ یک‌ساله و اویارسلام مؤثر است.
پیچک صحرايي <i>Convolvulus arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱/۵ - ۱ لیتر	بعد از رویش علف‌ها و ۷-۵ برگی ذرت	آترازین و ای بی تی سی بیش از هشت سال متوالی مصرف نشود. در مصرف توفوردی به زراعت‌های حساس همچوار توجه شود.
قیاق <i>Sorghum halepense</i>	توفوردی + ام سی بی آ	SL 67.5%	۱/۵ - ۱ لیتر	قبل از رویش ذرت و علف‌ها	استوکلر، پهن‌برگ‌ها به خصوص تاج خروس را به خوبی کنترل می‌کند. در صورتی که مزرعه فقط به پهن‌برگ‌ها آلوده است نیازی به استفاده از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون + نیکوسولفورون نبوده و می‌توان از توفوردی + ام سی بی آ استفاده نمود.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	استوکلر	EC 50%	۵ - ۴ لیتر	پیش‌رویشی و پیش از کاشت	از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون + نیکوسولفورون حد اکثر چهار سال متوالی بیشتر استفاده نشود.
خرفه <i>Portulaca oleracea</i>	استوکلر	EC 76%	۳/۵ - ۲/۷۵ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون علف‌کشی دومنظوره با کارایی بهتر روی باریک‌برگ‌ها می‌باشد.
ارزن وحشی <i>Setaria viridis</i>	فورام‌سولفورون	OD22.5%	۲/۵ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به غیر از شیرین بیان و قیاق کاربرد دارد.
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	نیکوسولفورون	SC4%	۲ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادین (ایمن کننده) برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به صورت پس‌رویشی استفاده شود.
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>	ریم‌سولفورون	DF 25%	۴۰ گرم	پس رویشی	
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون	WG 75%	۱۷۵ گرم	پس رویشی	
هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین	SE 53.75%	۵/۴ لیتر	پس رویشی	
خارشتر <i>Alhagi pseudalhagi</i>	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادین (ایمن کننده)	OD 3.1%	۱/۵ لیتر	پس رویشی	
پنیرک <i>Malva neglecta</i>	تاپرامازون	SC 29/7%	۰/۱۵ - ۰/۱۲۵ لیتر + ۲ در هزار سیتوگیت	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	
اویارسلام <i>Cyperus difformis</i>	بروموکسینیل + ام سی بی آ + اتیل‌هگزین‌استر	EC 40%	۱/۵ لیتر	دومنظوره	
تاتوره <i>Datura stramonium</i>	یدوسولفورون متیل + فورام سولفورون سدیم + تین کاربازون + سیفتر ساپروسلوفامید	OD 4.25%	۱ لیتر	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	
کنجد <i>Sesamum indicum</i>					
شیطانی <i>Cleome viscosa</i>					
طحله <i>Corchorus tricoloris</i>					
شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>					
کنف وحشی <i>Hibiscus trionum</i>					
عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>					

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا (خوزستان) <i>Sesamia nonagrioides</i> <i>S. Cretica</i>				رها سازی در اوج پرواز حشرات کامل	معمولاً توسط زنبور پارازیتوئید تخم سزامیا <i>Telenomus busseolae</i> کنترل می‌گردد. در مزارع تازه کشت رها سازی تلقیحی از این زنبور توصیه می‌گردد. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مبارزه با سزامیا از تله فتوسلی و تله نوری نیز استفاده می‌شود. همچنین با پایش آلودگی مزارع قبل از برداشت، مزارع با آلودگی بیشتر از میانگین میانگرمه آلوده را، در صورت به طول انجامیدن زمان برداشت تا بیش از نیمه اسفندماه، برداشت این مزارع حتماً تا قبل از نیمه اسفند جهت کاهش جمعیت سال بعد صورت می‌پذیرد، ثابت شد هردو روش اخیر از تمام روشهای موجود کارا تر و سریعتر منجر به کاهش آلودگی به آفت مذکور می‌شوند.
کنه نیشکر (خوزستان) <i>Oligonychus sacchari</i>					توسط کفشدوزک شکاری <i>Stethorus gilvifrons</i> کنترل می‌گردد. انجام سمپاشی با کنه‌کش‌های قابل مصرف در شرایط مزرعه‌ای به صورت لکه‌ای در کانون‌های اولیه و در حواشی با نظر کارشناس توصیه می‌گردد.
سوسک ریشه‌خوار <i>Pentodon idiota</i>	دیازینون*	G 10%	۴۰ - ۲۰ کیلوگرم	هم‌زمان با عملیات هلیگ‌آپ	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه به مدت ۱۲۰ - ۷۰ ساعت و استفاده از تله نوری) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سموم توصیه شده در آب آبیاری توصیه شود.
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>	مالاتیون فینیتروتیون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طغیان	جهت حمایت از حشرات مفید حتی المقدور از سمپاشی پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضعی از روش‌های آگروتکنیکی استفاده شود.
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل سرما: گندم + ۴-۳٪ وزن طعمه روغن + ۶-۵٪ سم در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی‌متری نیشکر + ۵٪ وزن طعمه (سم)
عسلک نیشکر <i>Neomaskellia andropogonis</i>					زنبورهای پارازیتوئید <i>Encarsia inaron</i> و <i>Eretmocerus sp.</i> فعالیت خوبی را روی این آفت نشان می‌دهند. به جهت حمایت از حشرات مفید سمپاشی توصیه نمی‌شود.
موریانه <i>Amitermes vilis</i>					موریانه توسط انجام آبیاری سنگین کنترل می‌گردد.
سیاهک ساقه نیشکر <i>Sporisorium scitaminea</i>					حذف ارقام تجاری حساس مانند NCo ۳۱۰ و استفاده از ارقام مقاوم، ضد عفونی قلمه‌ها با قارچ‌کش تیوکونازول یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت، عدم استفاده از راتون بالا، حذف و از بین بردن پوته‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و آزمایشات قارچ‌کش‌های تریازول پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری پوکابونگ (Knife cut) <i>Fusarium subglutinans</i> <i>Gibberella fujikuroi</i> (<i>F. Moniliforme</i>) <i>F. proliferatum</i>					به علت پایین بودن خسارت، کنترلی برای آن انجام نمی‌شود.
بیماری ویروسی موزاییک نیشکر <i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری کوتولگی راتون نیشکر <i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>xyli</i>					خالص و سالم‌سازی ارقام با استفاده از روش تلفیقی حرارت درمانی و کشت بافت و تهیه قلمه‌های گواهی شده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز یک‌ساله تابستانه و زمستانه</u>	آترازین	WP 80%	۴ - ۳ کیلوگرم	هنگام کشت	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
دورنه <i>Echinochloa colona</i>	آترازین +	WP 80%	۳ کیلوگرم +	قبل از ظهور علف‌های هرز	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	متری‌بوزین*	WP 70%	۲ کیلوگرم	قبل از ظهور علف‌های هرز	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
پنجه‌مرغ <i>Digitaria sanguinalis</i>	آترازین	WP 80%	۴-۲ کیلوگرم	قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	گلیفوزیت	SL 41%	۸ - ۶ لیتر	“ “ “	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
پنیرک <i>Malva parviflora</i>	توفوردی	SL 72%	۳ - ۲ لیتر	“ “ “	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
یونجه زردهدنی <i>Melilotus indicus</i>	پاراکوات	SL 20%	۳ - ۲ لیتر	“ “ “	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
شیرنرم <i>Sonchus oleraceus</i>	متری‌بوزین*	WP 70%	۴ - ۲ کیلوگرم	به صورت لکه‌ای قبل و بعد از ظهور علف هرز	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
گاوچاق‌کن <i>Lactuca serriola</i>	ای بی تی سی*	EC 82%	۷ - ۶ لیتر	قبل از ظهور علف در آب اول آبیاری	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
پنجه‌مرغی <i>Dichanthium annulatum</i>	تری‌فلوکسی‌سولفون‌س‌دیم +	WG75%	۷/۵ - ۲ کیلوگرم	پیش‌رویشی یا در مرحله ۶ - ۴ برگه	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
<u>علف‌های هرز چندساله</u>	دیورون	DF90%	۴ کیلوگرم	پیش‌رویشی	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
حلفه <i>Imperata cylindrica</i>	دیورون + هگزازینون	DF90%	۴ کیلوگرم	پیش‌رویشی	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
نی وحشی <i>Phragmites australis</i>	آمیکاربازون	WG 70%	۱ کیلوگرم	پیش‌رویشی	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دمنظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>					
قیطانی <i>Trachomitum venetum</i>					
چیک‌واش <i>Panicum maximum</i>					
علف برنجی <i>Diplachne fusca</i>					
دانه‌مرغی <i>Eragrostis sp.</i>					
اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i>					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i>					استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، طعمه‌پاشی در پای نشاها، (در صورت اضطرار از محلول ۱ در هزار پرمترین* با نظر کارشناس) استفاده شود. آزمایش سموم مناسب جهت مبارزه توصیه می‌شود.
کرم غنچه (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	فوزالن* تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۲/۵ - ۲ لیتر ۱ - ۰/۷ کیلوگرم طبق پرچسب	اواخر مرداد تا اواسط شهریور	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم ساقه‌خوار تنباکو <i>Scrobipalpa heliopa</i>					حذف اندام آلوده و از بین بردن بقایا توصیه می‌شود.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>					
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب پیریمیکارب اکسی‌دیمتون‌متیل پی‌متروزین ایمیداکلوپرید	WP 50% DF 50% EC 25% WP 25% SC 35%	۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۲۵ لیتر	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	در شمال خسارت شته مهم است. در سایر مناطق ۲-۳ سمپاشی، کافی است.

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم مفتولی</p> <p><i>Agriotes lineatus</i></p> <p>آبدزدک</p> <p><i>Gryllotalpa gryllotalpa</i></p> <p>حلزون‌ها <i>Helicidae</i></p> <p>راب‌ها <i>Limacidae</i></p>	متالدهید	B 6%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۶٪	با نظر کارشناس	مبارزه هم‌زمان و شبیه آگروتیس است. آزمایش سموم موثر و مناسب ضروری می‌باشد.
<p>سفیدکی دروغی (داخلی) توتون</p> <p><i>Peronospora hyoscyami .f.sptabacina</i></p> <p>(<i>Peronospora tabacina</i>)</p>	مانکوزب	WP 80%	۲ - ۱ در هزار	در زمین اصلی	از مانکوزب در مزرعه هفته‌ای یکبار استفاده شود. زینب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سمپاشی انجام و الزاماً بعد از هر بارندگی همراه با مواد چسبنده سمپاشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود.
جوانه‌های جانبی توتون	فلومتالین	EC12.5%	۱۵ میلی‌لیتر برای هر بوته با غلظت ۱/۳۵ درصد برای یکبار محلول‌پاشی		
سفیدک حقیقی توتون	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	با دیدن علائم بیماری	انجام آزمایشات با سموم مناسب‌تر توصیه می‌شود.
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>گل‌جالیز <i>Orobanche cernua</i></p> <p>اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i></p> <p>تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i></p> <p>تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p>	ای بی تی سی* متم‌سدیم	EC 82% SL 32.7 %	۶ - ۴ لیتر ۵۰ گرم در هر مترمربع خاک در خزانه یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر (خزانه)	قبل از نشاء ومخلوط با خاک دو ماه قبل از کشت برای ضدعفونی خاک	در زمینه مبارزه با گل‌جالیز تحقیقات توصیه می‌شود. مخصوص خزانه توتون

نام محصول: آفتابگردان					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم برگ‌خوار (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالین	EC 35%	۳ - ۲/۵ لیتر	اوایل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم دانه‌خوار <i>Homoeosoma nebulella</i>	دیازینون* تری کلروفن	EC 60% SP 80%	۲-۱ لیتر ۲ - ۱ کیلوگرم	پس از تشکیل دانه	رعایت تاریخ کاشت و از بین بردن علف‌های هرز میزبان آفت توصیه می‌شود.
سفیدک داخلی <i>Plasmopara halstedii</i> (<i>Plasmopara helianthi</i>)					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، حذف بوته‌های آلوده هنگام کشت و معدوم کردن بقایای آلوده پس از برداشت توصیه می‌شود.
زنگ آفتابگردان <i>Puccinia helianthi</i>					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
لکه‌موجی آفتابگردان <i>Alternaria helianthi</i> <i>A. zinniae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، استفاده از بذر سالم و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه آفتابگردان <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					رعایت تناوب، استفاده از ارقام مقاوم و معدوم نمودن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	تری فلورالین اتال فلورالین	EC 48% EC 33.3%	۲/۵ - ۲ لیتر ۲ - ۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال فلورالین عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام گردد (کلوخه‌ها کاملاً خرد شود) و رطوبت خاک جهت تأثیر مناسب آن‌ها تامین شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
انواع کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	پروپارزیت تترادیفون پروموپروپیلات* آزوسیکلوتین	EC 57% EC 7.52% EC 25% WP25%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱/۲ لیتر ۰/۵ در هزار	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی‌الامکان پشت برگ‌ها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل فصل به خصوص درحاشیه مزارع (به منظور پیشگیری و لکه‌گیری) انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.
آگروتیس (کرم طوقه‌بر) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم و ظهور لاروهای اولیه	آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.
پرو دنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littoralis</i>					
دانه‌خوار سویا <i>Etiella zinekenella</i>	تری‌کلروفن دیازینون*	SP 80% EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر ۱ - ۲ لیتر	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱- رعایت آیش و تناوب ۲- دورنگه‌داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حیوانات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی
کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i> شب پره گاما <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	-	طبق برچسب		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد. آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم غلاف‌خوار سویا <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودی‌کارب پروفنوس* فوزالن ایندوکساکارب کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	DF 80% EC 40% EC 35% SC15% EC 5% -	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ - ۲۵۰ میلی‌لیتر ۱ لیتر طبق برچسب	باتشکیل غلاف‌ها و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	استفاده از زنبور براکون و تریکوگراما با توجه به دستورالعمل و انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه پس از برداشت سویا توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i> شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i> سفید بالک‌ها <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>	اکسی‌دی‌متون‌متیل دیمتوات	EC 25% EC 40%	۱ لیتر ۱ لیتر	با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	بررسی و آزمایش سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
مینوز برگ <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس فن‌پروپاترین*	EC 40.8% EC 10%	۲/۵ - ۲ لیتر ۱/۵ - ۱ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	بررسی و آزمایش سموم جدید و مناسب پیشنهاد می‌شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)	مالاتیون* دیازینون*	EC57% EC60%	۱ لیتر ۱ لیتر	ظهور حشرات کامل	ضدعفونی خاک با دیازینون گرانول به نسبت ۲ کیلوگرم ماده خالص در هکتار توصیه می‌شود.
شب‌پره تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	دیازینون* تیودی‌کارب*	EC60% DF80%	۱/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	حذف بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی زغالی سویا <i>Macrophomina phaseolina</i>					استفاده از ارقام مقاوم، رعایت تناوب، روش‌های زراعی و آبیاری مناسب در کاهش بیماری موثرند.
پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری <i>Phytophthora sojae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، اصلاح و زهکشی خاک، عدم مصرف بیش از حد کود پتاسه و حیوانی، رعایت روش‌های زراعی، تناوب و انجام آبیاری در کاهش بیماری موثرند.
لکه ارغوانی سویا <i>Cercospora kikuchii</i>					رعایت تاریخ کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
ویروس موزاییک سویا <i>Soybean mosaic virus (SMV)</i> ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus (BYMV)</i> ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا) <i>Tobacco ringspot virus (TRSV)</i>					تنظیم تاریخ کاشت، تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، استفاده از ارقام مقاوم، مبارزه با ناقلین و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
نماتد سویا <i>Heterodera glycines</i>					تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان مانند ذرت و غلات و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u>	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	روش‌های زراعی: ماکزاکردن و آماده‌سازی زمین در کاهش علف‌های هرز موثر است و بهتر است قبل از کشت آبیاری صورت گیرد و پس از رویش علف‌های هرز آن‌ها را با دیسک از بین برد.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	تری‌فلورالین	EC 48%	۲/۵ - ۲ لیتر	بعد از ۳-۲ پرگی شدن سویا	کشت بذری عاری از علف‌های هرز خصوصاً "توق و گاوپنبه، رعایت عمق، کشت متراکم، در زراعت‌های ردیفی استفاده از ادوات مکانیکی (کولتیواتور) توصیه می‌شود.
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	بنتازون	SL 48%	۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از اتال‌فلورالین، تری‌فلورالین و دینیترامین عملیات خاک‌ورزی انجام شود (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد.
خرقه <i>Portulaca oleracea</i>	تری‌فلورالین+	EC 48%	۲ لیتر +	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و برای مبارزه با پهن‌برگ‌هایی مانند ترپچه وحشی، توق و گاوپنبه کاربرد دارد.
تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم درهکتار	“ “ “	اتال‌فلورالین + متری‌بوزین، تری‌فلورالین + متری‌بوزین، دینیترامین دومنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی فوب‌آرمتیل‌استر،
تاتوره <i>Datura stramonium</i>	اتال‌فلورالین +	EC 33.3%	۳ لیتر +	“ “ “	کونیزالوفوب‌پی‌تفوریل و کلنودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم درهکتار	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	۳۰ روز اول بعد از کشت سویا مبارزه با علف‌های هرز سویا حیاتی است. کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i>	دینیترامین	EC 25%	۳ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	کونیزالوفوب‌پی‌تفوریل برای کنترل باریک‌برگ‌های یک‌ساله دز پایین و باریک‌برگ‌های دائمی مانند پاسپالوم دز بالا مصرف شود.
توق <i>Xanthium strumarium</i>	هالوکسی فوب‌آرمتیل	EC10.8%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	۳ پرگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>					
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	کونیزالوفوب‌پی‌تفوریل	EC 4%	۳ - ۲ لیتر	“ “ “	
ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	کلنودیوم	EC 12%	۱/۲ - ۱ لیتر	“ “ “	
<u>علف‌های هرز دائمی</u>					
علف‌باغی <i>Dactylis glomerata</i>					
پاسپالوم <i>Paspalum sp.</i>					

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک برگخوار منداب <i>Entomoscelis adonidis</i>	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر	با ظهور و مشاهده اولین حشرات کامل و لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای روی حشرات بالغ و لاروهای سنین اولیه استفاده شود. شخم عمیق و آبیاری نیز در کاهش جمعیت آفت موثر می‌باشد. (مخصوصاً در زمستان)
	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۲ لیتر		
	کلرپیریفوس*	EC40.8%	۲ - ۲/۵ لیتر		
	تیودیکارب*	DF80%	۱ کیلوگرم		
زنبور برگخوار آنالیا <i>Athalia rosae</i>	دیازینون*	EC60%	۱ - ۱/۵ لیتر	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای به محض ظهور اولین لاروهای سن یک در صبح زود یا غروب سمپاشی شود. آبیاری مناسب و ضدعفونی بذر توصیه می‌شود.
	مالاتیون*	EC57%	۱ لیتر		
	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر		
سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار <i>Ceutorhynchus spp.</i>					در صورت تراکم شدید تناوب زراعی رعایت شود.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC60%	۱ - ۱/۵ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم‌ها و ظهور لاروهای اولیه	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. طعمه‌پاشی و سمپاشی به صورت لکه‌ای در صبح زود یا غروب آفتاب انجام شود.
کک کلزا <i>Phyllotertia erysimi</i>	مالاتیون*	EC57%	۱ لیتر	اولین نوبت به محض مشاهده حشرات کامل در حاشیه مزارع قبل از پراکنده شدن سوسک‌ها به داخل مزرعه	سمپاشی به‌هنگام رسیدن جمعیت آفت به سطح زیان اقتصادی انجام می‌گردد. برای این منظور هفته‌ای دو نوبت مزرعه بازدید شود. ضدعفونی بذر، تنظیم تاریخ کشت، تناوب زراعی و آبیاری توصیه می‌شود.
	ایمیداکلوپرید	WS70%	۱۴۰۰ - ۱۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	تیامتوکسام	FS35%	۷۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته مومی کلزا <i>Brevicoryne brassicae</i>	ایمیداکلوپرید پیریمیکارب*	SC35% WP50%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده کانون‌های اولیه پشت برگ‌ها و یا داخل جوانه‌های انتهایی یا غنچه‌ها	روش‌های زراعی شامل حذف علف‌های هرز میزبان، استفاده از ارقام متحمل و مقاوم توصیه می‌شود. این آفت از حاشیه به داخل مزرعه وارد می‌شود لذا بایستی قبل از تشکیل کلونی در مزرعه مبارزه صورت گیرد، حتی‌الامکان مبارزه قبل از باز شدن گل‌ها باشد، تا مصادف با فعالیت زنبورهای گرده‌افشان نباشد.
سوسک گرده‌خوار <i>Meligethes aeneus</i>	فوزالین* تیاکلوپرید	EC35% OD 24%	۲ - ۳ لیتر ۰/۳ لیتر	در مرحله غنچه‌دهی با نظر کارشناس منطقه	
پرنده‌گان (سار، گنجشک و ...)					اغلب به دلیل عدم سبزینه در شهر یورما به صورت گله‌ای به زراعت کلزا فرود آمده و باعث خسارت زیاد و اقتصادی به کشاورزان می‌گردند. بکنواختی تاریخ کشت در منطقه، تولید صدا و نصب مترسک برای دور کردن پرنده‌گان و تورگذاری برای جلوگیری از خسارت توصیه می‌شود.
پوسیدگی اسکروتینیایی <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	نیوکونازول سایپرکونازول + کاربندازیم	EW 25% SC 42%	۱ لیتر ۱ لیتر		روش‌های زراعی شامل شخم بلافاصله بعد از برداشت کلزا، غرقاب اراضی، تناوب طولانی مدت، کاشت بذور سالم، عدم کشت ارقام حساس به ورس، انتخاب تاریخ کشت، مصرف بهینه ازت در کشت‌های حساس، افزایش فواصل بین بوته‌ها و برداشت مزارع آلوده دیرتر از مزارع سالم توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما) <i>Leptosphaeria maculans</i>					استفاده از بذر سالم و گواهی شده، ممانعت از انتقال بذر از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت تناوب زراعی، کنترل علف‌های هرز، از بین بردن کاه و کلش و مدفون کردن آن‌ها زیر خاک و غرقاب کردن مزرعه به مدت ۱۰ روز توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
سوختگی آلترناریایی <i>Alternaria brassicae</i> <i>A. brassicicola</i> <i>A. japonica</i> (<i>A. raphani</i>)					سه گونه آلترناریا از خاک، روی بقایای گیاهی کلزا، خردل و سایر گیاهان میزبان نظیر خاکشیر تلخ، بایونه، پیچک صحرایی، بایونه و سلمک گزارش شده است.

نام محصول: کلزا

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز غالب</u></p> <p><u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u></p> <p>خاکشیر <i>Synsymbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>) خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i> گارچاق کن <i>Lactuca serriola</i> بونیچه زرد و شاه‌افسر <i>Melilotus spp.</i> بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i> ماشک <i>Vicia spp.</i> وایه <i>Ammi majus</i> شلمی <i>Rapistrum rugosum</i> ارشته خطایی <i>Lepyrodictis holosteoides</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p><u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u></p> <p>گونه‌های یولاف وحشی <i>Avena spp.</i> گونه‌های خونی‌علف <i>Phalaris spp.</i> گندم‌وجو خودرو</p> <p><u>علف‌های هرز دائمی</u></p> <p>پنیرک <i>Malva neglecta</i> ازمک <i>Lepidium draba</i> (<i>Cardaria draba</i>) شیرتینی <i>Sonchus spp.</i> کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i> کنگر ابلق <i>Silybum marianum</i> پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>تری‌فلورالین</p> <p>کلوپیرالید</p> <p>متازاکلر + کوئین‌مراک</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>سیکلوکسیدیم</p> <p>هالوکسی‌فوب‌آرمتیل</p> <p>کوئیزالوفوب‌پی‌نفوریل</p>	<p>EC 48%</p> <p>SL 30%</p> <p>SL 41.6%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 4%</p>	<p>۲/۵ - ۲ لیتر</p> <p>۰/۸ - ۰/۶</p> <p>۲/۵ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۰/۷۵ لیتر</p> <p>۱/۵ لیتر</p>	<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متری</p> <p>پس از رویش ۱۰-۵ سانتی‌متری علف‌های هرز مورد هدف</p> <p>بعد از کاشت و پس از آبیاری اول، قبل از سبز شدن کلزا</p> <p>۳ برگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p>	<p>با توجه به اهمیت محصول بررسی روش‌های مبارزه با علف‌های هرز آن پیشنهاد می‌گردد. استفاده از روش ماکهار در مهار علف‌های هرز موثر می‌باشد. تری‌فلورالین گندم و جو خودرو و خردل وحشی را به خوبی کنترل نمی‌کند. تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک دامن‌نظره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند. کلوپیرالید فقط کنترل‌کننده علف‌های هرز پهن‌برگ از تیره‌های کمپوزیته، لگوم، هفت‌بند و چتریان می‌باشد. تاج‌ریزی و بی‌تی‌راخ نیز کنترل می‌شوند. روی پنیرک و پیچک صحرایی حالت بازدارندگی دارد. ارشته خطایی نیز قبل از به ساقه رفتن کنترل می‌شود. متازاکلر + کوئین‌مراک انواع خاکشیر و شلمی را نیز کنترل می‌نماید ولی خردل وحشی را تا حدود ۵۰ درصد کنترل می‌کند. جهت استفاده از تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک بایستی عملیات خاک‌ورزی مناسب صورت گرفته (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت آن نیز تامین شود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۱۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از ستوکسیدیم استفاده نشود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۵ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از مصرف سیکلوکسیدیم خودداری شود. علف‌کش‌های ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوب‌آرمتیل استر و کوئیزالوفوب‌پی‌نفوریل فقط باریک‌برگ‌کش هستند.</p>

نام محصول: زعفران					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
					<i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس <i>Hordeum murinum</i> جو وحشی <i>Portulaca oleracea</i> خرفه <i>Chenopodium album</i> سلمک
	در پاییز پس از برداشت پهن برگها و تعدادی از باریک برگها	۷۵۲ گرم	WP 70%	متری بوزین	
	در بهار ۴ - ۲ برگهای علفهای هرز باریک برگ	۲ لیتر	EC 24%	اکسی فلورفن	<i>Sinapis arvensis</i> خردل وحشی
		۱ لیتر	EC 10.8%	هالوکسی فوب آرمیتیل	<i>Bromus spp.</i> جوموشی <i>Poa bulbosa</i> چمن غده‌ای <i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند <i>Plantago major</i> بارهنگ <i>Cirsium arvense</i> کنگر وحشی <i>Lepidium draba</i> از مک (<i>Cardaria draba</i>) <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی
نام محصول: کنجد					
					شته‌ها <i>Ahis gossypii</i> <i>A.fabae</i> <i>A.craciphora</i> <i>Acythosphon gossypii</i>
مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتوری و حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	۲۵۰ میلی‌لیتر	SC35%	ایمیداکلوپراید*	
		۱ لیتر	EC25%	اکسی دیمتون متیل*	
		۱ کیلوگرم	WP25%	پی متروزین*	

نام محصول: کنجد					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم فوزه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب* ایندوکساکارب* اسپینوساد*	DF80% SC15% SC24%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات تاثیر بسزایی دارد.
پروانه بذرخوار کنجد <i>Antigastra catalaunalis</i>	دیازینون* کلرپیریفوس*	EC 60% EC 40.8%	۲ - ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	قبل از نفوذ لارو به داخل کپسول	خسارت اصلی را نسل های ۴ و ۵ به محصول (بذور و کپسول‌ها) وارد می‌سازد. مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت، از بین بردن بقایای آلوده گیاهی
بیماری گل‌سبز کنجد <i>Phytoplasma spp.</i>					تنظیم تاریخ کاشت (به گونه‌ای که با پیک حشره ناقل هم‌زمان نباشد) ، مبارزه با زنجیره‌های ناقل، رعایت فاصله کشت با سایر میزبان‌های بیماری توصیه می‌شود.
علف‌های هرز <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Chrozophora tinctoria</i> گوش‌بره <i>Hibiscus trionum</i> (کنف وحشی) <i>Portulaca oleracea</i> خرفه <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی <i>Heliotropium spp.</i> آفتاب‌پرست <i>Tribulus terrestris</i> خارخسک <i>Echinochloa spp.</i> سوروف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرايي	تری‌فلورالین* پندی‌متالین*	EC 48% EC 33%	۲/۵ - ۲ لیتر ۴ لیتر	۳ - ۲ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از کاشت و قبل از سبز شدن کنجد و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی صورت گرفته (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر بهتر علف‌کش‌ها تامین شود. هر دو علف‌کش دومنظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند.

نام محصول: گلرنگ					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس گلرنگ <i>Acanthiophilus heliathi</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۱ لیتر	به محض مشاهده لاروهای سنین اولیه روی قوزه‌ها (زمان تشکیل قوزه گل)	
	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر		
کرم قوزه گلرنگ <i>Helicoverpa peltigera</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۱ لیتر	در سنین اولیه لاروی (۱ و ۲)	
	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر		
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>گندم خودرو <i>Triticum sp.</i></p> <p>ناخنک <i>Goldbachia laevigata</i></p> <p>گل عروس <i>Roemeria refracta</i></p> <p>آدونیس <i>Adonis aestivalis</i></p> <p>جلنگو <i>Chorispora tenella</i></p> <p>خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>)</p> <p>هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i></p> <p>درشتوک <i>Malcolmia africana</i></p> <p>فرفیون <i>Euphorbia helioscopia</i></p> <p>ترشک <i>Rumex acetosella</i></p> <p>شیر تیغی <i>Sonchus arvensis</i></p>	تری‌فلورالین	EC 48%	۱/۵ - ۲/۵ لیتر	<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر</p> <p>بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز</p> <p>بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز</p>	<p>عملیات خاک‌ورزی مناسب جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین صورت گیرد (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر علف‌کش‌ها تامین شود.</p> <p><u>علف‌کشی‌های توصیه شده فقط برای گلرنگ آب، می‌باشند.</u></p>
	اتال‌فلورالین	EC 33.5%	۲ - ۴ لیتر		
	متری‌بوزین	WP 70%	۰/۷۵ کیلوگرم		
	اگزادبازون	SL 12%	۳ لیتر		
	پندی‌متالین	EC 33%	۳ لیتر		

نام محصول: زیره سبز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس</p> <p><i>Alhagi pseudalhagi</i> خارشتر</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Vicia villosa</i> ماشک</p> <p><i>Cuscuta campestris</i> سس</p>					سموم علف کش در دست بررسی است.
نام محصول: کیوی					
<p>شپشک توت</p> <p><i>Pseudaulacaspis pentagona</i></p>					مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسیاتلا، هرس سرشاخه‌های شدیداً آلوده و برس‌زنی تنه و شاخه‌های آلوده توصیه می‌شود.
<p>انواع پوسیدگی طوقه کیوی</p> <p><i>Phytophthora spp.</i></p>					اصلاح روش‌های آبیاری سنتی به قطره‌ای و انجام زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات روی عامل پوسیدگی و مبارزه آن پیشنهاد می‌شود.
<p>نماتد گره ریشه کیوی</p> <p><i>Meloidogyne spp.</i></p>	تتراتیوکربنات سدیم	SL 40%	۶-۹ میلی‌لیتر در متر مربع در سطح سایه انداز		انجام تحقیقات روی نماتدهای مولد غده ریشه توصیه می‌گردد.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>سوسک پوستخوار نارون</p> <p><i>Scolytus iranicus</i></p> <p>سوسک‌های پوستخوار درختان</p> <p><i>Scolytus multistriatus</i></p>	تری کلروفن	SP 80%	۳۰۰-۲۵۰ گرم سم + ۱/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب	ظهور حشرات بالغ طبق بررسی زیست‌شناسی آفت در منطقه	<p>کاربرد تله‌های فرمونی برای تعیین زمان مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود. در نارون‌های زیتنی مراقبت‌های زراعی، آبیاری به موقع و کافی و کلا "تفویت درخت به خصوص در مواقع گرم سال اهمیت زیادی دارد. استفاده از تله‌های درخت به عنوان تله و سپس جمع‌آوری و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.</p>
<p>سوسک برگ‌خوار نارون</p> <p><i>Pyrrhalta luteola</i></p> <p>(<i>Galerucella luteola</i>)</p>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ د هزار	با نظر کارشناس و تعیین زیست‌شناسی آفت در منطقه	<p>پایبیل زدن پای درختان در کنترل آفت موثر است. آب‌پاشی به همراه مواد شوینده در موقع خروج لاروها توصیه می‌شود. سمپاشی اول قبل از ظهور حشره کامل نسل اول و سمپاشی دوم در صورت ضرورت انجام شود. دیفلوبنزورون در بهار روی لاروهای سنین اولیه آفت مصرف شود.</p>
<p>مینوز برگ نارون</p> <p><i>Fenusa ulmi</i></p>					<p>با توجه به زمستان‌گذرانی آفت به صورت لارو در داخل پیله، بیل زدن پای درخت و یخ‌آب در کنترل آفت موثر است.</p>
<p>شب پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی)</p> <p><i>Hyphantria cunea</i></p>	<p>دیفلوبنزورون*</p> <p><i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>*</p>	WP 25%	۰/۵ - ۰/۳ در هزار	<p>با توجه به زیست‌شناسی آفت علیه لاروهای سنین اولیه آفت</p> <p>طبق برچسب</p>	<p>روش‌های مکانیکی شامل جمع‌آوری تخم، جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های آلوده به لاروهای سنین اولیه به خصوص در نسل اول، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی به خصوص روی شیره آفت توصیه می‌شود. در حال حاضر مبارزه فقط علیه آفت در درختان حاشیه جاده‌ها و تک درخت‌های منازل انجام شده و اعمال مبارزه شیمیایی در عرصه جنگل ممنوع می‌باشد. از هرگونه سمپاشی در توستان‌ها جهت نوغان‌داری خودداری شود.</p>

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته راش <i>Phyllaphis fagi</i>					انجام تحقیقات درخصوص پراکنش و روش‌های مبارزه با آن توصیه می‌شود.
شپشک سفید راش <i>Cryptococcus fagisuga</i>					بررسی روش‌های مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود.
مگس میوه کنار و عناب <i>Carpomya vesuviana</i>					استفاده از تله‌های جلب‌کننده جهت ردیابی و کنترل آفت و مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای پارازیتوئید توصیه می‌شود.
شپشک خونی نارون <i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i>	اکسی‌دی‌متون‌متیل دیازینون *	EC 20% EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار ۲ در هزار	خروج ۵۰٪ از پوره‌ها با توجه به شرایط آب و هوای منطقه	از دیازینون در زمان ظهور پوره‌های فعال استفاده شود و بعد از تشکیل موم اطراف بدن حشره کاربرد دیازینون و روغن (۱ درصد) با هم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.
سپردار سفید کاج <i>Leucaspis pusilla</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱ - ۲ درصد	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و در زمستان	رعایت اصول به‌زراعی و استفاده از سموم فسفره نفوذی همراه روغن (۱ درصد) در اردیبهشت‌ماه هنگام خروج پوره‌ها توصیه می‌شود. با توجه به وجود سپر روی حشره امکان مبارزه شیمیایی موثری در تابستان وجود ندارد.
پوستخوار کاج <i>Orthotomicus erosus</i>					حفظ سلامت درخت (آبیاری مرتب، تقویت درخت و رعایت عملیات به‌زراعی) در جلوگیری از آلودگی اهمیت دارد، چنانچه این مراقبت‌ها انجام شود نیازی به سمپاشی نخواهد بود. حذف درختان آلوده و خارج نمودن آن‌ها از محیط، انتخاب درختان تله و پس از تکمیل ظرفیت، معدوم نمودن آن‌ها توصیه می‌شود.
جوانه‌خوار کاج <i>Rhyacionia buoliana</i>	دیفلوبینزورون دیازینون	WP 25% EC 60%	۰/۳ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط تا اواخر خرداد قبل از ورود لاروها به داخل جوانه‌ها	انجام تحقیقات جهت استفاده از فرمون جهت ردیابی و کنترل آفت پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های سوزنی برگان <i>Schizolachnus pineti</i> <i>Eulachnus tuberculostemmata</i> <i>Cinara spp.</i>	مالاتیون اکسی‌دیمتون‌متیل*	EC 57% EC 20%	۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	اوایل بهار و پاییز	این آفت در جنگل اهمیت ندارد ولی در نهالستان‌های تولید نهال از اهمیت خاصی برخوردار است. آب‌پاشی اوایل صبح توصیه می‌شود. کاربرد سموم سیستمیک بر دیگر سموم ارجحیت دارد.
کنه تار عنکبوتی نوئل <i>Oligonychus ununguis</i>	پروپارژیت تترادیفون	EC 57% EC 7.52%	۱ در هزار ۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	
سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Agelastica alni</i> سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Galerucella lineola</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		این آفت توسط عوامل زنده طبیعی (پارازیت‌ها) کنترل می‌شوند. بررسی تحقیقات و روش‌های کنترل پیشنهاد می‌گردد.
ابریشم‌باف ناجور <i>Lymantria dispar</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% WP 90%	۰/۳ در هزار طبق برچسب	به محض خروج لارو از تخم	ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی توصیه می‌شود. نظر به اینکه فعالیت دشمنان طبیعی در کنترل آفت موثر است نیازی به سمپاشی نیست. جمع‌آوری توده تخم از روی تنه‌ها در زمستان نیز در کاهش جمعیت آفت موثر است. استفاده از زیرگونه <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> با ۳ تکرار در طول فصل زراعی جهت کنترل سنین اولیه (۱ و ۲) لاروها قبل توصیه است. سمپاشی در باغات میوه و حاشیه جنگل‌های مجاور با باغات توصیه می‌شود و از سمپاشی در جنگل‌های طبیعی خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک چوبخوار صنوبر <i>Melanophila picta</i>	تری کلروفن* دیازینون*	SP 80% EC 60%	۳۰۰ - ۲۵۰ گرم + ۲/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب ۳ - ۲/۵ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از نوارهای چسبی در ارتفاع پایین درخت، آبیاری به موقع و کافی در زمانهای گرم سال و تقویت درخت در کاهش خسارت موثر است. حذف درختان آلوده نیز توصیه می‌شود.
سوسک ریشه‌خوار صنوبر <i>Capnodis miliaris</i>	دیازینون*	EC60%	۱در هزار در زمینهای سبک و ۱/۵ در هزار در زمینهای سنگین	با نظر کارشناس و اطراف طوقه درخت	جمع آوری و از بین بردن حشرات کامل توصیه می‌شود.
سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار) <i>Aeolesthes sarta</i>					هرس شاخه‌های اصلی و بزرگ آلوده، تقویت درخت، رعایت اصول به‌زراعی، حذف درختان آلوده و استفاده از سموم تدخینی در سوراخ‌های لاروی توصیه می‌شود.
سوسک برگ‌خوار صنوبر <i>Chrysomela (= Melasoma) populi C. saliceti</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		
سنگ صنوبر <i>Monosteira unicastata</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ در هزار		جمع آوری برگ‌های زیر درختان در پاییز و زمستان به ویژه در نهالستان‌ها انجام شود. سمپاشی فقط روی تنه توصیه می‌شود.
پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر <i>Cerura vinula (Dicranura vinula)</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ - ۰/۲ در هزار	اوایل خروج لاروها از تخم	جمع آوری و انهدام لاروها و پيله‌های آفت توصیه می‌شود. در صورت لزوم مبارزه، از سم ذکر شده استفاده شود.
شته تاوولی صنوبر <i>Phloeomyzus passerinii</i>	مالاتیون*	EC57%	۲ در هزار		زمانی که این آفت حالت طغیانی باشد، مبارزه جهت کنترل آن نیاز است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار سفید بلوط <i>Leucoma wiltshirei</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برجسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروهای زمستان‌گذران از زیر پوست درخت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. فقط در کانون‌های آلودگی مبارزه صورت گیرد.
برگخوار گزنده بلوط <i>Porthesia melania</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برجسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است، در صورت شدت آلودگی سمپاشی توصیه می‌شود.
پروانه دم قهوه‌ای <i>Euproctis chrysorohoea</i> (<i>Porthesia chrysorohoea</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط <i>Curculio glandium</i>					جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. در حال حاضر نیاز به مبارزه شیمیایی نیست.
پروانه جوانه‌خوار بلوط <i>Tortrix viridana</i>					کاربرد تله‌های فرمونی جهت ردیابی و مبارزه توصیه می‌شود.
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiarina obesa</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۵ در هزار		مبارزه با پوره‌های سن اول توصیه می‌شود.
پسیل زبان گنجشک <i>Phyllospis fraxini</i> <i>Phyllospis fraxinicola</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار کنار <i>Thiacidas postica</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود.
ملخ کوهان دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>	دیفلوبنزورون*	ODC 45%	۲۰۰ میلی لیتر به روش ULV		دیده بانی و کانون کویی اهمیت دارد.
پروانه بذرخوار تاغ <i>Proceratia caesariella</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود. بررسی روش های مناسب مبارزه با آفت توصیه می شود.
شپشک سفید تاغ <i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i>	روغن امولسیون شونده	O 80%	۲ درصد		ادامه بررسی ها در زمینه روش های مناسب مبارزه توصیه می شود.
برگخوار قبیج <i>Agriopsis bajaran</i>					بررسی روش های مناسب مبارزه با آفت توصیه می شود.
برگخوار بنه <i>Ocneria terebynthina</i> برگخوار خاکستری بنه <i>Thaumetopoea solitaria</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود. در صورت شدت آلودگی از Bt روی لاروهای سن ۱ و ۲ توصیه می شود.
برگخوار ممرز <i>Altica (=Haltica) viridula</i>					انجام تحقیقات و بررسی روش های کنترل توصیه می شود.
بیماری مرگ نارون <i>Ophiostoma ulmi</i>					ناقل این بیماری سوسک های پوستخوار نارون هستند. مبارزه با ناقلین با آبیاری، کوددهی، تقویت درخت و انتخاب ارقام مقاوم توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	تترادیفون دی اتانول آمید روغن نارگیل بی فنزیت دی فلوویدازین آزادیراختین دایابون ۳	EC 7.52% WSC 65% SC 24% SC 20% EC 1% SL 10%	۲ در هزار ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۸ در هزار	طبق نظر کارشناس	استفاده از کنه شکارگر فیتوزنوس در اوایل فصل جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
شپشکهای آردآلود <i>Pseudococcidae</i>				اوایل تابستان	از سوسک‌های شکارگر کریپتولموس و نوویوس در گلخانه‌ها (۲ بار یا بیشتر رهاسازی) استفاده شود. با نظر کارشناس می‌توان از سموم مناسب و روغن امولسیون‌شونده استفاده کرد.
شته رز <i>Macrosiphum rosae</i> شته داوودی <i>Macrosiphoniella sanborni</i>	مالاتیون پیریمیکارب دی اتانول آمید روغن نارگیل* <i>Beauveria bassiana</i>	EC 57% WP 50% WSC 65% L 7.16%	۲ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲ در هزار ۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm	در صورت نیاز با نظر کارشناس	بررسی میزان کارایی دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
سفید بالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i> عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	<i>Beauveria bassiana</i>	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر به همراه ماده پخش‌کننده Nufilm به مقدار ۲ لیتر	طبق نظر کارشناس	چون آفت در پشت برگ‌ها فعالیت می‌کند، هنگام سمپاشی به این موضوع توجه شود. مبارزه بیولوژیک با زنبورهای پارازیتوئید انکارسا مورد توجه قرار گیرد. استفاده از نوارهای چسبنده زرد رنگ به صورت لکه‌ای و موردی جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
تریس گل <i>Frankliniella tritici</i> <i>Frankliniella occidentalis</i>	اکسی‌دی‌متون‌متیل* <i>Beauveria bassiana</i>	EC 25% L 7.16%	۱ در هزار ۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm	با نظر کارشناس	استفاده از کارت‌های آبی رنگ جهت ردیابی و کنترل آفت، استفاده از دشمنان طبیعی نیز جهت کنترل جمعیت آفت توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد سموم مناسب ضروری می‌باشد.
مگس مینوز برگ ژرورا و داوودی <i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. sativae</i>	سیرومازین* آزادیراختین*	WP 75% EC 1%	۰/۲ در هزار ۲ در هزار		

نام محصول: گیاهان زیتنی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس پوسیده خوار رز <i>Bradysia spp.</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۱ در هزار	محلول پاشی پای بوته‌ها	
شب پره‌های لیبسیانوس و شب بو برگخوار چغندر قند <i>Spodoptera exigua</i> غنچه خوار میخک <i>Helicoverpa armigera</i>	<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	-	طبق برچسب		
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	تری کلروفن*	SP 80%	۳۰ کیلوگرم طعمه	موقع ظهور حشره	استفاده از کود اسیبی به صورت نواری برای جلب حشرات آفت به عنوان تله توصیه می‌شود.
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>					انجام آزمایش و معرفی سموم مناسب جهت مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم‌های سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i> <i>Polyphylla adspersa</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	با نظر کارشناس	آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. به توضیحات صفحه ۲۳ مراجعه شود. تحقیقات بیشتر برای ثبت سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
حلزون <i>Helix spp.</i> لیسک <i>Agriolimax agrestis</i>	متالدهید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	ریختن برگ‌ها و گل‌های هرس شده گیاهان زیتنی آلسترومریا و ژرورا و در مورد سایر گیاهان استفاده از برگ کاهو پای بوته‌ها به عنوان طعمه و جمع‌آوری آنها ۳ - ۲ روز بعد توصیه می‌شود. ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت نیز در مبارزه مؤثر است. طعمه فسفات آهن جهت کنترل راب (<i>Agriolimax agrestis</i>) بر روی گیاهان زیتنی در گلخانه‌ها ثبت شده است.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوفه <i>Rhizoctonia spp.</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora spp.</i>	اکسی کلورمس* کاربندازیم* متلاکسیل* کاپتان	WP 35% WP60 % G5% WP50 %	۱ - ۳ در هزار ۲ در هزار طبق نظر کارشناس ۱۰ - ۷/۵ گرم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر		ضدعفونی خاک خزانه یا گلدان با مصرف ۱۰ - ۷/۵ گرم سم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر توصیه می شود. ضدعفونی بذور سوزنی پرگان و پهن برگها انجام شود. در مورد عوامل بیماریزای خاکزی آزمایشات با سموم مناسب و ترکیبات بیولوژیک توصیه می شود. مناطق انتشار: در خزانه های تولید گیاهان غیرمثمر ونهالستانها
سفیدک سطحی رز <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سولفور دینوکاپ	WP 80-90% EC48% EC 35%	۱/۵ در هزار ۱ - ۰/۵ در هزار	مشاهده اولین علائم بیماری	آزمایشات و تحقیقات با سموم سیستمیک جدید که برای سفیدکهای سایر میزبانها به ثبت رسیده و همچنین ترکیبات معدنی پیشنهاد می شود.
زنگ میخک و سایر زنگها <i>Uromyces dianthi</i> (<i>Uromyces caryophyllus</i>)	مانکوزب	WP 80%	۲ - ۱/۵ در هزار	به صورت پیشگیری	استفاده از وارینه های مقاوم توصیه می شود. سم همراه با ۰/۵ در هزار میوان مصرف شود. آزمایش و تحقیقات در مورد سموم مناسب دیگر توصیه می شود.
بوته میری گلایل <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i>	مانکوزب*	WP80%	زیر نظر کارشناس		انجام تحقیقات بنیادی در خصوص مدیریت بیماری های گیاهان زینتی الزامی است.
سفیدک داخلی رز <i>Peronospora sparsa</i>					به کارگیری قارچ کش های حفاظتی در مواقع ضروری، رعایت بهداشت باغ و گلخانه، هرس و از بین بردن قسمت های آلوده گیاهی و تهویه مناسب توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زیتنی و غیر مشمر

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در مورد مبارزه با علف‌های هرز نباتات زیتنی کار تحقیقاتی انجام نشده است و در حال حاضر وجین دستی انجام می‌شود.					<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس</p> <p><i>Capsella bursa-pastoris</i> کیسه کشیش</p> <p><i>Stellaria media</i> گندمک</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Euphorbia spp.</i> فرفیون</p> <p><i>Lactuca spp.</i> کاهوی خرمایی</p> <p><i>Medicago lupulina</i> یونجه سیاه</p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Veronica persica</i> سیزاب</p> <p><i>Sysimbrium sophia</i> خاکشیر</p> <p>(<i>Descurania sophia</i>)</p> <p><i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه مرغ</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف</p> <p><i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Elymus repens</i> بید گیاه</p> <p>(<i>Agropyron repens</i>)</p> <p><i>Arctium lappa</i> بابا آدم</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i> شیرین بیان</p> <p><i>Poa pratensis</i> چمن مرتعی</p> <p><i>Sorghum halepense</i> قیاق</p> <p><i>Cyperus spp.</i> گونه‌های اویارسلام</p> <p><i>Taraxacum spp.</i> قاصدک</p>

نام محصول: اراضی غیر مزروعی و تاسیسات صنعتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>شیرین بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza spp.</i></p> <p>خارشتر</p> <p><i>Alhagi sp.</i></p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>نی</p> <p><i>Phragmites australis</i></p> <p>حلفه</p> <p><i>Imperata cylindrica</i></p> <p>سوفورا</p> <p><i>Sophora alopecuroides</i></p> <p>(<i>Goebelia alopecuroides</i>)</p> <p>قندرونک</p> <p><i>Chondrilla juncea</i></p> <p>کهورک</p> <p><i>Prosopis stephaniana</i></p> <p>ورک</p> <p><i>Rosa persica</i></p> <p><i>Hultemia persica</i></p>	<p>توفوردی*</p> <p>گلیفوزیت*</p> <p>پیکلورام</p>	<p>SL 72%</p> <p>SL 41%</p> <p>L 21.6%</p>	<p>۵ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۱۵ - ۱۰ لیتر</p>	<p>در مراحل اولیه رشد علف‌های هرز پهن برگ</p> <p>در حداکثر فعالیت علف هرز تا مرحله گل‌دهی</p> <p>پهن برگ کش</p>	<p>گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۴-۶ لیتر در هکتار، مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار یا ۲ لیتر در هکتار یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت، مصرف گلیفوزیت را تا حدود ۲۵ تا ۳۰٪ کاهش می‌دهد.</p> <p>پیکلورام بیشتر در فرودگاه‌ها مصرف می‌شود، پس از مصرف آب‌پاشی شود.</p> <p>توجه: تا شعاع ۲۰ متری محل سمپاشی با پیکلورام کیله گیاهان خشک خواهند شد.</p> <p>دالاپون مستقیماً روی علف‌های هرز باریک‌برگ پاشیده شود.</p>
نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
<p>زنجبرک انبه</p> <p><i>Idioscopus clypealis</i></p>	<p>فوزالن*</p> <p>دیمتوات*</p>	<p>EC 35%</p> <p>EC 40%</p>	<p>۲ در هزار</p> <p>۱/۵ در هزار</p>	<p>عملیات به‌زراعی، تهویه باغ و کنترل علف‌های هرز در کاهش جمعیت کنترل آفت مؤثر است.</p> <p>از کشت مخلوط انبه با مرکبات و خرما جلوگیری شود.</p>	<p>نوبت اول: قبل از ظهور گل‌آذین‌ها</p> <p>حشرات کامل، نوبت دوم: پس از ظهور گل‌آذین و قبل از باز شدن گل‌ها</p>

نام محصول: درختان میوه گرمسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	نام آفت
پشه گل آذین <i>Erosomyia mangifera</i>	دیمتوات*	EC 40%	۱ در هزار	قبل از باز شدن گل ها	غرقاب کردن سایه انداز درخت و شعله افکنی توصیه می شود.
مگس میوه انبه (مگس میوه هلو) <i>Bactrocera zonata</i>	تله جلب کننده (متیل اوژنول) ۳-۵ درصد درون تله ها + مالاتیون تکنیکال *	TC 96%	۲ در هزار	ردیابی با متیل اوژنول	در صورت استفاده از تله مخزن دار ۶ - ۴ تله در هکتار و در صورت استفاده از تله دلتا ۱۰ عدد در هکتار توصیه می شود. استفاده از تله های جلب کننده همراه با تله مخصوص جهت ردیابی و کنترل آفت و اسپری پروتئین هیدرولیزات روی تنه درخت توصیه می شود. از کاشت درختان گواوا در بین درختان انبه خودداری شود. شخم زدن زمین به منظور از بین بردن شفیره ها، رعایت بهداشت باغ، شعله افکنی در سطح زمین باغ، انهدام و جمع آوری میوه های آلوده توصیه می شود. این آفت علاوه بر انبه، به مرکبات نیز خسارت وارد می سازد.
مگس میوه مدیترانه ای <i>Ceratitidis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
پشه گالزای برگ انبه <i>Procontarinia matteiana</i>	دیازینون* دیمتوات*	EC 60% EC 40%	۱ در هزار ؛؛ ؛؛	با نظر کارشناس جمع آوری و سوزاندن برگ های آلوده توصیه می شود.	
سفیدک پودری گل آذین انبه <i>Oidium mangiferae</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ در هزار	دقیقا " اول فصل قبل از باز شدن گل ها	وقتی که ارتفاع محور گل آذین حدود ۷ - ۵ سانتی متر باشد مصرف شود، اگر دیر مصرف شود سوزندگی ایجاد می کند. کنترل بیولوژیک و انتخاب ارقام مقاوم تحت بررسی است. (عدم استفاده از ارقام بذری)
گونه های نماتد موز (مولد غده) <i>Meloidogyne spp.</i>					قبل از احداث باغ، آزمایش نماتدشناسی خاک انجام گردد.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری موکو موز Moko disease Ralstonia solanacerum					در صورت مشاهده علائم بیماری ریشه کن کردن درختان آلوده توصیه می شود. در مورد این دو بیماری استفاده از ارقام مقاوم و انجام تحقیقات پیشنهاد می شود. مناطق انتشار: مناطق موزکاری چاپهار
بیماری ویروسی موز Banana viral diseases					استفاده از ارقام مقاوم، بهداشت باغی و زراعی و قرنطینه به منظور پیشگیری مطرح است. انجام تحقیقات در خصوص بیماری های ویروسی موز پیشنهاد می گردد.
نام محصول: فرآورده های انباری (۱): دانه غلات (گندم، جو، برنج و ذرت)					
شپشه گندم Sitophilus granarius شپشه برنج S. oryzae شپشه ذرت S. zeamais لمبه گندم Trogoderma granarium سوسک ریز غلات Rhizopertha dominica بید غلات (گندم) Sitotroga cerealella	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) سیلیس مالاتیون* اسپینوساد	Blanket 56% P 80% P 80% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۲-۱ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۱/۵ گرم برای هر کیلو گندم ۲ گرم ماده خالص در مترمربع ۴ گرم سم در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. درای ساید در مواردی که دانه ها مصرف خوراکی انسانی دارند توصیه نمی شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی یا دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد لمبه گندم با توجه به مقاومت آفت می توان در مدت زمان ضدعفونی را افزایش داد. آزمایشات لازم برای ضدعفونی کشتی ها و انبارهای خالی و محصولات انباری با سموم کم خطر به ویژه مایع و گازهای کم خطر و تعیین نرم مبارزه با همکاری سازمان های ذریبط توصیه می شود. انجام آزمایش در مورد سموم توصیه شده فعلی نیز توصیه می شود. بر اساس آزمایشات انجام شده در بعضی مناطق نسبت به این سموم مقاومت نشان داده شده است لذا آزمایشات برای جایگزینی سموم جدید نیز پیشنهاد می شود.

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۲): مشتقات غلات: آرد، بلغور، سیوس، جو پوست کنده

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشه آرد <i>Tribolium confusum</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۵-۳ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شپشه قرمز آرد <i>T. castaneum</i>	مالاتیون*	EC 57%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود).
شپشه آرد برنج <i>Latheticus oryzae</i>	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در مترمربع		در مورد ضدعفونی آرد از پلیت فسفید آلومینیوم نیز می‌توان استفاده کرد.
پروانه آرد <i>Ephestia kuehniella</i>					
شپشه دنداندار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>					
<i>O. mercator</i>					
کنه آرد <i>Acarus siro</i>					
کرم آرد <i>Tenebrio molitor</i>					
شب‌پره هندی <i>Plodia interpunctella</i>					
سوسک آسیاب (کدل) <i>Tenebrioides mauritanicus</i>					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۳): حبوبات، لوبیا، نخود، ماش، باقلا، نخودفرنگی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک عدس <i>Bruchus lentis</i> سوسک باقلا <i>B. rufimanus</i> سوسک نخودفرنگی <i>B. pisorum</i> سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات <i>Callosobruchus maculatus</i> سوسک چینی حبوبات <i>C. chinensis</i> سوسک لوبیا <i>Acanthoscelides obtectus</i>	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) مالاتیون* اسپینوساد	Blanket 56% P 80% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۱-۲ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۲ گرم ماده خالص در مترمربع ۴ گرم سم در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز. در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس. در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پودر سیلیس در مواردی که دانه‌ها مصرف خوراکی انسانی دارند توصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی یا دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در سرمای ۱۱ درجه زیر صفر، به طور متوسط در مدت ۷ روز، کلیه حالات آفات انباری، مخصوصاً "سوسک‌ها از بین می‌روند.
نام محصول: فرآورده‌های انباری (۴): خشکیار، پسته، خرما، بادام، گردو، کشمش، برگه‌ها، انجیر					
شپشه دندانه‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i> شپشه خشکیار <i>Trogoderma versicolor</i> شپ‌پره <i>Cadra cautella</i> (<i>Ephestia cautella</i>) شپ‌پره توتون <i>Cadra figulilella</i> (<i>Ephestia figulilella</i>) <i>E. elutella</i> شپ‌پره هندی <i>Plodia interpunctella</i> شپ‌پره کوچک خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	فسفید آلومینیوم مالاتیون* اسپینوساد فسفیدمنیزیم	Blanket 56% EC 57% SC 24% Plate 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۲ گرم ماده خالص در مترمربع ۴ گرم سم در مترمربع ۱-۲ پلینت در سی مترمکعب		کاربرد سموم با دز مناسب و تحت نظر کارشناس انجام شود. در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز. در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس. در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی یا دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰-۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). دو پلینت فسفیدمنیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با شپ‌پره کوچک خرما ثبت شده است.

نام محصول: سایر محصولات انباری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک توتون <i>Lasioderma serricorne</i> شب پره توتون <i>Ephestia elutella</i>	فسفید آلومینیوم فسفید منیزیم	Blanket 56% Plate 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب ۱ پلیت در سی مترمکعب		در شرایط رطوبت و حرارت مناسب در محیط کاملاً بسته حداقل به مدت ۷۲ ساعت انجام شود. یک پلیت فسفید منیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با سوسک توتون در انبار ثبت شده است. بررسی و تحقیقات در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
سوسک قالی <i>Anthrenus spp.</i>	فسفید آلومینیوم**	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
آفات انباری بذور	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۲ - ۱ در هزار مخلوط با بذر	ضد عفونی بذر قبل از انبار کردن	احتیاط‌های لازم به منظور جلوگیری از مصرف خوراکی این گونه بذور و بروز مسمومیت به عمل آید. محصولات دارای رطوبت کمتر از ۱۲ درصد به این پودر آغشته شوند.
کرم سیر <i>Dyspessa ulula</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
چونندگان مضر انباری	چسب دبلو (تله چسبی)		طبق ملاحظات		محتویات تیوب به صورت زیگزاگ بر روی یک صفحه چوبی یا مقوایی فشرده و پس از سی دقیقه چسب به طور کامل روی صفحه پخش شود. در محل‌های سرسته مانند انبارها، سردخانه‌ها و منازل کاربرد دارد.
بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت					با توجه به اهمیت میکوتوکسین‌ها مانند آفلاتوکسین و...، انجام تحقیقات پیشنهاد می‌شود.
نام محصول: قارچ خوراکی					
پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی <i>Verticillium fungicola</i>	پروکلراز	WP 50%	۰/۹ گرم در مترمربع	یک نوبت، ۱۰ - ۷ روز بعد از دادن خاک پوشش	
نام محصول: توت فرنگی					
ترپس توت فرنگی <i>Frankliniella occidentalis</i>	فلونیکامید	WG 50%	۰/۲۵ در هزار		
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		
بیماری کپک خاکستری <i>Botrytis spp.</i>					

نام محصول: میخک گلخانه ای					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
		۰/۴ در هزار	SC 20%	فنازاکوئین	کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها
		۰/۲ در هزار	EC1.8%	آبامکتین	<i>Tetranychus urticae</i>
		۰/۵ در هزار	SC 5%	فن پیروکسی میت	
		۲ در هزار	WSC65%	دی اتانول آمید روغن نارگیل	
نام محصول: شمشاد					
		۱/۵ در هزار		سولفور (گوگرد میکرونیزه)	سفیدک سطحی
	ده روز پس از شروع اولین علایم آلودگی	۱ در هزار	WP 18.25%	دینوکاپ	<i>Oidium euonymi- Japonici</i>
		۱ در هزار	EW 20%	پنکونازول	
		۰/۲ در هزار	WG 50%	کرزواکسیم متیل	
نام محصول: سورگوم					
		۱-۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	WP80%	آترازین	قیاق <i>Sorghum halepense</i>
استوکلر و توفوردی + ام سی بی آ برای کنترل علفهای هرز طحله، کنجد، شیطانی، سلمک، تاج خروس، پیچک و تانوره موثر است.		۳ - ۴ لیتر	SE 53.75%	مزوتریون + اس متالاکلر + تریوتیلازین	طحله <i>Corchorus triculinaris</i>
		۳ لیتر	EC 40%	بروموکسینیل + ام سی بی آ + اتیل هگزین استر	عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>
		۳/۵ لیتر	EC 50%	استوکلر	سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>
		۱ - ۱/۵ لیتر	SL 67.5%	توفوردی + ام سی بی آ	کنجد <i>Sesamum indicum</i>
					شیطانی <i>Cleome viscosa</i>
					سلمک <i>Chenopodium album</i>
					تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>
					پیچک <i>Convolvulus arvensis</i>
					تانوره <i>Datura stramonium</i>
					خرقه <i>Portulaca oleracea</i>

نام محصول: تربتیگاله					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
	اواسط تا اواخر پنجه‌زنی	۱/۵ لیتر	OD1.2%	مزوسولفون متیل + یدوسولفون متیل + ایمن‌کننده مفن‌پایردی اتیل	علف‌های هرز باریک‌برگ
	در مرحله پنجه‌زنی	۰/۸ لیتر	EW 7.5%	فنوکساپروپ‌پی اتیل + مفن‌پایردی اتیل	
	در مرحله پنجه‌زنی	۲/۵ لیتر	EC 36%	دیکلوفوپ متیل	
	در مرحله پنجه‌زنی	۰/۸ لیتر	EC 8%	کلودینافوپ پروپارژیل	
نام محصول: حنا					
	در مرحله ۲ تا ۴ برگی علفهای هرز پهن برگ و باریک برگ	۰/۸ + ۷۵۰ میلی لیتر	SL 10% EC 10.8%	ایمازاتاپیر + هالوکسی فوپ آرمیتیل	پهن برگ و باریک برگ Tachyrodium spp.
	قبل از انتقال نشای حنا پاشش روی سطح خاک	۴ لیتر	EC 33%	پندی متالین	خرفه Portulaca oleracea
	قبل از کاشت حنا مخلوط با خاک	۲/۵ لیتر	EC 48%	تری فلورالین	
نام محصول: پیاز گلایبول					
	پیش رویشی همراه با یک نوبت وجین دستی	۱ - ۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	WP 80%	آترازین	علف‌های هرز
	مرحله ۴ - ۲ برگی شدن پیاز و سه هفته بعد	۰/۷۵ در دو نوبت	EC 24%	اکسی فلورفن	

نام محصول: پیاز زنبق					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	آترازین	WP 80%	۱-۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	پیش رویشی همراه با یک نوبت وجین دستی	
	اکسی فلورفن	EC 24%	۰/۷۵ در دو نوبت	مرحله ۴ - ۲ برگه شدن پیاز و سه هفته بعد	
	دیورون	WP 80%	۲ کیلوگرم	پیش رویشی	
نام محصول: پیاز نرگس					
علف‌های هرز	اکسی فلورفن	EC 24%	۲ لیتر	مرحله ۴ - ۲ برگه شدن پیاز و سه هفته بعد	
	پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	قبل از سبز شدن نرگس و بعد از سبز شدن علف‌های هرز	
	ایمازاتاپیر	SL 10%	۰/۷۵ لیتر	در مرحله کوتیلدونی تا ۲ برگه علف‌های هرز	

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۹ - ۵۵ - ۱۲۲	II	کنه کش	10	EC1.8%	ور تیمک	آبامکتین
۸۹ - ۹۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴	U	علف کش	1869	WP80%	گزا پریم	آترازین
۳۹ - ۸۱ - ۱۱۲	-	حشره کش	>5000	EC 1%	نیم آزال	آزادیراختین
۴۰ - ۴۲ - ۶۰	-	حشره کش	>5000	EC 0.15%	نیمارین	آزادیراختین
۵۵ - ۹۵	II	کنه کش	209	WP 25%	پروپال	آزوسیکلوتین
۴۳	III	قارچ کش	>2000	SC 32.5%	ارتیواتاپ	آزوکسی استروبین + دیفنوکونازول
۱۲	III	قارچ کش	2000 - 3000	SC 28%	آمیستار اکسترا	آزوکسی استروبین + سیپروکونازول
۴۲	III	حشره کش	>2000	SC 15%	ایمونیت	آلفاساپیرترین + تفلوبنزورون
۹۱	III	علف کش	1160	WP 80%	گزا پاکس	آترین
۹۱	Iv	علف کش	2050	WG 70%	داینامیک	آمیکاربازون
۱۹	-	علف کش	>5000	SC 31.5%	سان رایس پلاس	آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون
۴۵ - ۴۶	II	علف کش	165-332	EC 22.5%	توتربیل	آیو کسینیل
۷۸	II	قارچ کش	>5000	SC 12.5%	اوپوس	اپوکسی کونازول
۱۳	II	قارچ کش	>215 <1000	SC 49.7%	رکس دو	اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۵ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	EC 33.3%	سونالان	اتال فلورالین
۸۰	U	علف کش	>5000	SC 50%	استمت	اتوفومزیت
۲۰ - ۲۱	-	کنه کش	>5000	SC 10%	باروک	اتوکسازول
۱۹	III	علف کش	>2000	WG 30%	کانسیل	اتوکسی سولفورون + تریاموفون
۲۴ - ۵۶ - ۶۲	II	حشره/کنه کش	208	EC 47%	اتیون	اتیون
۲۷ - ۴۰ - ۴۱ - ۵۶ - ۶۰	III	حشره کش	>2000	SC 10%	مونتو	اسپیروترامات
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۵۵ - ۶۰	-	کنه کش	>2500	SC 24%	انودور	اسپیرودیکلوفن
۱۲ - ۱۳	II	قارچ کش	500 - 1000	SC 46%	فالکن	اسپیروکسامین + تیوکونازول + تریادیمتول
۳۹ - ۴۰	-	حشره کش	>2500	SC 24%	ابرون	اسپیرومسیفن
۳۱ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۸ - ۷۶ - ۸۱ - ۱۰۳ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	Iv	حشره کش	3783	SC 24%	تریسر - اسپانسر	اسپینوساد
۲۰ - ۲۱ - ۶۰ - ۶۵	II	حشره کش	217	SP 20%	موسپیلان	استامی پرید
۵۶	II	حشره کش	217	SP 20%	اکا	استامی پرید
۸۹ - ۱۲۲	III	علف کش	2148	EC 50%	اسنیت	استوکلر
۸۹	III	علف کش	2148	EC 76%	سورپاس	استوکلر
۳۹	-	کنه کش	-	SC 15%	کنه مایت	اس کوئینوسیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۹	-	علف کش	>5000	EC 30%	تاپ استار	اکسادیازیل
۱۹	-	علف کش	>5000	WG 80%	تاپ استار	اکسادیازیل
۷ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۸ - ۶۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۲ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۱۲	I	حشره/کنه کش	50	EC 25%	متاسیستوکس	اکسی دیمتون متیل
۴۵ - ۱۰۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴	III	علف کش	>5000	EC 24%	گل	اکسی فلورفن
۱۸ - ۲۶ - ۲۷ - ۴۹	U	قارچ کش	3165	WG 75%	نوردوکس	اکسید مس
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۴ - ۴۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۶۶ - ۷۲ - ۱۱۴	III	قارچ کش	700 - 800	WP 35%	کوپراویت	اکسی کلورمس (کوپراکسی کلراید)
۴۴	III	قارچ کش	>2000	WP 43/95%	کوپروسیت سی	اکسی کلور مس + سیموکسانیل
۴۵	III	علف کش	>5000	EC 25%	رونستار	اگزادیازون
۱۹ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	SL 12%	رونستار	اگزادیازون
۳۵ - ۵۴ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۳	III	علف کش	>2000	EC 82%	ارادیکان	ای پی تی سی + ایمن کنتده دی کلراید
۴۸	U	قارچ کش	>2000	WP 50%	رورال	ایپرودیون
۱۱ - ۱۸ - ۳۶ - ۶۹	-	قارچ کش	>5000	WP 52.5%	رورال - تی اس	ایپرودیون + کاربندازیم
۱۵	III	علف کش	1826-2000	SC 55%	پنتر	ایزوپروتورون + دی فلوفن کان

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۸	III	قارچ کش	1190	EC 40%	فوجی وان	ایزوپروتیولون
۳۵ - ۵۴ - ۱۲۳ - ۱۲۴	U	علف کش	>5000	SL 10%	پرسوئیت	ایمازاتاپیر
۱۱ - ۱۳	II	قارچ کش	227-343	LS 5%	فونگافلور	ایمازالیل
۵۸	-	قارچ کش (واکس محافظ مرکبات)	-	0/7%	واکس سیترازول	ایمازالیل + تیابتدازول
۳۲ - ۴۳ - ۴۹	II	قارچ کش	1400	WP 40%	بلکیوت	ایمن اوکتادین تریس (البسیلت)
۳۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۰۲	II	حشره کش	450	SC 35%	کونفیدور	ایمیداکلوپرید
۴۷ - ۵۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۹	II	حشره کش	450	WS 70%	گاچو	ایمیداکلوپرید
۸۶ - ۸۷	II	حشره کش	450	FS 6%	دلایلا	ایمیداکلوپرید
۲۰ - ۳۶ - ۴۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۹۶ - ۱۰۳	-	حشره کش	1732	SC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۳۶ - ۴۲	-	حشره کش	1732	EC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۳۰ - ۵۹	III	علف کش	>2000	SC 50%	آلیون	ایندوزیفلام
۱۰۸	-	حشره کش	-	WP 90%	باکتوسپین - دایپیل - ام - وی - پی	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۳۱	-	حشره کش	-	WP 90%	بایولپ	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲۱ - ۳۱ - ۳۶ - ۴۱ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۵ - ۹۶ - ۱۰۶ - ۱۱۰ - ۱۱۳	-	حشره کش	-	-	-	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	میشوبردوکس	بردو
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردویهسم	بردو
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردو کیمیا	بردو
۲۷	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردوفیکس	بردوفیکس
۲۶	-	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردوسیف	بردو سیف
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	کلرت	برودیفاکوم
۳	Ia	موش کش	0/4	Bait Pasta Pellet	برودی تاپ	برودیفاکوم
۱ - ۳	Ia	موش کش	0/4	Bait Pellet	پستاف	برودیفاکوم
۱ - ۳	Ia	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pasta	فاکورات	برودیفاکوم
۳	Ia	موش کش	0/4	گندمی، پلت، واکس پلت، واکس پلاک	ضربه	برودیفاکوم
۳	Ia	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	دتیا دگش بیت	برودیفاکوم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	2	PB 0.01% Wax block	کتلفار	برومتالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	1/125	B 0.005%	لانی رت	برومادیولون
۳	Ia	موش کش	1/125	Bait block	موریروم	برومادیولون
۱ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	1/125	Bait pellet block fresh	دتیابیت	برومادیولون
۱ - ۳	Ia	موش کش	1/125	Bait pellet block	استرمی بروم	برومادیولون
۱ - ۳	Ia	موش کش	1/125	block	برومو	برومادیولون
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۰ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	III	کنه کش	>5000	EC 25%	نئورون	بروموپروپیلات
۱۶	II	علف کش	240-400	SL 22.5%	پاردنر - برومینال	بروموکسینیل
۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲	II	علف کش	892	EC 40%	برومایسید	بروموکسینیل + ام سی بی آ + اتیل هگزین استر
۱۶	II	علف کش	892 - 949	EC 56%	بوکتریل یونیورسال	بروموکسینیل + توفوردی
۱۹ - ۳۵ - ۳۸ - ۵۴ - ۹۸	III	علف کش	>1000	SL 48%	بازاگران	بتازون
۲۰ - ۲۱ - ۵۵	III	کنه کش	>15000	EC 20%	سیترازون	بنزوکسی میت

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۴	II	علف کش	1555	EC 20%	سافیکس	بنزونیل پروپ اتیل
۱۹	U	علف کش	>5000	DF 60%	لونداکس	بن سولفورونمتیل
۵۶ - ۸۳	III	حشره کش	2355	SC 40%	آپلاود	بوپروفزین
۱۹	U	علف کش	2000	EC 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	EW 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	G 5%	ماچتی	بوتاکلر
۲۶ - ۲۷	III	قارچ کش	>1490	WG 38%	بلیس	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۴۹	III	قارچ کش	>1490	WG 33/4%	سیگنوم	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۲۶ - ۲۷ - ۴۳	III	قارچ کش	5000	SC 30%	کولیس	بوسکالید + کرزوکسیم متیل
۴۰ - ۴۱ - ۸۳ - ۱۱۲	-	حشره کش	>5000	L7.16%	Naturalis L	بوریا بازیانا <i>Beauveria basiana</i>
۲۵	III	قارچ کش	>5000	WP 25%	بایکور	بیترتانول
۱۹	U	علف کش	4111	OF 10%	نومینی	بیس پیریپاک سدیم
۱۹	U	علف کش	4111	SC 40%	کلین وید	بیس پیریپاک سدیم
۲۰ - ۳۹ - ۱۱۲ - ۱۲۱	-	کنه کش	>5000	SC 24%	فلورامایت	بی فنازیت

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۳	III	قارچ کش	3300	SP 85%	کالیبان	بیکربنات پتاسیم
۳۰ - ۳۳ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۲۴	II	علف کش	129-157	SL 20%	گراماکسون	پاراکوات
۱۹	U	علف کش	6099	EC 50%	ریفیت	پرتیلاکلر
۲۱ - ۶۱ - ۷۴ - ۷۶	II	حشره کش	430- 4000	EC 25%	آمبوش	برمترین
۱۹	III	علف کش	>2500	EC 36%	استام - اف	پروپانیل
۲۰ - ۲۱ - ۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۶۰ - ۷۳ - ۷۴ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۵ - ۱۰۸	III	کنه کش	2800	EC 57%	اومایت	پروپارژیت
۲۰ - ۳۴	III	کنه کش	2800	EW 57%	اومایت	پروپارژیت
۸۰ - ۸۵	U	علف کش	>5000	EC 10%	آژیل	پروپاکوئیزآفوپ
۴۹	III	قارچ کش	>2000	SC 45%	پروکسانیل	پروپاموکارب هیدروکلراید + سیموکسانیل
۴۴ - ۴۹	III	قارچ کش	>2500	SC 68.75%	اینفینیتو	پروپاموکارب هیدروکلراید + فلویپکولید
۴۴	III	قارچ کش	>2000	SL 84%	پرویکور انرژ	پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینیوم
۴۴	III	قارچ کش	>2000	SL72/2%	پروپلنت	پروپاموکارب هیدروکلراید
۸۰	U	علف کش	8350	SC 50%	سس اوت	پروپیزامید

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۸	III	قارچ کش	1517	EC 25%	تیلت	پروپیکونازول
۹ - ۱۰	-	قارچ کش	>5000	FS40%	لاماردور	پروتیوکونازول + تبوکونازول
۸۱ - ۹۶	I	حشره/کنه کش	358	EC 40%	کوراکرون	پروفنوس
۳۷ - ۴۶ - ۸۵	U	علف کش	>2000	WP 80%	گزاگارد	پرومترین
۸۵	U	علف کش	> 6000	DF 88%	کانووی	پرومترین + فلومتورون
۱۲۱	III	قارچ کش	1600 - 2400	WP 50%	اسپوروگون - آکورد	پروکلراز
۳۳ - ۳۷ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳	III	علف کش	>5000	EC 33%	استامپ	پندی متالین
۵۱	III	علف کش	>5000	CS 45/5%	پراول	پندی متالین
۴۸	U	قارچ کش	>5000	WP 25%	مونسرن	پنسی کورون
۳۲ - ۱۲۲	U	قارچ کش	2125	EW 20%	توپاز	پنکونازول
۱۹	III	علف کش	>5000	SC 24%	ریزلان	پنوکسولام
۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۲۱	-	حشره کش	-	P 80%	درای ساید	پودر سیلیس (سیلیس آمورف)
۱۱۸	-	حشره کش	-	P 80%	خاک دیاتومه	سیلیس
۵۶ - ۵۷ - ۸۳	U	حشره کش	>5000	EC 10%	آدمیرال	پیری پروکسی فن

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۸	II	حشره کش	2370	WP0.1%	اگروتترین	پیرترین
۴۰	II	حشره کش	2370	EC5%	پیرتروم	پیرترین
۵۵	III	کنه کش	1350	WP 20%	سان مایت	پیریداین
۳۷	III	علف کش	>2000	EC 60%	لنتاگران	پیریدات
۳۶ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱	-	حشره کش	>5000	EC50%	سومی پلو	پیریدالیل
۷ - ۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۱۲	II	حشره (شته) کش	142	WP 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۶ - ۹۲	II	حشره (شته) کش	142	DF 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۱۱۶	U	علف کش	>5000	L 21.6%	توردون - کا ۲۲	پیکلورام
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۲	III	حشره کش	5820	WP 25%	چس	پی متروزین
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳	III	حشره کش	5820	WG 50%	چس	پی متروزین
۱۴	III	علف کش	>2000	EC 5%	تراکسوس جدید	پینوکسادون + کلودینتافوپ پروپارزیل
۱۴	II	علف کش	>5000	EC 5%	اکسیال جدید	پینوکسادون + مویان
۸۹	III	علف کش	>2000	SC 29/7%	کلیو	تا پرامازون
۹۱	III	علف کش	477	SC 50%	تبوسان	تبوتیورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۶	III	حشره کش	>5000	SC 20%	میمیک	تیوفنوزاید
۱۱ - ۱۲ - ۱۰۰	III	قارچ کش	4000	EW 25%	فولیکور	تیوکونازول
۹ - ۱۰ - ۸۸	III	قارچ کش	4000	DS 2%	راکسیل	تیوکونازول
۹ - ۱۰ - ۸۸	III	قارچ کش	4000	FS 6%	راکسیل - آرتمیس	تیوکونازول
۱۰۵	II	نماتدکش	631	SL 40%	انزون	تتراتیوکرینات سدیم
۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۶ - ۷۳ - ۸۱ - ۹۵ - ۱۰۸ - ۱۱۲	III	کنه کش	>14700	EC 7.52%	تدیون - وی ۱۸	تترادیفون
۲۶ - ۴۳	II	قارچ کش	1248	EC10%	دومارک	تتراکونازول
۹ - ۱۰	II	قارچ کش	1248	LS 12.5%	لوسپل	تتراکونازول
۷۸	II	قارچ کش	1248	ME12.5%	امیننت	تتراکونازول
۱۶	U	علف کش	2500-5000	WG 64%	لوگراناکسترا	تریوترین + تریاسولفورون
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	700	DS 7.5%	بایتان	تریادیمنول
۱۶	U	علف کش	>5000	DF 75%	گرانستار	تری بنورون متیل
۸۴	II	برگریز	500	L 72%	دف	تری بوتیل فسفوروتری تیوات
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	>2000	FS 20%	رنال	تری تیکونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۷۸	II	قارچ کش	480	EC 75%	کالیکسین	تری دمورف
۱۸	II	قارچ کش	314	WP 75%	بیم	تری سیکلازول
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳	U	علف کش	>5000	EC 48%	ترفلان	تری فلورالین
۸۰	U	علف کش	>5000	DF 50%	سافاری	تری فلوسولفورون متیل
۸۵	-	علف کش	>5000	WG 75%	انووک	تری فلوکسی سولفورون سدیم
۹۱	III	علف کش	>2000	WG 75%	کریسمت	تری فلوکسی سولفورون سدیم + آمترین
۲۵ - ۲۶ - ۴۳	III	قارچ کش	>5000	WG 50%	فلینت	تری فلوکسی استروبین
۱۸ - ۲۵ - ۲۶ - ۷۸	U	قارچ کش	>5000	WG 75%	ناتیوو	تری فلوکسی استروبین + تبوکونازول
۲۶ - ۴۳ - ۴۹	III	قارچ کش	>2000	SC 50%	لونا سن سیشن	تری فلوکسی استروبین + فلوپیرام
۱۸	III	قارچ کش	695 - 715	EC 15%	تریفمین	تری فلومیزول
۴۸	-	قارچ کش	-	P 5%	تری کودرین B	<i>Trichoderma harizianum</i> HA- 22b
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>150	WP	تری انوم پی	<i>Trichoderma harizianum</i> T22
۱ - ۸ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۲ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۰۶ - ۱۰۹ - ۱۱۳	II	حشره کش	250	SP 80%	دیپتکس	تری کلروفن

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۶ - ۱۹ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	II	علف کش	949	SL 72%	یو ۶۶- دیفلوئید	توفوردی
۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲	II	علف کش	700	SL 67.5%	یو ۶۶- کمی فلونید	توفوردی + ام سی پی آ
۳۴ - ۳۶ - ۴۸	U	قارچ کش	3100	WP 60%	تکتو	تیابندازول
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	1140	DS 5%	وینسیت پی	تیابندازول + فلوتریافول
۶۰	III	حشره کش	1563	WG 25%	آکتارا	تیامتوکسام
۴۷ - ۵۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۸۷ - ۹۹	III	حشره کش	1563	FS 35%	کروزر	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۰	III	حشره کش	1563	SC 24%	مموری	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۱	-	حشره کش	-	SC 24.7%	افوریا	تیامتوکسام + لامیداسای هالوترین
۲۰ - ۶۰ - ۱۰۰	II	حشره کش	621 - 836	OD 24%	بیسکایا	تیاکلوپرید
۴۰ - ۴۱ - ۸۱	II	حشره کش	300-2000	OD 11%	پروتوس	تیاکلوپرید + دلتامترین
۸۴	U	برگریز	4000	WP 50%	دراپ	تیدیا زورون
۱۹	II	علف کش	1033	EC 50%	ساترن	تیوبنکارب
۱۹	II	علف کش	1033	G 6%	ساترن	تیوبنکارب
۳۶ - ۶۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	66	DF 80%	لاروین	تیودیکارب
۸۱	II	حشره کش	66	SC 53%	کاروین	تیودیکارب

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۹ - ۴۲	II	حشره کش	399	SP 50%	اویسکت	تیوسیکلام هیدروژن اکسلات
۲۷ - ۲۸	U	قارچ کش	6640	WP 70%	توپسین ام	تیوفانات متیل
۱۲	II	قارچ کش	215-1000	SC 49/7%	رکس دو	تیوفانات متیل + تیوفانات متیل
۱۸	I	قارچ کش	50 - 300	WP 72.5%	ویستا	تیوفانات متیل + تریسیکلزول
۱۸	-	قارچ کش	-	WP 80%	همایکت	تیوفانات متیل تیرام
۱۲۱	-	-	-	-	دبلو	چسب دبلو (تله چسبی)
۱۱۲	U	حشره کش	8000	SL 10%	دایابون ۳	دایابون ۳
۱۶	II	علف کش	1347	SL 46.4%	دیال سوپر	دای کامبا + توفوردی
۱۶	III	علف کش	>2000	WG 70%	لنتور	دای کامبا + تریاسولفورون
۸۰	U	علف کش	10250	EC 15.7%	بتانال - آ - ام	دس مدیفام
۱ - ۲۱ - ۴۰ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲	Ib	حشره کش	135 - 5000	EC 2.5%	دسیس	دلنامترین
۱	Ib	حشره کش	135 - 5000	SC 2.5%	کیما دلنا - دلتارال	دلنامترین
۱	Ib	حشره کش	135 - 5000	Tablet 2.5%	دسیس	دلنامترین
۱	Ib	حشره کش	135 - 5000	EC 10%	دسیس ۱۰۰	دلنامترین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۵ - ۶	Ib	حشره کش	135 - 5000	ULV 1.25%	دلروس	دلتامترین
۲۵	III	قارچ کش	1000	WP 65%	ملپرکس	دودین
۴۱ - ۶۰ - ۶۸ - ۱۱۲ - ۱۲۲	-	حشره کش	12200	WSC65%	پالیزین	دی اتانول آمید روغن نارگیل
۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۵۶ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۷ - ۱۰۹ - ۱۱۳ - ۱۱۷	II	حشره کش	1250	EC 60%	بازودین	دیازینون
۸ - ۱۷ - ۷۷ - ۹۰	II	حشره کش	1250	G5% G10%	بازودین	دیازینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	باراکی	دیفنتیالون
۳	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	دارکی	دیفنتیالون
۲۱ - ۴۲ - ۵۷ - ۷۴ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۳	U	حشره کش	>4640	WP 25%	دیمیلین	دیفلوپنزورون
۵ - ۶ - ۱۱۱	U	حشره کش	>4640	ODC45%	دیمیلین	دیفلوپنزورون
۲۰ - ۲۲	U	حشره کش	>4640	SC48%	دیمیلین	دیفلوپنزورون
۱ - ۳	Ia	موش کش	36000	B 0.005% , P 0.005% Wax block , Pasta	بنی رت	دیفناکوم
۹ - ۱۰ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	DS 3%	دیویدند	دیفنو کونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	FS 3%	دیویدند	دیفنو کونازول
۲۰ - ۱۱۲	II	کنه کش	979	SC 20%	فلومایت	دی فلوویدازین
۵۹	II	نماتدکش	72-220	SL 100%	ورلکس ، دای تراپکس	دی کلروپروپن + متیل ایزوتیوسیانات
۴۰ - ۴۱ - ۴۷	Ib	حشره کش	50	EC 50%	ددوآپ	دیکلروس
۱۴ - ۱۲۳	III	علف کش	481-693	EC 36%	ایلوکسان	دیکلوفوب متیل
۷ - ۳۸ - ۴۰ - ۵۴ - ۷۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۶ - ۱۱۷	II	حشره کش	387	EC 40%	روگور ، روکسیون	دیمتوات
۴۹	II	قارچ کش	500 - 2000	EC 11/2%	کابریودو	دی متومورف + پیراکلوآستروبین
۴۹	III	قارچ کش	3534	WG 69%	آکروبات ام زد	دیمتومورف + مانکوزب
۴۰	-	حشره کش	2804	SG 20%	استارکل	دینوتفوران
۲۶ - ۱۱۴	III	قارچ کش	980-1190	EC48% و EC 35%	کاراتان LC	دینوکاپ
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۷۸ - ۹۳ - ۱۱۷ - ۱۲۲	III	قارچ کش	980-1190	WP 18.25%	کاراتان FN-۵۷	دینوکاپ
۸۵ - ۹۸	III	علف کش	3000	EC 25%	کوبکس	دینیترامین
۸۵ - ۱۲۴	U	علف کش	3000	WP 80%	کارمکس	دیورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹۱	U	علف کش	3000	DF 90%	کارمکس	دیورون
۹۱	III	علف کش	1100	DF 60%	باراگ	دیورون + هگزازینون
۱۴ - ۱۵ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۷ - ۳۱ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۴ - ۱۰۷ - ۱۱۱	-	حشره کش	>15000	O 80%	روغن ولک	روغن امولسیون شونده
۴۳	-	قارچ کش	-	SL	میلدی کیور	روغنهای پنبه دانه، ذرت و سیر
۸۹	U	علف کش	>5000	DF 25%	تیتوس	ریم سولفورون
۱ - ۳	Ib	موش کش	45/7	Wax pellet 2%	سمیرت	زینک فسفاید
۲۰ - ۸۱	II	حشره کش	250 - 4150	EC 40%	ریپکورد	سایپرترین
۱۱ - ۱۲ - ۷۸	III	قارچ کش	1020	SL 10%	آلتو	سایپر و کونازول
۱۰	-	قارچ کش	>3000	FS3.63%	دیویدنداستار ۰.۳۶ FS	سایپر و کونازول + دیفنوکونازول
۱۳ - ۱۰۰	III	قارچ کش	>2000	SC 42%	آلتوکمی	سایپر و کونازول + کاربندازیم
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	4200	EC 33%	آرتنا	سایپر و کونازول + پروپیکونازول
۳۹	III	کنه کش	>2000	SC 20%	دانیسارابا	سایفلومتوفن
۴۵ - ۸۰ - ۱۰۱	III	علف کش	3200	EC 12.5%	ناپواس	ستوکسیدیم
۳۹	U	کنه کش	>5000	EC 1.36%	بایومایت	سیتروننول + فارننول + نرولیدول + گرانپول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۲۲ - ۳۲	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	Micronised P	گل گوگرد	سولفور
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۶۰ - ۷۴ - ۷۸ - ۱۱۴	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	WP 80-90% DF80%	اس یونی فلو و کومولوس	سولفور
۴۳	U	قارچ کش	>5000	WG 80%	سولفولاک، تیوت جت	سولفور
۳۲	U	قارچ کش	>5000	SC 80%	گوگرد سمیران	سولفور
۲۶	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	شرکت ارکیده سازان کرج	سولفور
۱۵ - ۵۱	III	علف کش	>5000	WG 75%	آپروس	سولفوسولفورون
۱۵	U	علف کش	>5000	WG 80%	توتال	سولفوسولفورون + مت سولفورون متیل
۳۹ - ۱۱۲	U	حشره کش	3387	WP 75%	تریگارد	سیرومازین
۸۰	III	علف کش	>2000	EC 72.7%	رونیت	سیکلوات
۴۵ - ۱۰۱	U	علف کش	5000	EC 10%	فوکوس	سیکلوکسیدیم
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>1333	WDG 52.5%	اکویشین پرو	سیموکسانیل + فاموکسادون
۴۴ - ۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	رانمن	سیازوفامید
۱۹	U	علف کش	>5000	WG 20%	ستوف	سینوسولفورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	-	-	620	SL 81.2%	مویان	فری گیت
۶۱	-	-	-	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	کرماکیل	فرمون جنسی چوبخوار پسته ۲٪ + پرمترین ۶٪
۲۲	-	-	-	-	Isonet - Z Zeutec	فرمون اختلال در جفت گیری پروانه فری (کرم خراط)
۴۳ - ۱۱۳	III	حلزون کش	>5000	B1%	فریکول	فسفات آهن
۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۴۳ - ۷۱	Ib	موش کش	45/7	P 80%	فسفردوزنگ	فسفردوزنگ
۲ - ۶۶	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Tb 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Blankate 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۲ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	11/2	Plate 56%	دگش پلیت	فسفید منیزیم
۴۹	U	قارچ کش	>11800	SL 40%	اگریفوس	فسفونیک اسید
۱۴	-	علف کش	>4000	EC 20%	سافیکس بی دبلیو	فلم پروپ ام ایزوپروپیل
۸۰	III	علف کش	3680	EC 12.5%	فوزیلید	فلوآزیفوپ پی بوتیل
۵۱	III	علف کش	3680	EC 15%	فوزیلید فورت	فلوآزیفوپ پی بوتیل
۴۲	III	حشره کش	>2000	WG 20%	تاکومی	فلوبن دیامید

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۶۵	III	حشره کش	>2000	SL 20%	سیوانتو	فلوپیرادیفوران
۱۸	U	قارچ کش	>5000	FS 2.5%	سلست	فلودیوکسونیل
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	>2000	SE 37.5%	آلرت	فلوزیلازول + کاربندازیم
۱۲	III	قارچ کش	1140	SC 12.5%	ایمپکت	فلوتریافول
۶۰	U	حشره/کنه کش	>3000	DC 5%	کاسکید	فلوفنوکسورون
۹۳	U	تنظیم کننده رشد	>5000	EC 12.5%	پرایم پلاس	فلومترالین
۴۱ - ۱۲۱	II	حشره کش	884	WG 50%	تپکی	فلونیکامید
۲۰ - ۶۶ - ۱۲۲	II	کنه کش	134	SC 20%	پراید	فنازاکوئین
۶۳ - ۷۴	Ib	نماتد کش	6	G 10%	نماکور	فنامیفوس
۲۰ - ۸۱ - ۹۶	II	حشره/کنه کش	70/6	EC 10%	دانیتول	فن پروپاترین
۲۰ - ۲۱ - ۵۵ - ۶۶ - ۱۲۲	II	کنه کش	480	SC 5%	ارتوس	فن پیروکسی میت
۶۰	II	حشره/کنه کش	480	EC 5%	ارتوس سوپر - فوجی مایت	فن پیروکسی میت
۸۰	U	علف کش	>8000	EC15.7%	بتانال	فن مدیفام
۸۰	U	علف کش	>5000	EC 18%	بتانال پروگرس آ - ام	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	U	علف کش	>5000	EC 27.4%	بتانال پروگرس او- اف	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۲۱ - ۵۲ - ۷۶	II	حشره کش	451	EC 20%	سومیسیدین	فن والریت
۱۴ - ۱۲۳	-	علف کش	3150-4000	EW 7.5%	پوماسوپر	فنوکسا پروپیل اتیل + مفن پایردی اتیل
۸۰	-	علف کش	3150-4000	EC 12%	ویپ سوپر	فنوکسا پروپیل اتیل
۵ - ۶	II	حشره کش	1700	ULV TC 96%	سومیتینون	فنیتروتیون
۱ - ۵ - ۶ - ۴۳ - ۶۱ - ۶۲ - ۹۰	II	حشره کش	1700	EC 50%	سومیتینون	فنیتروتیون
۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۸ - ۵۲ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۴ - ۱۱۶	II	حشره /کنه کش	120	EC 35%	زولون	فوزالن
۶۳	U	قارچ کش	>7080	WG 80%	الیت	فوزتیل آلومینیوم
۵۸	U	قارچ کش	>7080	WP 50%	رودر	فوزتیل آلومینیوم
۳۲	III	قارچ کش	>2500	WG 71.1%	پروفایلر	فوزتیل آلومینیوم + فلویپیکولید
۸۹	III	علف کش	>5000	OD 22.5%	اکونپ	فورام سولفورون
۸۹	III	علف کش	>5000	OD 3.1%	مایستر	فورام سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادیفن (ایمن کننده)
۱۷	II	حشره کش	97	G 0.2%	ریجنت	فیپرونیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۶۶	II	حشره کش	97	EC 2.5%	آجندا	فیپرونیل
۳۱	II	حشره کش	97	G 0.2%	چیلوکیل	فیپرونیل
۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۲ - ۳۶ - ۳۸ - ۶۳ - ۷۹ - ۱۱۴	U	قارچ کش	9000	WP 50%	کاپتان	کاپتان
۶۳ - ۷۴	Ib	نماتدکش	37/1	G 10%	راگی	کادوزفوس
۵ - ۶ - ۶۵ - ۷۰ - ۸۲	II	حشره کش	264	WP 85%	سوین	کارباریل
۱۰ - ۷۸ - ۱۱۴	III	قارچ کش	>6400	WP 50-60%	باویستین - دروزال	کاربندازیم
۱۰ - ۳۴ - ۸۳	U	قارچ کش	2846	WP 75%	ویتاواکس	کاربوکسین
۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۷۸ - ۸۳ - ۸۷ - ۸۸	III	قارچ کش	2600	WP 75%	ویتاواکس تیرام	کاربوکسین تیرام
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	2600	FS 40%	ویتاواکس FF	کاربوکسین تیرام
۱۸	U	قارچ کش	>5000	SC 30%	وین	کارپروپامید
۱۷	II	حشره کش	345	G 4%	پادان	کارتاپ
۲۰ - ۶۰ - ۶۸	U	قارچ کش	>5000	WP	سپیدان	کائولن
۲۵ - ۳۲ - ۲۶ - ۴۳ - ۱۲۲	II	قارچ کش	>5000	WG 50%	استروبی	کرزواکسیم متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۲	U	حشره کش	>5000	SC 5%	ماتریک	کروموفنوزاید
۴۵ - ۸۰ - ۹۸	III	علف کش	>3000	EC 12%	سلکت سوپر	کلتودیوم
۴۲ - ۴۳ - ۴۷ - ۷۵	II	حشره کش	135-163	G 5%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۸ - ۲۴ - ۳۶ - ۳۹ - ۵۶ - ۷۵ - ۸۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	135-163	EC 40.8%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۶۶	-	حشره (موریانه) کش	230	EC 50%	گلا دیاتور ۵TC	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل
۲۰ - ۶۵	U	حشره کش	>3000	EC 40%	رلدان	کلرپیریفوس متیل
۳۵ - ۵۴	U	علف کش	>10	WP 75%	داکتال	کلر تال دیمتیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	WP 75%	داکونیل	کلر تالونیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC72%	داکونیل	کلر تالونیل
۴۱ - ۵۷ - ۹۶	U	حشره کش	>8500	EC 5%	آتابرون	کلر فلو آزورون
۳	II	موش کش	6/26	Block Bait0.005%	مورینونا	کلروفاسینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	B 0.025%	اکتوسین سی	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	گندمی، واکس پلت، پلت و بلاک	پساک	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	III	علف کش	3830	DF 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	WP 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	SC 50%	پیرامین	کلریدازون
۱۴ - ۱۲۳	III	علف کش	1392	EC 8%	تاپیک، کارنت، بهپیک	کلودینافوپ پروپارژیل
۱۰۱	U	علف کش	3738	SL 30%	لوتنرل، واچ	کلوپیرالید
۲۰ - ۵۵	III	کنه کش	>5200	SC 50%	آپولو	کلوفنتزین
۸۵ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	1012	EC 4%	پتترا	کوئیزالوفوپ پی تفوریل
۸۰	II	علف کش	1210	EC 5%	تارگاسوپر	کوئیزالوفوپ پی اتیل
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	U	علف کش	> 5000	SL 41%	رانداپ	گلیفوزیت
۹۱	U	علف کش	> 5000	SL 41%	رانداپ، فوزات	گلیفوزیت
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷	III	علف کش	2000	SL 20%	بستا	گلیفوسینت آمونیوم
۱	II	حشره کش	79	CS 10%	کاراته زنون - لامترین	لامبدا سای هالوترین
۱	II	حشره کش	79	SC 5%	هف لامبدا	لامبدا سای هالوترین
۱	II	حشره کش	79	SC 4/9%	جایام پلاس	لامبدا سای هالوترین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۶	U	علف کش	1500 - 4000	WP 50%	آفالن	لینورون
۳۷	U	علف کش	1500-4000	SC 45%	آفالن	لینورون
۴۰	-	حشره کش	> 240	WP	مایکوتال (Mycotal)	<i>Lecanicillium muscarium</i>
۲۰ - ۲۲ - ۶۱	III	حشره کش	>2000	EC 5%	مج	لوفنورون
۳۶	III	حشره کش	>2000	EC 5%	فلگ لو	لوفنورون
۴۲	II	حشره کش	550	WG 50%	پروکلیم فیت	لوفنورون + امامکتین بنزوات
۶۱	-	حشره کش	>2000	EC 10.5%	لوفوکس	لوفنورون + فنوکسی کارب
۴۱	III	حشره کش	> 4640	SL 0.6%	روی آگرو	ماترین
۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۱ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۳ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۵ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۹۰ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۲ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	III	حشره کش	1375 - 5500	EC 57%	مالاتیون	مالاتیون
۵ - ۶ - ۱۱۷	III	حشره کش	1375 - 5500	ULV TC 96%	مالاتیون	مالاتیون
۲۸ - ۳۶ - ۵۳ - ۵۵ - ۹۳ - ۱۱۴	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۴۵	مانکوزب
۵۸	U	قارچ کش	>5000	WP 65%	آلیادوسی تی ال	مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۴	II	تنظیم کننده رشد	464	SL 5%	پیکس	مپیکوات کلراید
۳۲	-	قارچ کش	1150	پد کاغذی ۷ گرمی	سولفورپد	متابی سولفیت سدیم
۱۰۱	U	علف کش	> 4070	SC 41.6%	بوتیزان استار	متازاکلر + کوئینمراک
۴۴ - ۱۱۴	III	قارچ کش	633	G 5%	ریدومیل	متلاکسیل
۴۴ - ۴۹	U	قارچ کش	> 5000	WP 72%	رزالاکسیل - داونی جی	متلاکسیل + مانکوزب
۴۳ - ۵۷ - ۹۳ - ۱۱۳	II	حلزون کش	283	B 6%	متلان جی	متالدهید
۴۴ - ۹۳	II	نماتدکش	1800	SL 32.7%	واپام	متام سدیم
۸۰	III	علف کش	2000	SC 70%	گلتیکس	متامیترون
۴۶ - ۵۱ - ۹۸	II	علف کش	510	DF 75%	لکسون	متری بوزین
۴۶ - ۵۱ - ۹۱ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۴	II	علف کش	510	WP 70%	سنکور	متری بوزین
۷۳	FM	سم تدخینی (فومیگانت)	10	Gas 98%	متیل پروماید	متیل پروماید
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۷۲	-	قارچ کش	>4000	-	ترکیب بردو بردو میکسچر	مخلوط بردو (سولفات مس + هیدروکسید کلسیم)

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۹ - ۱۲۲	-	علف کش	-	SE 53.75%	لوماکس	مزوتریون + اس متالاکلر + تریوتیلازین
۱۵ - ۱۲۳	III	علف کش	>5000	OD1.2%	آتلاتیس	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + ایمن کننده مفن پایردی اتیل
۵۷	Ib	حلزون کش	33	WP 50%	مزورول	متیوکارب
۱۶	III	علف کش	-	SL 60%	دوپلسان سوپر	مکروپروپ پی + دیکلوپروپ پی + ام سی پی آ
۱۹	II	علف کش	369	EC 71%	اردرام - اردرام سوپر	مولینیت
۴۴	U	قارچ کش	>5000	SL 53%	فسفیت	نمکهای مونو و دی پتاسیم اسید فسفونیک
۵۷	-	حلزون کش	>5500	نوار مسی پوشش داده شده با املح آهن	نوار دورکننده حلزون سبزآور	نوار مسی (نوار مسی فعال شده)
۸۹	U	علف کش	>5000	SC 4%	کروز	نیکوسولفورون
۸۹	-	علف کش	>5000	WG75%	اولتیما	نیکوسولفورون + ریم سولفورون
۴۵ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۲۳	II	علف کش	300	EC 10.8%	گالانت سوپر	هالوکسی فوب آرمیتل
۴۹	III	قارچ کش	4678	SL30%	تاچی گارن	های مکسازول
۲۳ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۷	Ib	حشره (شته) کش	96 - 121	EC 50%	هوستاکوئیک	هپتتفوس

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۲	U	قارچ کش	2189	SC 5%	انویل	هگزاکونازول
۴۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۵	U	حشره کش	>5000	EC 10%	کنسالت	هگزافلومورون
۳۹ - ۵۵ - ۶۶	U	کنه کش	>5000	EC 10%	نیسورون	هگزازی تیازوکس
۸۹	U	علف کش	>5000	OD 4.25%	مایستریپاور	یدوسولفورون متیل + فورام سولفورون سدیم + تین کاربازون + سیفتر سایپروسولفامید
۱۵	U	علف کش	>5000	OD 8.25% ایمن کننده 2/25%	اتللو	یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دیفلوفنیکان + ایمن کننده

ضمیمه شماره ۲- جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Micro Emulsion	ME	میکروامولسیون
Micro Granule	MG	میکروگرانول
Oil Dispersion	OD	روغن قابل انتشار
Oil Dispersible Concentrate	ODC	مایع قابل انتشار در روغن
Oil Emulsion Concentrate	OEC	امولسیون روغنی
Powder	P	پودر
Paste	PA	خمیر
Plate Bait	PB	طعمه به صورت صفحه
Ready Bait	RB	طعمه آماده مصرف
Water Soluble Bag	SB	کیسه قابل حل در آب
Suspension Concentrate	SC	سوسپانسیون (تعلیق)
Water Soluble Granule	SG	گرانول قابل حل در آب
Water Soluble Liquid	SL	مایع قابل حل در آب
Water Soluble Powder	SP	پودر قابل حل در آب
SP for Seed treatment	SS	پودر محلول برای ضدعفونی بذر
Tablet	TB	قرص
Technical grade material	TC	ماده تکنیکال
Ultra Low Volume(ULV) Liquid	UL	مایع با حجم بسیار کم
Ultra - Low Volume	ULV	حجم بسیار کم
Wax Block	WB	مکعب مومی
Water Dispersible Granule	WG	گرانول قابل پخش در آب
Wettable Powder	WP	پودر با قابلیت ترشوندگی
WP for Slurry treatment	WS	پودر ترشونده برای ضدعفونی بذر

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Aerosol	AE	آنروسول
Active Ingredient	AI	ماده مؤثره
Grain Bait	AB	طعمه به صورت دانه
Bait	B	طعمه
Block Bait	BB	طعمه به صورت بلوک
Capsule Suspension	CS	سوسپانسیون (تعلیق) کپسولی
Dust	D	پودر (گرد)
Dispersible Concentrate	DC	مایع قابل انتشار در آب
Dry Flowable	DF	گرانول / پودر قابل انتشار در آب
Dispersible Granule	DG	گرانول قابل پخش در آب
Dustable Powder	DP	پودر قابل گردپاشی
Powder for Dry Seed treatment	DS	پودر برای ضدعفونی خشک بذر
Emulsifiable Concentrate	EC	مایع امولسیون شونده
Emulsion , water in Oil	EO	امولسیون ، آب در روغن
Emulsion for seed treatment	ES	امولسیون برای ضدعفونی بذر
Emulsion , oil in water	EW	امولسیون ، روغن در آب
Flowable concentrate for Seed treatment	FS	مایع قابل انتشار برای ضدعفونی بذر
Granule	GR	گرانول
Gas	Ga	گاز
Granular Bait	GB	طعمه به صورت گرانول
Gas under pressure	GS	گاز تحت فشار
Liquid	L	مایع
Liquid for Seed treatment	LS	مایع برای ضد عفونی بذر

ضمیمه ۳ - گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها		
A	Acaricide	کنه‌کش
AP	Aphicide	شته‌کش
BS	Bacteriostat	متوقف‌کننده رشد باکتری‌ها
D	Defoliostera	برگریز
F	Fungicide	قارچ‌کش
H	Herbicide	علف‌کش
I	Insecticide	حشره‌کش
IGR	Insect Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد حشرات
L	Larvicide	لاروکش
M	Molluscicide	حلزون‌کش
N	Nematocide	نماتدکش
PGR	Plant Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد گیاهان
R	Rodenticide	چونده‌کش (موش‌کش)
RP	Replant	دورکننده
S	Soil Applied	مصرف‌شونده در خاک
SY	Synergist	تشدیدکننده اثر

ضمیمه ۳ - کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO					
Class		LD50 for the rat (mg/kg body weight)			
		Oral (گوارشی)		Dermal (تماسی)	
		Solids جامدات	Liquids مایعات	Solids جامدات	Liquids مایعات
Ia	Extremely hazardous فوق‌العاده خطرناک	< = 5	< = 20	< = 10	< = 40
Ib	Highly hazardous بسیار خطرناک	5 - 50	20 - 200	10 - 100	40 - 400
II	Moderately hazardous سمیت متوسط	50 - 500	200 - 2000	100 - 1000	400 - 4000
III	Slightly hazardous سمیت ضعیف	> = 501	> = 2001	> = 1001	> = 4001
U	Product unlikely to present acute hazard in normal use به نظر می‌آید که در صورت استفاده در شرایط معمولی سمیت حاد نداشته باشد.				
O	Not classified دسته‌بندی نشده است.				
FM	Fumigants, Not classified تدخینی که تحت سیستم WHO طبقه‌بندی شده است.				

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۴	Dip.:Tephritidae	<i>Acanthophilus helianthi</i> (Rossi)	مگس گلرنگ
۱۱۱	Hem.:Coccidae	<i>Acanthococcus</i> (= <i>Eriococcus</i>) <i>abaii</i> Danzig	شپشک سفید تاغ
۱۲۰	Col.:Bruchidae	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say	سوسک لوبیا
۱۱۹	Acari:Acaridae	<i>Acarus siro</i> Linnaeus	کنه آرد
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Aceria oleae</i> Nalepa	کنه گالزا
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria</i> (= <i>Eriophyes</i>) <i>pistaciae</i> Nalepa	کنه اریوفید پسته
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria</i> (= <i>Eriophyes</i>) <i>stefanii</i> (Nalepa)	کنه اریوفید پسته
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Acrosternum</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۳۹	Acari:Eriophyidae	<i>Aculops lycopersici</i> (Tryon, 1917)	کنه حنایی گوجه‌فرنگی
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon gossypii</i> Mordvilko	شته پنبه
۳۸ - ۵۲	Hom.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon pisum</i> Harris	شته نخود، شته یونجه
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Adelphocoris lineolatus</i> Goeze	سنک قوزه پنبه
۱	Hom.:Pentatomidae	<i>Aelia</i> spp.	سن‌های زیان‌آور
۱۰۹	Col.:Cerambycidae	<i>Aeolesthes sarta</i> Solsky	سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Agelastica alni</i> Linnaeus	سوسک برگخوار توسکا
۶۰	Hem.: Psyllidae	<i>Agonoscena pistaciae</i> Burckhardt and Lauterer	پسیل پسته (شیره خشک)
۱۱۳	Stylommatophora:Limacidae	<i>Agriolimax agrestis</i> (L.)	لیسک
۱۱۱	Lep.:Geometridae	<i>Agriopsis bajaria</i> Denis & Schiffermüller	برگخوار قبیج
۴۷ - ۹۳	Col.: Elateridae	<i>Agriotes lineatus</i> Linnaeus	کرم مفتولی
۷۵	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis exclamationis</i> L. 1758	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	آگروتیس (کرم طوقه بر)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiffermüller	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis</i> spp.	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۶	Orthoptera:Acaridae	<i>Aiolopus thalassinus</i> Fabricius	ملخ بال کوتاه
۱۱۱	Col.:Chrysomelidae	<i>Altica</i> (= <i>Haltica</i>) <i>viridula</i> Weise	برگخوار ممرز
۹۰	Isoptera: Termitidae	<i>Amitermes vilis</i> Hagen	موریانه
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Amphimallon</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium aegyptium</i> Linnaeus	ملخ مصری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium rubrispinum</i> Bei-Bienko	ملخ مصری
۸۷	Thysanoptera:Thripidae	<i>Anaphothrips</i> sp.	تریپس
۲۵	Lep.:Gelechiidae	<i>Anarsia lineatella</i> Zeller	سرشاخه‌خوار هلو
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Anisoplia</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۲۵	Col.:Curculionidae	<i>Anthonomus pomorum</i> L.	سرخرطومی سیب و گلابی
۱۲۱	Col.:Dermestidae	<i>Anthrenus</i> spp.	سوسک قالی
۱۰۳	Lep.:Crambidae	<i>Antigastra catalaunalis</i> Duponchel	پروانه بذرخوار کنجد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella aurantii</i> Maskell (<i>Aonidiella citrina</i> Craw)	سپردار زرد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella orientalis</i> Newstead	سپردار زرد شرقی
۳۸	Hom.:Aphididae	<i>Aphis craccivora</i> Koch	شته لگومینوز
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis craciphora</i> Walker	شته پنبه
۳۸ - ۵۲ - ۷۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hom.:Aphididae	<i>Aphis fabae</i> Scopoli	شته سیاه باقلا
۴۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis gossypii</i> Glover	شته پنبه
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Aphis pomi</i> DeGeer	شته سبز سیب

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Hem.:Aphididae	<i>Aphis punicae</i> Passerini	شته انار
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion</i> sp.	سرخرطومی تخمدان شبدر
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion trifolii</i> Linnaeus (<i>Apion aestivum</i> Germar)	سرخرطومی تخمدان شبدر
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Apodiphus amygdali</i> Germar	سن درختی
۲۲	Lep.:Tortricidae	<i>Archips</i> sp.	برگخوار و جوانه‌خوار
۶۱	Lep.:Pyralidae	<i>Arimania komarofii</i> Ragonot 1888	پروانه پوستخوار پسته(کراش)
۹۹	Hym.:Tenthredinidae	<i>Athalia rosae</i> Linnaeus	زنبور برگخوار آتالیا
۴۲	Col.:Chrysomelidae	<i>Aulacophora foveicollis</i> Lucas (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i> Lucas)	عروسک خریزه
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Aulacorthum solani</i> Kaltenbach	شته سیب‌زمینی
۸۱ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus) (<i>Plusia gamma</i> Linnaeus)	پروانه گاما
۷۰	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera oleae</i> Rossi	مگس زیتون
۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	مگس میوه انبه(مگس میوه هلو)
۴۲	Col.:Curculionidae	<i>Baris granulipennis</i> Tournier	سرخرطومی جالیز
۶۵ - ۱۲۰	Lep.:Coleophoridae	<i>Batrachedra amydraula</i> Meyrick	کرم میوه‌خوار خرما (شب‌پره کوچک خرما)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۹۶	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia gossypiperda</i> Misra & Lamba	سفید بالک
۴۰ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius	سفید بالک (عسلک)
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Brachynema</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۵ - ۴۳	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Bradyporus latipes</i> Stal.	ملخ شکم بادمجانی
۱۱۳	Dip.:Sciaridae	<i>Bradysia</i> spp.	مگس پوسیده‌خوار رز
۱۰۰	Hom.:Aphididae	<i>Brevicoryne brassicae</i> Linnaeus	شته مومی کلزا
۷۳	Acari: Tenuipalpidae	<i>Brevipalpus obovatus</i> Donnadieu	کنه قرمز پاکوتاه
۵۳	Hym.:Eurytomidae	<i>Bruchophagus roddi</i> Gussakovskii (<i>Eurytoma roddi</i> Gussakovskii)	زنبور بذرخوار
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus lentis</i> Froelich	سوسک عدس
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus pisorum</i> Linnaeus	سوسک نخودفرنگی
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman	سوسک باقلا
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra cautella</i> Walker (<i>Ephestia cautella</i> Walker)	شب‌پره خشکبار
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra figulilella</i> Gregson (<i>Ephestia figulilella</i> Gregson)	شب‌پره توتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, O.G. , 1836)	ملخ بربری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus italicus</i> Linnaeus	ملخ ایتالیایی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus turanicus</i> Tarbinsky	ملخ تورانی (شاخک کوتاه)
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus chinensis</i> Linnaeus	سوسک چینی حبوبات
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabricius	سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات
۶۲	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis cariosa</i> (Pallas, 1776)	کاپنودیس
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis miliaris</i> Klug	سوسک ریشه‌خوار صنوبر
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya pardalina</i> Bigot (<i>Myiopardalis pardalina</i> Bigot)	مگس خربزه
۱۰۷	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya vesuviana</i> Costa	مگس میوه کنارو عناب
۷	Hym.:Cephididae	<i>Cephus pygmaeus</i> Linnaeus	زنبور ساقه‌خوار گندم
۲۵ - ۵۷ - ۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann	مگس میوه مدیترانه‌ای
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Ceroplastes floridensis</i> Comstock	شپشک ستاره‌ای
۱۰۹	Hem.:Notodontidae	<i>Cerura vinula</i> Linnaeus (<i>Dicranura vinula</i> Linnaeus)	پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر
۹۹	Col.:Curculionidae	<i>Ceutorhynchus</i> spp.	سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۷۵	Col.:Chrysomelidae	<i>Chaetocnema tibialis</i> Illiger	کک چغندر
۱۷	Lep.:Crambidae	<i>Chilo suppressalis</i> Walker	کرم ساقه‌خوار برنج
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Chlidaspis asiatica</i> Archangelskaya (<i>Neochionaspis asiatica</i> Borchsenius)	شپشک آسیایی
۷۴	Lep.:Choreutidae	<i>Choreutis nemorana</i> Hubner (<i>Simaethis nemorana</i>)	بید انجیر (برگخوار)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Chrotogonus trachypterus</i> Blanchard	ملخ کروتونونوس
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela (= Melasoma) populi</i> L.	سوسک برگخوار صنوبر
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela saliceti</i> Weise	سوسک برگخوار صنوبر
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> Morgan	سپردار قهوه‌ای
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Cinara</i> spp.	شته سوزنی برگان
۷۷ - ۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Circulifer</i> spp.	زنجرک سبز
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus	شپشک نرم‌تن
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Conorrhynchus brevirostris</i> Gyll	خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال‌سیاه)
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Creontiades pallidus</i> Rambur	سنگ فوزه پنبه
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Cryptococcus fagisuga</i> Lindinger	شپشک سفید راش

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۰	Col.:Curculionidae	<i>Curculio glandium</i> Marsham	سرخرطومی میوه‌خوار بلوط
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Cydia pomonella</i> Linnaeus (<i>Laspeyresia pomonella</i> Linnaeus)	کرم سیب
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Dacus ciliatus</i> Loew	مگس جالیز
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decorana capitata</i> (Uv.)	ملخ بومی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decticus albifrons</i> Fabricius	ملخ شاخک بلند پیشانی سفید
۳۴ - ۴۱ - ۹۶	Dip.:Anthomyiidae	<i>Delia platura</i> (Meigen) (<i>Hylemyia cilicrura</i> Rondani)	مگس لوییا
۵ - ۱۱۱	Orthoptera:Dericorythidae	<i>Dericorys albidula</i> Serville	ملخ کوهان‌دار تاغ
۵۷	Hem.:Aleyrodidae	<i>Dialeurodes citri</i> Ashmead	سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)
۵۷	Hem.:Psyllidae	<i>Diaphorina citri</i> Kuwayama	پسیل مرکبات
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus perniciosus</i> (Comstock) Cockerell	شپشک سان‌ژوزه
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus prunorum</i> Laing	شپشک گوجه
۷	Hem.:Aphididae	<i>Diuraphis noxia</i> Kurdjumov	شته روسی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Dociostaurus crassiusculus</i> Pantel	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Dociostaurus hauensteini</i> Bolivar	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus maroccanus</i> Thunberg	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Drepanothrips reuteri</i> Uzel	تریپس‌های مو
۱۲۱	Lep.:Cossidae	<i>Dyssa ulula</i> Borkhausen	کرم سیر
۸۲	Lep.:Noctuidae	<i>Earias insulana</i> Boisduval	کرم خاردار پنبه
۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> Zeller	کرم گلوگاه انار
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Edwardsiana rosae</i> (Linnaeus)	زنجرک گل سرخ
۷۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Ellobius fuscocapillus</i> Blyth, 1843	موش کور
۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca decipiens</i> Paoli	زنجرک
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca</i> spp.	زنجرک سبز
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Entomoscelis adonidis</i> Pallas	سوسک برگخوار منداب
۷۴	Acari: Tetranychidae	<i>Eotetranychus hirsti</i> Pritchard & Baker	کنه تار عنکبوتی انجیر
۱۲۰ - ۱۲۱	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia elutella</i> Hubner	شب‌پره توتون
۱۱۹	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia kuehniella</i> Zeller	پروانه آرد
۱۷	Dip.:Ephydriidae	<i>Ephydra</i> spp.	گونه‌های مگس خزانه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Epicometis hirta</i> Poda	سوسک گرده‌خوار
۷۴	Acari:Eriophyidae	<i>Eriophyes ficus</i> Cotte	کنه اریوفید
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann	شته خونی سیب
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Erosomyia mangifera</i> Felt	پشه گل‌آذین
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov	ملخ بال کوتاه
۱۱۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov, G. B.	ملخ بال کوتاه
۹۵	Lep.:Pyralidae	<i>Etiella zinekenella</i> Treitschke	پروانه دانه‌خوار سویا
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Eulachnus tuberculostemmata</i> Tehobald	شته سوزنی برگان
۷۰	Hem.:Psyllidae	<i>Euphyllura olivina</i> Costa	پسیل زیتون
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Euproctis chrysorohoea</i> Linnaeus (<i>Porthesia chrysorohoea</i> Linnaeus)	پروانه دم قهوه‌ای
۱	Hom.:Scutelleridae	<i>Eurygaster integriceps</i> Puton	سن زیان‌آور غلات
۲۴	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma amigdali</i> Enderlein	زنبور مغزخوار بادام
۶۲	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma plotnikovi</i> Nikolskaya	زنبور مغزخوار
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Eutetranychus orientalis</i> Klein	کنه شرقی مرکبات

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸ - ۲۰	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera bigella</i> Zeller	کرم به
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera pinguis</i> Haworth	شب‌پره چوبخوار زیتون
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzopherodes vapidella</i> Mannerheim	شب‌پره چوبخوار زیتون
۵۳	Hem.:Miridae	<i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i> Poppius	سن لیگوس
۱۰۶	Hym.:Tenthredinidae	<i>Fenusa ulmi</i> Sundevall	مینوز برگ نارون
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Fiorinia fioriniae</i> Targioni Tozzetti	شپشک شفاف خرما
۱۱۲ - ۱۲۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande)	تریپس گل
۱۱۲	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella tritici</i> Fitch	تریپس گل
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Galerucella lineola</i> Fabricius	سوسک برگخوار توسکا
۷۱	Rodentia:Gliridae	<i>Glis glis caspicus</i> Satunin, 1906	موش شکول
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i> Modeer	شپشک خونی نارون
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Grapholitha funebrana</i> Treitschke	کرم آلو
۱۱۳ - ۹۳ - ۴۳ - ۱۷	Orthoptera:Gryllotalpidae	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Linnaeus	آبدزدک
۷	Thysanoptera:Phaenothripidae	<i>Haplothrips tritici</i> Kurdjumov	تریپس گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶ - ۴۲ - ۸۱ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۳ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa armigera</i> Hubner	کرم قوزه پنبه کنجد ، پيله‌خوارنخود، میوه‌خوار گوجه‌فرنگی، غلاف‌خوار سویا و غنچه‌خوار میخک
۴۲ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa obsoleta</i> Auct.	کرم قوزه - غنچه (هلیوتیس) کرم میوه‌خوار گوجه فرنگی
۱۰۴	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa peltigera</i> Denis & Schiffermuller	کرم قوزه گلرنگ
۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa</i> spp.	کرم قوزه
۳۶	Lep.:Noctuidae	<i>Heliothis virescens</i> Hufnagel. 1766	کرم پيله‌خوار نخود
۱۱۳	Stylommatophora:Helicidae	<i>Helix</i> spp.	حلزون
۴۲	Col.:Coccinellidae	<i>Henosepilachna elaterii</i> Rossi (<i>Epilachna chrysomelina</i> auct.)	کنش‌دوزک خربزه
۶۸	Col.: Cerambycidae	<i>Hesperophanes sericeus</i> Fabricius	کرم طوقه انار
۹۴	Lep.:Pyralidae	<i>Homoeosoma nebulella</i> Denis & Schiffermüller	کرم دانه‌خوار آفتابگردان
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa brevis</i> Klug.	زنبور گلابی
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa flava</i> Linnaeus	زنبور گوجه
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa minuta</i> Christ	زنبور گوجه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۰	Dip.:Anthomyiidae	<i>Hylemya antiqua</i> Meigen	مگس پیاز
۶۲	Col.:Scolytidae	<i>Hylesinus vestitus</i> Mulsant & Rey	سوسک سرشاخه‌خوار
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Hypera postica</i> Gyllenhal	سرخرطومی برگ یونجه
۱۰۶	Lep.:Arctiidae	<i>Hyphantria cunea</i> Drury	شب‌پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی)
۴۳	Rodentia:Hystricidae	<i>Hystrix indica</i> Sykis	تشی
۵۶	Hem.:Margarodidae	<i>Icerya purchasi</i> Maskell	شپشک استرالیایی
۱۱۶	Hem.:Cicadellidae	<i>Idioscopus clypealis</i> Lethierry	زنجرک انبه
۶۱	Lep.:Tineidae	<i>Kermania pistaciella</i> Amsel	پروانه چوبخوار
۸۷	Hem.:Delphacidae	<i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen)	زنجرک
۱۲۱	Col.: Anobiidae	<i>Lasioderma serricorne</i> Fabricius	سوسک توتون
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Latheticus oryzae</i> Waterhouse	شپشه آرد برنج
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes beckii</i> Newman	سپردار واوی
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes gloverii</i> Packard	سپردار الفی
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes malicola</i> Borchsenius	شپشک واوی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	سوسک کلرادو
۱۰۷	Hem.:Diaspididae	<i>Leucaspis pusilla</i> Loew	سپردار سفید کاج
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Leucoma wiltshirei</i> Collenette	برگخوار سفید بلوط
۲۱	Lep.:Lyonetiidae	<i>Leucoptera malifoliella</i> Costa	مینوز لکه گرد سیب
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza cicerina</i> Rondani	مگس مینوز برگ نخود
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza congesta</i> Becker	مگس مینوز برگ نخود
۳۹	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza</i> spp.	مگس مینوز
۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza sativae</i> Blanchard, 1938	مگس مینوز
۳۶ - ۳۹ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess in Comstock	مگس مینوز برگ
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Lixus incanescens</i> Boheman	خرطوم بلند (سرخرطومی دمبرگ)
۳۱	Lep.:Tortricidae	<i>Lobesia botrana</i> Denis & Schiffermüller (<i>Polychrosis botrana</i> Ragonot)	کرم خوشه‌خوار مو
۵ - ۹۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Locusta migratoria</i> Linnaeus	ملخ آسیایی
۷۴	Dip.:Lonchaeidae	<i>Lonchaea aristella</i> Becker (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	مگس میوه انجیر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Hem.:Lygaeidae	<i>Lygaeus panderus</i>	سن قرمز
۱۰۸	Lep.:Lymantriidae	<i>Lymantria dispar</i> Linnaeus	ابریشم‌باف ناجور
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphoniella sanborni</i> Gillette	شته داوودی
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> Thomas	شته سیب‌زمینی
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum rosae</i> Linnaeus	شته رز
۶۲	Hym.:Torymidae	<i>Megastigmus pistaciae</i> Walker	زنبور طلایی مغزخوار
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Melanaspis inopinatus</i> Leonardi	شپشک تنه‌ای پسته
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Melanophila picta decastigma</i> Fabricius	سوسک چوبخوار صنوبر
۱۰۰	Col.: Nitidulidae	<i>Meligethes aeneus</i> Fabricius	سوسک گرده‌خوار
۴	Rodentia:Muridae	<i>Meriones</i> spp.	مربون‌ها
۶۶	Isoptera: Termitidae	<i>Microcerotermes diversus</i> Silvestri	موریانه
۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Microtus socialis</i> Pallas	موش مغان
۱۰۹	Hem.:Tingidae	<i>Monosteira unicastata</i> Mulsant & Rey	سنگ صنوبر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸۷	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna loreyi</i> Duponchel	کرم برگخوار ذرت
۱۷ - ۹۶	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna unipuncta</i> Haworth (<i>Cirphis unipuncta</i> Haworth)	کرم برگخوار یا شب‌پره تک نقطه‌ای
۲۳ - ۴۷ - ۹۲	Hem.:Aphididae	<i>Myzus persicae</i> Sulzer	شته سبز هلو
۱۷	Lep.:Noctuidae	<i>Naranga diffusa</i> Walker (<i>Naranga aenescens</i>)	کرم سبز برگخوار برنج
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Neotalitrus</i> spp.	زنجرک ناقل کرلی‌تاپ
۹۰	Hem.:Aleyrodidae	<i>Neomaskellia andropogonis</i> Corbett	عسلک نیشکر
۳ - ۲۵ - ۶۶ - ۹۰	Rodentia:Muridae	<i>Nesokia indica</i> Gray	موش ورامین
۸۲	Hem.: Pentatomidae	<i>Nezara viridula</i> Linnaeus	سن سبز پنبه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Nipaecoccus viridis</i> Newstead	شپشک آردآلود
۶۲ - ۱۱۱	Lep.:Lymantriidae	<i>Ocneria terebynthina</i> Stgr.	پروانه‌های برگخوار
۶۶	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus afrasiaticus</i> McGregor	کنه گردآلود خرما
۹۰	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus sacchari</i> Banks	کنه نیشکر(خوزستان)
۱۰۸	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus ununguis</i> Jacobi	کنه تار عنکبوتی نوئل
۶۵	Hem.: Tropicuchidae	<i>Ommatissus lybicus</i> DeBerg	زنجرک خرما

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Lep.:Noctuidae	<i>Oria musculosa</i> Hubner	ساقه‌خوار جو
۱۰۷	Col.:Scolytidae	<i>Orthotomicus erosus</i> Wollaston	پوستخوار کاج
۶۵	Col.:Scarabaeidae	<i>Oryctes</i> spp.	سوسک شاخدار (خرما)
۱۱۹	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus mercator</i> (Fauvel)	شپشه دندانه‌دار
۱۱۹ - ۱۲۰	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> Linnaeus	شپشه دندانه‌دار
۲۲	Col.:Cerambycidae	<i>Osphranteria Coerulescens</i> Redtenbacher	سوسک شاخک بلند
۸۶	Lep.:Crambidae	<i>Ostrinia nubilalis</i> Hubner (<i>Pyrausta nubilalis</i> Meyric)	کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت
۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Oulema melanopus</i> Linnaeus	سوسک برگ‌خوار غلات
۸۲	Hem.: Lygaeidae	<i>Oxycarenus hyalinipennis</i> Costa	سنگ تخم پنبه
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Oxycenus niloticus</i> Z & A	کنه گالزا
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Oxythrea cinctella</i> Schaum	سوسک گرده‌خوار
۷۰	Lep.:Crambidae	<i>Palpita unionalis</i> Rossi	شب‌پره جوانه‌خوار زیتون
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus citri</i> McGregor	کنه قرمز مرکبات
۲۰	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus ulmi</i> Koch	کنه قرمز اروپایی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria blanchardi</i> Leonardi	شپشک سفید خرما
۲۴ - ۶۹	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria oleae</i> Colvee	سپردار بنفش
۷۶	Dip.: Anthomyiidae	<i>Pegomya betae</i> Curtis (<i>Pegomya hyoscyami</i> Panzer)	مگس چغندرقلند
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Pemphigus fuscicornis</i> Koch	شته ریشه چغندرقلند
۹۰	Col.:Scarabaeidae	<i>Pentodon idiota</i> Herbst	سوسک ریشه‌خوار
۹	Acari:Tetranychidae	<i>Petrobia latens</i> O.F. Muller	کنه قهوه‌ای
۱۰۹	Hem.:Aphididae	<i>Phloeomyzus passerinii</i> Signoret	شته تاولی صنوبر
۴۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Phthorimaea operculella</i> Zeller	بید سیب‌زمینی
۱۰۷	Hem.: Aphididae	<i>Phyllaphis fagi</i> Linnaeus	شته راش
۵۷	Lep.:Gracillariidae	<i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	پروانه مینوز برگ
۵۵	Acari:Eriophyidae	<i>Phyllocoptruta oleivora</i> Ashmead	کنه زنگار (کنه نقره‌ای)
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllospis fraxini</i> (L.)	پسیل زبان گنجشک
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllospis fraxinicola</i> Foert	پسیل زبان گنجشک
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Phylloterta erysimi</i> Weise	کک کلزا

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Phytomyza</i> sp.	مگس‌های مینوز برگ نخود
۴۲	Lep.:Pieridae	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus	پروانه سفید کلم
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i> Archangelskaia)	شپشک سرشاخه پسته
۴۷	Acari: Tarsonemidae	<i>Polyphagotarsonemus latus</i> (Banks, 1904)	کنه زرد پهن سبب زمینی
۵۳	Col.: Cerambycidae	<i>Plagionotus floralis</i> Pallas	سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus citri</i> Risso	شپشک آردآلود
۳۱	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus ficus</i> Signoret (<i>Planococcus vitis</i> Singnoret)	شپشک آردآلود مو
۱۱۹ - ۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Plodia interpunctella</i> Hubner	شب‌پره هندی
۴۱	Lep.: Plutellidae	<i>Plutella xylostella</i> L. (<i>P.maculipennis</i>)	بید کلم (شب‌پره پشت الماسی)
۶۲	Col.:Curculionidae	<i>Polydrosus davatchii</i> Hoffman	سرخرطومی پسته
۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla adspersa</i> Motschulsky, 1854	کرم سفید ریشه
۲۳ - ۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla olivieri</i> Laporte	کرم سفید ریشه
۵ - ۴۳	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Polysarcus elbursianus</i> Uvarov	ملخ پلی‌سارکوس

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Hem.:Geometroidea	<i>Porphyrophora tritici</i> Bodenheimer	شپشک ریشه گندم
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Porthesia melania</i> Stgr.	برگخوار گزنده بلوط
۱۱۱	Lep.:Pyralidae	<i>Proceratia caesariella</i> Reg.	پروانه بذرخوار تاغ
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Procontarinia matteiana</i> Kieffer & Cecconi	پشه گالزای برگ انبه
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Psalmocharias alhageos</i> (Kol.)	زنجره مو
۲۴ - ۶۹ - ۷۰ - ۱۰۵	Hem.:Diaspididae	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni Tozzetti	شپشک سفید توت
۷۳	Hem.:Pseudococcidae	<i>Pseudococcus viburni</i> Signoret (<i>Pseudococcus affinis</i> Maskell)	شپشک آردآلود
۶۶	Col.: Cerambycidae	<i>Pseudophilus testaceus</i> Gah.	سوسک چوبخوار خرما
۲۲	Hem.:Pesyllidae	<i>Psylla pyricola</i> Forster	پسیل گلابی
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Pterochloroides persicae</i> Cholodkovsky	شته خالدار هلو
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Pulvinaria</i> spp.	گونه‌های بالشک‌های مرکبات
۱۰۶	Col.:Chrysomelidae	<i>Pyrrhalta luteola</i> Muller (<i>Galerucella luteola</i> Muller)	سوسک برگخوار نارون
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus norvagicus</i> Berk.	موش قهوه‌ای

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus rattus</i> L.	موش سیاه
۶۱	Lep.:Gelechiidae	<i>Recurvaria pistaciicola</i> Danil	پروانه میوه‌خوار
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Retithrips syriacus</i> Mayet	تریپس‌های مو
۲۳	Dip.:Tephritidae	<i>Rhagoletis cerasi</i> Linnaeus	مگس گیلاس
۱۱۸	Col.:Bostrichidae	<i>Rhizopertha dominica</i> Fabricius	سوسک ریز غلات
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum maidis</i> Fitch	شته ذرت
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum padi</i> Linnaeus	شته ذرت
۱۰۷	Lep.:Tortricidae	<i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiffermüller	جوانه‌خوار کاج
۲۵	Col.:Attelabidae	<i>Rhynchites</i> spp.	سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو
۶۶	Col.:Curculionidae	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> Olivier	سوسک سرخرطومی حنایی خرما
۶۹	Hem.:Coccidae	<i>Saissetia oleae</i> Olivier	شپشک سیاه زیتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Schistocerca gregaria</i> Forskal	ملخ صحرائی (شاخک کوتاه)
۷	Hem.:Aphididae	<i>Schizaphis graminum</i> Rondani	شته معمولی گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Schizolachnus pineti</i> Fabricius	شته سوزنی برگان
۱۰۶	Col.: Curculionidae	<i>Scolytus iranicus</i> Eggers	سوسک پوستخوار نارون
۱۰۶	Col.: Scolytidae	<i>Scolytus multistriatus</i> Marsham	سوسک‌های پوستخوار درختان
۹۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa heliopa</i> Lower	کرم ساقه‌خوار تنباکو
۷۶	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa ocellatella</i> Boyd (<i>Phthorimaea ocellatella</i> Boyd)	بید چغندر (لینتا)
۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia cretica</i> Lederer	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۱۷ - ۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia nonagrioides</i> Lefebvre	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Sitona</i> spp.	سرخرطومی‌های ریشه یونجه
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus granarius</i> Linnaeus	شپشه گندم
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus oryzae</i> Linnaeus	شپشه برنج
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky	شپشه ذرت
۱۱۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Sitotroga cerealella</i> Olivier	بید غلات (گندم)
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Smynthuodes betae</i> Westwood	شته ریشه چغندر قند

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲	Rodentia:Sciuridae	<i>Spermophilus fulvus</i> Lichtenstein	موش کلاهو یا سنجاب هندی
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus satraps</i> Sauss.	ملخ (شاخک کوتاه)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus</i> spp.	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۶ - ۵۳ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۷ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera exigua</i> Hubner	کرم برگخوار چغندر قند (کارادرینا)
۵۳ - ۷۶ - ۸۲ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera littoralis</i> Boisduval	برگخوار مصری (پرو دنیا)
۶۰	Hem.:Cicadellidae	<i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	زنجره پسته (شیره تر)
۲۲	Lep.:Sesiidae	<i>Synanthedon myopaeformis</i> Borkhausen	پروانه زنبورمانند
۷	Lep.:Deoclonidae	<i>Syringopais temperatella</i> Lederer	پروانه برگخوار (مینوز)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Taeniothrips discolor</i> (Karny, 1907)	تریپس‌های مو
۲	Rodentia:Muridae	<i>Tatera indica</i> Cuvieri	موش تاترا یا جریبل هندی
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tenebrio molitor</i> Linnaeus	کرم آرد
۱۱۹	Col.:Trogossitidae	<i>Tenebrioides mauritanicus</i> Linnaeus	سوسک آسیاب (کدل)
۶۰	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus granati</i> TaherSayed	کنه معمولی پسته

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus punicae</i> Pritchard & Baker	کنه انار
۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus</i> spp.	کنه‌های تارتن
۸۱	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus turkestanii</i> Ugarov & Nikoloskii	کنه تارتن
۳۴ - ۸۱ - ۱۱۲ - ۱۲۱ - ۱۲۲	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus urticae</i> Koch	کنه تارتن دونقطه‌ای
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Tettigona viridisma</i> Linnaeus	ملخ سبز شاخک بلند
۱۱۱	Lep.:Thaunletopeidae	<i>Thaumetopoea solitaria</i> Freyer	برگخوار خاکستری بنه
۵۲	Hem.:Aphididae	<i>Therioaphis trifolii</i> Monell (<i>Therioaphis maculata</i> Buekt)	شته‌های یونجه (شته خالدار)
۱۱۱	Lep.:Noctuidae	<i>Thiacidas postica</i> Walker	پروانه برگخوار کنار
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Thisoicetrinus pterostichus</i> Fischer de Waldheim	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۱ - ۳۴ - ۴۱ - ۸۲ - ۹۶	Thysanoptera:Thripidae	<i>Thrips tabaci</i> Lindeman	تریپس پیاز
۱۱۰	Lep.:Tortricidae	<i>Tortrix viridana</i> Linnaeus	پروانه جوانه‌خوار بلوط
۴۰ - ۸۳ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westwood	سفید بالک
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium castaneum</i> Herbst	شپشه قرمز آرد
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val	شپشه آرد

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۸	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma granarium</i> Everts	لمبه گندم
۱۲۰	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma versicolor</i> Leconte	شپشه خشکبار
۴۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Tuta absoluta</i> (Meyrick, 1917)	بید گوجه‌فرنگی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Uvarovisita zebra</i> (Uvarov, 1916)	ملخ شاخک بلند
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta malinellus</i> Zeller	لیسه سیب
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta padellus</i> Linnaeus	لیسه درختان میوه
۸	Col.:Carabidae	<i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze	سوسک سیاه گندم
۲۲ - ۷۱	Lep.:Cossidae	<i>Zeuzera pyrina</i> (L.) 1761	پروانه فری
۱۲۱	-	-	آفات انباری بذور
۱۰۰	-	-	پرندگان ، سار و گنجشک
۱۲۱	-	-	چونندگان مضر انباری
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Helicidae	-	حلزونها
۲۴ - ۷۳ - ۱۱۲	Hem.:Pseudococcidae	-	شپشک‌های نرم تن - آردآلود
۴۱ - ۵۶ - ۹۶	Hem.:Aphididae	-	شته‌ها
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Limacidae	-	راب‌ها

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Bromoviridae:Alfamovirus	<i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>	موزاییک یونجه
۴۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria alternata</i>	آلترناریا (سبب‌زینی و گوجه‌فرنگی) بیماری لکه برگی پسته
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicae (Berk.) Sacc.</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicicola (Schwein.) Wiltshire</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Alternaria citri Ellis & N. Pierce</i>	پوسیدگی سیاه میوه تامسون
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria helianthi (Hansf.) Tubaki & Nishi.</i>	لکه موجی افتابگردان
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria japonica Yoshii (Alternaria raphani J. W. Groves & Skolko)</i>	سوختگی آلترناریایی کلزا
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Alternaria solani Sorauer</i>	لکه موجی برگ
۶۸ - ۸۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria sp.</i>	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۲۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria spp.</i>	بیماری لکه برگی پوسیدگی میوه در انبار
۶۳	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Alternaria tenuissima (Kunze) Wiltshire</i>	بیماری لکه برگی پسته
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria zinniae Pape</i>	لکه موجی افتابگردان
۱۳	Nematoda:Anguinidae	<i>Anguina tritici (Steinbuch, 1799) Chitwood, 1935</i>	نماتد گالزای گندم
۲۸ - ۷۳	Agaricales:Marasmiaceae	<i>Armillaria mellea (Vahl) P. Kumm. (Armillariella mellea (Vahl) P. Karst.)</i>	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus flavus</i> Link	پوسیدگی داخلی قوزه
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus niger</i> Tiegh.	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۸	-	Banana viral diseases	بیماری ویروسی موز
۳۴ - ۹۷	Potviridae:Potyvirus	<i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)	ویروس موزاییک زرد لوبیا
۷۹	Geminiviridae:Curtovirus	<i>Beet curly top virus</i>	پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ)
۷۹	Unassigned virus family:Benyvirus	<i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا)
۱۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Blumeria graminis</i> (DC.) Speer [teleomorph]	سفیدک سطحی
۶۹	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis cinerea</i> Pers. (1794)	کپک خاکستری توت
۳۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis fabae</i> Sardina	لکه قهوه‌ای (شکل‌اتی) باقلا
۳۲ - ۱۲۱	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis</i> spp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۹	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i> Zreik et al 1995	بیماری فیتوپلاسمایی جازوک لیموترش
۷۸	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora beticola</i> Sacc.	بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی)
۹۷	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora kikuchii</i> (Tak. Matsumoto & Tomoy) M. W. Gardner	لکه ارغوانی سویا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۶۸	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora</i> sp.	لکه برگ و میوه انار
۵۹	Closteroviridae:Closterovirus	<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	بیماری ویروسی تربستزای مرکبات
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus carbonum</i> Nelson [teleomorph] (<i>Bipolaris zeicola</i> (G.L. Stout) Shoemaker [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus heterostrophus</i> (Drechsler) Drechsler (<i>Bipolaris maydis</i> (Y. Nisik. & C. Miyake) Shoem [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۱۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus miyabeanus</i> (Ito & Kurib.) Drechsler ex Dastur [teleomorph] (<i>Drechslera oryzae</i> (Breda de Haan) Subram. & Jain)	لکه قهوه‌ای
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum coccodes</i> (Wallr.) Hughes	بیماری خال‌سیاه سیب زمینی
۳۴	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. & Magnus) Briosi & Cavara [teleomorph]	بیماری آنتراکنوز
۶۸	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum</i> sp.	لکه برگ و میوه انار
۷۲ - ۷۴	Polyporales:Corticaceae	<i>Corticium rolfsii</i> Curzi [teleomorph] (<i>Sclerotium rolfsii</i> Sacc. [teleomorph])	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۴۵	Bromoviridae:Cucumovirus	<i>Cucumber mosaic virus</i> (CMV)	موزاییک خیار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۴	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Cymadothea trifolii</i> (Pers.) Wolf (<i>Polythrincium trifolii</i> Kunze)	لکه سیاه شبدر
۲۷ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Cytospora</i> spp.	شانکر و سرخشکیدگی ناشی ازسیتوسپورای دانه‌دارها، هسته‌دارها، درختان دانه‌سخت و پسته
۳۸	Pleosporales	<i>Didymella fabae</i> Jellis & Punithalingam (1991) [teleomorph] (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	برق‌زدگی باقلا
۳۶	Pleosporales	<i>Didymella rabiei</i> (Kovatsch.) Arx [teleomorph] (<i>Ascochyta rabiei</i> (Pass.) Labr. [anamorph])	برق‌زدگی
۵۰	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne, 1945	نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی
۵۴	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn, 1857) Filip, 1936	نماتد ساقه یونجه
۲۶	Enterobacteriales:Enterobacteriaceae	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill 1882) Winslow et al. 1920	آتشک درختان میوه دانه‌دار
۷۸	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe betae</i> (Vanha) Weltzien	سفیدک پودری (سفیدک سطحی)
۴۳ - ۹۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe cichoracearum</i> DC. (1805)	سفیدک حقیقی جالیز و توتون
۳۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe necator</i> Schwein. (<i>Uncinula necator</i> (Schwein.) Burrill)	سفیدک حقیقی مو
۳۲	Hymenochaetales:Hymenochaetaceae	<i>Fomitiporia mediterranea</i> M. Fisch. 2002	بیماری اسکا یا سکنه مو

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Hypocreals	<i>Fusarium culmorum</i> (W.G. Sm.) Sacc.	فوزاریوم خوشه گندم
۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i> (Massey) Snyder & Hansen	بوته‌میری گلابیل
۳۶	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>ciceris</i> (Padwick) Matuo & Sato (as 'ciceri'), 1962	بوته‌میری فوزاریومی
۳۷	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>lentis</i> (Vasudeva & Srinivasan) Gordon	پژمردگی عدس
۴۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>radicis - cucumerinum</i>	بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی
۸۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>vasinfectum</i> (G.F. Atk.) W.C. Snyder & H.N. Hansen	پژمردگی آوندی فوزاریومی
۴۹ - ۷۲	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> Schlechtendahl	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۹۱	Hypocreales	<i>Fusarium proliferatum</i> (Matsushima) Nirenberg	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۲ - ۳۴ - ۵۰ - ۶۷ - ۶۹ - ۷۸ - ۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Fusarium subglutinans</i> (Wollen. & Reink.) Nelson/ Toussoun & Marasas	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۸۸	Hypocreales	<i>Fusarium verticillioides</i> (Sacc.) Nirenberg	پوسیدگی بلال ذرت
۱۲	Magnaporthaceae	<i>Gaeumannomyces graminis</i> var. <i>tritici</i> J. Walker	پاخوره غلات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۸	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito [teleomorph]	پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبرلا)
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito (<i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon)	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۳	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella zeae</i> (Schwein.) Petch [teleomorph] (<i>Fusarium graminearum</i> Schwabe [anamorph])	فوزاریوم خوشه گندم
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب زمینی
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب‌زمینی
۵۸	Sordariomycetidae:Glomerellaceae	<i>Glomerella cingulata</i> (Stonem.) Spauld. & Schrenk [teleomorph] (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) Sacc. [anamorph])	آنتراکنوز مرکبات
۲۹	Diaporthales:Valsaceae	<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces. & De Not. 1863 (<i>Marssoniella juglandis</i> (Lib.) Hohn. 1916 [anamorph])	لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو
۷۷	Platyglloeaceae	<i>Helicobasidium brebissonii</i> (Desm.) Donk (<i>Rhizoctonia crocurum</i>)	پوسیدگی بنفش ریشه
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Helminthosporium</i> spp.	شوره نقره‌ای
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov, 1981) Stelter 1984	نماتد سیستی گندم و جو
۹۷	Heteroderidae	<i>Heterodera glycines</i> Ichinohe, 1952	نماتد سویا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera latipons</i> Franklin, 1969	نماتد سیستی گندم و جو
۷۹	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera schachtii</i> A. Schmidt, 1871	نماتد سیستی چغندرقد
۸۸	Nucleorhabdovirus:Rhabdoviridae	<i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)	ویروس ایرانی موزاییک ذرت
۸۴	Trichosphaeriales	<i>Khuskia oryzae</i> Huds. (<i>Nigrospora oryzae</i> (Berk. & Broome) Petch)	پوسیدگی داخلی قوزه
۹۱	Actinomycetales:Microbacteriaceae	<i>Leifsonia xyli subsp. Xyli</i> (Davis et al. 1984) Evtushenko et al. 2000	بیماری کوتولگی راتون نیشکر
۱۰۰	Peronosporales:Leptosphaeriaceae	<i>Leptosphaeria maculans</i> Wik	ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما)
۵۳	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Levei llu la leguminosarum</i> Golovin, 1956	سفیدک سطحی یونجه
۴۹	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Leveillula taurica</i> (Lév.) G. Arnaud	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی
۷۲ - ۹۷	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون و پوسیدگی زغالی سویا
۳۶	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid (<i>Macrophomina phaseoli</i> (Maubl.) S. F. Ashby)	زردی نخود
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۱۸	Magnaporthaceae	<i>Magnaporthe grisea</i> (Hebert) Barr [teleomorph] (<i>Pyricularia oryzae</i> Cavara [anamorph])	بلاست برنج

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Reoviridae:Fijivirus	<i>Maize rough dwarfvirus (MRDV)</i>	کوتولگی زیر ذرت
۶۶	Moniliales:Hyphomycetidae	<i>Mauginiella scattae Cav.</i>	بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما
۴۴ - ۶۳ - ۶۸ - ۷۳ - ۱۰۵ - ۱۱۷	Nematoda:Meloidogynidae	<i>Meloidogyne spp.</i>	گونه‌های نماتد مولد غده (ریشه گرهی)
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia fructicola (G. Winter) Honey</i>	بیماری مومیایی
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia laxa (Aderh. & Ruhland) Honey [teleomorph]</i>	بیماری مومیایی
۴۴	Sordariales	<i>Monosporascus cannonballus Pollack & Uecker</i>	پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خریزه
۱۳	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Mycosphaerella graminicola (Fuckel) J. Schrot. [teleomorph]</i>	سپتوریوز برگ‌گی گندم
۵۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Nat trassia mangiferae (Syd. & P. Syd.) B. Sutton & Dyko</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان مرکبات و پسته
۷۲	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Nectria haematococca (Wollenw.) Gerlach [teleomorph] (Fusarium solani (Martius) Sacc. [anamorph])</i>	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۸۴	Saccharomycetales:Eremotheciaceae	<i>Nematospora gossypii Ashby & Nowell</i>	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۷	Anamorphic fungi	<i>Oidium mangiferae Berthet</i>	سفیدک پودری گل آذین انبه
۱۲۲	Anamorphic fungi	<i>Oidium euonymi- Japonici E.S. Salmon, 1905</i>	سفیدک سطحی شمشاد

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۱	Ophiostomatales:Ophiostomaceae	<i>Ophiostoma ulmi</i> (Buisman) Nannf.1934	بیماری مرگ نارون
۶۳	Anamorphic fungi	<i>Paecilomyces variotii</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان پسته
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Paratylenchoides ritteri</i> (Brizuela 1963)	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium digitatum</i> (Pers.: Fr.) Sacc.	کپک سبز و آبی میوه مرکبات
۲۹ - ۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium italicum</i> Wehmer	کپک سبز و آبی میوه مرکبات پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Penicillium</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora aestivalis</i> Sydow. 1923	سفیدک داخلی یونجه
۷۹	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora farinosa</i> f.sp. betae Byford (1967) (<i>Peronospora schachtii</i> Fuckel (1865))	سفیدک داخلی (کرکی)
۹۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora hyoscyami</i> f.sp. tabacina (D. B. Adam) Skalicky (<i>Peronospora tabacina</i> D. B. Adam)	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون
۱۱۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora sparsa</i> Berk. 1862	سفیدک داخلی رز
۷۴	Anamorphic fungi	<i>Pestalotiopsis</i> spp.	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Pleosporales:Phaeosphaeriaceae	<i>Phaeosphaeria nodorum</i> (E. Müll.) Hedjar. [teleomorph] (<i>Stagonospora nodorum</i> (Berk.) E. Castell. & Germano [anamorph])	سپتوریوز خوشه
۳۲	Diaporthales:Togniniaceae	<i>Pheoacremonium</i> spp.	بیماری اسکا یا سکنه مو
۳۲	Incertae sedis	<i>Phaeomoniella chlamydospora</i> (Crous and Gams, 2000)	بیماری اسکا یا سکنه مو
۷۹	Blastocladales:Physodermataceae	<i>Physoderma leproides</i> (Trabut) Karling (<i>Urophlyctis leproides</i>)	بیماری گال‌زگیلی
۲۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schrot.	پوسیدگی طوقه سیب
۴۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora capsici</i> Leonian	بوت‌میری
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.H. Sm. & E. Sm.) Leonian	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۴۴ - ۷۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora drechsleri</i> Tucker	بوت‌میری، پوسیدگی‌های ریشه
۴۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora infestans</i> de Bary(Mont.)	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora nicotianae</i> Breda de Haan	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۹۷	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora sojae</i> Kaufm. & Gerd.	پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۹ - ۷۲	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۲۹ - ۶۳ - ۱۰۵ - ۱۱۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه، پوسیدگی فیتوفترانی درختان دانه‌دار و هسته‌دار، گموز پسته
۵۴	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری جارویی شدن یونجه
۱۰۳	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری گل‌سبز کنجد
۹۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farl.) Berl. & De Toni (<i>Plasmopara helianthi</i> Novot.)	سفیدک داخلی آفتابگردان
۳۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara viticola</i> (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & de Toni	سفیدک داخلی مو
۷۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pleospora betae</i> (Berl.) Nevodovsky (<i>Phoma betae</i> Frank)	مرگ گیاهچه
۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i> (Schltld.) Pollacci [teleomorph])	سفیدک حقیقی جالیز
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera leucotricha</i> (Ell. et Ev.)	سفیدک حقیقی سیب
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>Persica</i> (Woronich) Erikss.)	سفیدک حقیقی هلو و شلیل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۴	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سفیدک سطحی رز
۲۸	Phyllachorales:Phyllachoraceae	<i>Polystigma ochraceum</i> (Wahl.) Sacc. <i>Polystigma amygdalium</i>	لکه‌آجری بادام
۵۰	Luteoviridae:Polerovirus	<i>Potato leafroll virus</i> (PLRV)	پیچیدگی برگ سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus A</i> (PVA)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Alpaflexiviridae:Potexvirus	<i>Potato virus X</i> (PVX)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus Y</i> (PVY)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۷۴	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus loosi</i> Loof, 1960	نماتد زخم ریشه چای
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924) Filipjev & S. Stekhoven,	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۰	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus scribneri</i> Steiner, 1943	نماتد مولد زخم
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۲۹	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق
۳۴	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas marginalis</i> (Brown 1918) Stevens 1925	بلایت باکتریایی لوبیا
۲۸	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> van Hall 1902	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Pseudoperonospora cubensis</i> (Berk. & M.A. Curtis) Rostovtzev 1903	سفیدک داخلی جالیز
۵۴	Helotiales:Dermateaceae	<i>Pseudopeziza medicaginis</i> (Lib.) Sacc.	لکه قهوه‌ای برگ یونجه
۹۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia helianthi</i> Schwein.	زنگ آفتابگردان
۱۲	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia</i> spp.	زنگ‌های غلات گندم
۱۱	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pyrenophora graminea</i> S. Ito & Kurib., 1930 (<i>Helminthosporium gramineum</i> Rabenh. ex Schldl., 1857)	لکه قهوه‌ای نواری جو
۷۸	Saprolegniales	<i>Pythium aphanidermatum</i> (Edson) Fitzp.	پوسیدگی‌های ریشه
۳۴ - ۴۴ - ۷۸ - ۸۳ - ۱۱۴	Saprolegniales	<i>Pythium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه (بوته‌میری)
۵۰	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی
۱۱۸	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	بیماری موکو موز Moko disease
۳۲	Rhizobiales:Rhizobiaceae	<i>Rhizobium radiobacter</i> (Beijerinck & van Delden 1902) Young et al. 2001 (<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn 1942)	سرطان مو
۴۹ - ۱۱۴	Anamorphic fungi	<i>Rhizoctonia</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه بوته میری

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۹- ۳۲	Mucorales:Mucorales	<i>Rhizopus</i> sp.	پوسیدگی انباری میوه (سیب، گلابی و انگور)
۲۸	Xylariales:Xylariaceae	<i>Rosellinia necatrix</i> Prill. [teleomorph]	پوسیدگی سفید ریشه
۱۳	Helotiales	<i>Rhynchosporium secalis</i> (Oudem.) Davis 1919	اسکالد جو
۶۹ - ۹۴ - ۱۰۰	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary	خشکیدگی سرشاخه توت، پوسیدگی طوقه آفتابگردان، پوسیدگی اسکروتینیایی
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Setosphaeria turcica</i> (Luttr.) K. J. Leonard & Suggs [teleomorph] (<i>Helminthosporium turcicum</i> Pass. [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Soybean mosaic virus</i> (SMV)	ویروس موزاییک سویا
۸۷	Microbotryales:Microbotryaceae	<i>Sphacelotheca reiliana</i> (J. G. Kühn) Clinton	سیاهک خوشه ذرت
۷۲	Anamorphic fungi	<i>Spilocaea oleaginea</i> (Castagne) S. Hughes (1953)	بیماری لکه طاووسی زیتون
۹۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium scitaminea</i> (Syd.) M. piepen., M. toll& Oberw	سیاهک ساقه نیشکر
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium sorghi</i> Ehrenb. ex Link (<i>Ustilago sorghi</i> (Link) Pass)	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم)
۵۴	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Stemphylium botryosum</i> Wallroth	لکه آجری یونجه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۷	Dothiadales:Incertaesedis	<i>Stigmia carpophila</i> (Lev.) M.B. Ellis, (1959) (<i>Wilsonomyces carpophilus</i> (Lev.) Adask., J.M. Ogawa E.E. Butler)	بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار
۹۱	Potyviridae:Potyvirus	<i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)	بیماری ویروسی موزاییک نیشکر
۲۷	Taphrinales:Taphrinaceae	<i>Taphrina deformans</i> (Berk.) Tul.	پچیدگی برگ هلو
۷۲	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Corticium solani</i> (Prillieux & Delacroix) Bourdot & Galzin [teleomorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۱۸ - ۳۴ - ۴۸ - ۷۲ - ۷۸ - ۸۳	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Rhizoctonia solani</i> [anamorph])	شیت بلایت، شانکر ساقه سیب‌زمینی، پوسیدگی ریشه و مرگ گیاهچه
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia controversa</i> J. G. Kühn	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia indica</i> Mitra	سیاهک هندی
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia laevis</i> J.G. Kühn (<i>Tilletia foetida</i> (Wallr.) Liro)	سیاهک پنهان گندم
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia tritici</i> (Bjerk.) G. Winter	سیاهک پنهان گندم
۹۷	Comoviridae:Nepovirus	<i>Tobacco ringspot virus</i> (TRSV)	ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا)

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Ustilaginales:Cintractiaceae	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i> (Kühn) Pat.	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV)	پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی
۵۹ - ۷۳	Nematoda:Tylenchulidae	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb, 1913	نماتد مرکبات و زیتون
۱۱	Urocystales:Urocystaceae	<i>Urocystis agropyri</i> (Preuss) J. Schrot. (<i>Urocystis tritici</i> Korn.)	سیاهک برگی
۱۱۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces dianthi</i> (Pers.) Niessl (<i>Uromyces caryophyllinus</i> Winter)	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
۳۸	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces vicia e-fabae</i> (Pers.) J. Schrot. (1875)	زنگ باقلا
۱۸	Anamorphic fungi	<i>Ustilagoidea virens</i> (Cke.) Tak. (1896) [anamorph]	سیاهک دروغی برنج
۱۱	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago hordei</i> (Pers.) Lagerh.	سیاهک پنهان (سخت) جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i>	سیاهک آشکار جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i> f.sp. <i>tritici</i> (Schaffnit) (<i>Ustilago tritici</i> (Pers.) Rostrup)	سیاهک آشکار گندم
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago zaeae</i> (Schwein.) Unger (<i>Ustilago maydis</i> (DC.) Corda)	سیاهک معمولی ذرت
۲۵	Pleosporales:Venturiaceae	<i>Venturia inaequalis</i> (Cooke) G.Winter	لکه سیاه سیب

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold	پژمردگی آوندی پنبه
۲۹ - ۷۲ - ۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.	بیماری ورتیسلیوم زیتون، درختان دانه‌دار و هسته‌دار، پژمردگی آوندی پنبه
۱۲۱	Anamorphic fungi	<i>Verticillium fungicola</i>	پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Verticillium</i> spp.	پژمردگی و پوسیدگی ریشه
۴۵	Geminiviridae: Begomovirus	<i>Watermelon chlorotic stunt virus</i> (WmCSV)	موزاییک سبز زرد هندورانه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Watermelon mosaic virus</i> (WMV)	موزاییک هندوانه
۲۷	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce 1901) Vauterin et al. 1995	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو
۵۸	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i> (Hasse 1915) Vauterin et al., 1995	شانکر باکتریایی لیموترش
۸۴	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>Malvacearum</i> (ex Smith 1901) Schaad et al. 2007 (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i> (Smith 1901) Vauterin et al., 1995)	بیماری لکه زاویه‌ای پنبه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Zucchini yellow mosaic virus</i> (ZYMV)	موزاییک زرد کدوتنبیل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۶۷	-	-	عارضه خشکیدگی خوشه‌های خرما
۶۸	-	-	آفتاب‌سوختگی انار
۱۲۱	-	-	بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۸	Malvales:Malvaceae	<i>Abutilon theophrasti</i> Medic.	گاوپنبه
۱۶ - ۳۳ - ۳۷ - ۴۵	Asterales:Asteraceae	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC. (1838)	تلخه
۱۰۴	Ranunculales:Ranunculaceae	<i>Adonis aestivalis</i> L.	آدونیس
۶۴ - ۶۷	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi persarum</i> Boiss. & Buhse	خارشتر
۸۵ - ۸۹ - ۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (M. B.) Desf.	خارشتر
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi</i> sp.	خارشتر
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	قاشق‌واش
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. (1762)	دم روباهی کشیده
۴۶ - ۸۹	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (1753)	تاج خروس وحشی
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۵ - ۱۱۵ - ۱۲۲ - ۱۲۳	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i> spp.	گونه‌های تاج خروس
۱۰۱	Araliales:Apiaceae	<i>Ammi majus</i> L.	وایه
۴۶	Primulales:Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i> L. (1753)	بذک وحشی
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Arctium lappa</i> L.	بابا آدم
۳۰ - ۳۳	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Atriplex</i> spp.	گونه‌های اسفناج وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena fatua</i> L.	یولاف بهاره
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena ludoviciana</i> Durieu	یولاف زمستانه
۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Avena</i> spp.	گونه‌های یولاف وحشی
۱۴ - ۶۷ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Bromus</i> spp.	گونه‌های بروموس جوموشی
۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (1792)	کیسه کشیش
۵۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Carex sylvatica</i>	جگن
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Carthamus oxyacantha</i> Bieb.	گلرنگ وحشی
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> L.	گل گندم
۱۶ - ۳۷	Dipsacales:Dipsacaceae	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemr & Schults	سرسکافته
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۵ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. 1753	سلمک
۳۷ - ۴۶ - ۱۱۶	Asterales:Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i> L.	قندرونک
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Chorispora tenella</i> R. Br. ex DC.	جلنگو
۳۵ - ۸۵	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora</i> spp.	گوش بره
۱۰۳	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	گوش بره

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Cleomaceae: Brassicales	<i>Cleome viscosa</i> L.	شیطانی
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Asterales: Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. (1772)	کنگر وحشی
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۳۷ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲	Solanales: Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	پیچک صحرایی
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Malvales: Tiliaceae	<i>Corchorus tricolor</i> L.	طحله
۳۷ - ۵۴ - ۸۰ - ۱۰۵	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i> Yuncker (1932)	سس
۳۰ - ۳۳	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta monogyna</i> Vahl.	سس درختی
۸۰	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta</i> spp.	سس
۳۰ - ۳۳ - ۶۴	Centianales: Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L.	علف خرس یا کاتوس
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales: Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. (1805)	مرغ
۳۵ - ۸۹	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i> L. (1756)	اویارسلام
۵۹ - ۹۱ - ۹۳	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> Linnaeus (1753)	اویارسلام
۱۹ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۸۵ - ۱۱۵	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus</i> spp.	گونه‌های اویارسلام
۹۸	Cyperales: Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i> L.	علف باغی
۳۵ - ۸۰ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۲۲	Solanales: Solanaceae	<i>Datura stramonium</i> L. (1753)	تاتوره
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Dichanthium annulatum</i> (Forssk.) Stapf.	پنجه‌مرغی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۹۱ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> Linnaeus (Scop.) (1771)	پنجه‌مرغ
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Diplachne fusca</i> (L.) P. Beauv.	علف برنجی
۳۵ - ۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link.	دورنه
۱۹ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) Beauv.	سوروف
۱۰۳	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa</i> spp.	سوروف
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould 1947 (<i>Agropyron repens</i> (L.) Beauv. (1812))	بیدگیاه
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Eragrostis</i> sp.	دانه مرغی
۱۰۴	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i> L. 1753	فرفیون
۳۷ - ۱۱۵	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia</i> spp.	گونه‌های فرفیون
۴۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i> L. (1753)	شاه‌تره
۱۶ - ۳۷ - ۵۴ - ۱۰۱	Gentianales:Rubiaceae	<i>Galium</i> spp.	گونه‌های بی‌تی‌راخ
۱۶ - ۳۳ - ۶۴ - ۶۷ - ۶۹ - ۸۹ - ۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	شیرین بیان
۸۹ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza</i> spp.	شیرین بیان
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Goldbachia laevigata</i> DC.	ناخنک
۳۷ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۳	Boraginales:Boraginaceae	<i>Heliotropium</i> spp.	آفتاب‌پرست

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۳	Malvales:Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i> L.	غوزک (کنف وحشی)
۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum leporinum</i>	جوموشک
۱۴ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum murinum</i> Am.	جو وحشی
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i> C.Koch	جودره
۵۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i> (Linnaeus) Raeuschel (1797)	حلفه
۴۶ - ۹۱ - ۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.	گاوپاق‌کن
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca</i> spp.	کاهوی خرمایی
۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Lathyrus</i> spp.	گونه‌های خلروحشی
۳۷ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i> L. (1753) (<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.)	ازمک
۱۰۱	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Lepyrodiclis holosteoides</i> (C. A. Mey.) Fenzl.	ارشته خطایی
۳۷	Araliales:Umbelliferae	<i>Lisaea heterocarpa</i> (Boiss.)	سگ دندان
۱۴ - ۳۳ - ۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Lolium</i> spp.	گونه‌های چچم
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	درشتوک
۸۹ - ۱۰۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	پنیرک
۹۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	پنیرک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۶ - ۸۰	Malvales:Malvaceae	<i>Malva</i> spp.	گونه‌های پنیرک
۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	یونجه سیاه
۹۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i> (L.) All.	یونجه زرد هندی
۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus</i> spp.	یونجه زرد و شاه‌افسر
۱۹	Pontederiales:Pontederiaceae	<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f) C.Presl. (1827)	سل‌واش
۵۱	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche aegyptiaca</i> (Pers.) Pomel	گل جالیز مصری
۹۳	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i> Loefl. (1758)	گل جالیز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Panicum maximum</i> Jacq.	چیک‌واش
۱۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Papaver</i> spp.	گونه‌های شقایق
۱۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom dilatatum</i> Poir.	پاسپالوم
۱۹ - ۳۰ - ۵۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom distichum</i> L.	پاسپالوم
۸۵ - ۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum</i> sp.	پاسپالوم
۶۴	Spindales:Nitrariaceae	<i>Peganum harmala</i> L.	اسفند
۱۴ - ۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Phalaris</i> spp.	گونه‌های خونی‌علف

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۰ - ۳۳ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	نی
۳۶ - ۸۹ - ۱۲۲	Solanales:Solanaceae	<i>Physalis alkekengi</i> L.	عروسک پشت پرده
۱۰۲	Scrophulariales:Plantaginaceae	<i>Plantago major</i> L.	بارهنگ
۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Poa bulbosa</i> L.	چمن غده‌ای
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Poa pratensis</i> L.	چمن مرتعی
۵۱ - ۸۰ - ۸۹ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Polygonales:Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i> L. (1753)	هفت‌بند
۵۱ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲ - ۱۲۳	Caryophyllales:Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> Linnaeus 1753	خرفه
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Prosopis stephaniana</i> will.	کهورک
۱۶ - ۳۵ - ۵۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	تریچه وحشی
۱۶ - ۵۴ - ۱۰۱	Brassicales:Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	شلمی
۱۰۴	Papaverales:Papaveraceae	<i>Roemeria refracta</i> DC.	گل عروس
۱۱۶	Rosales:Rosaceae	<i>Rosa persica</i> J. F. Gmel. <i>Hultemia persica</i> (mich. Ex Juss.) Bornm.	ورک
۱۰۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	ترشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۵۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex</i> sp.	ترشک
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	تیرکمان آبی
۳۷	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola kali</i> L.	علف شور
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola</i> spp.	گونه‌های شور
۵۴	Lamiales:Lamiaceae	<i>Salvia</i> sp.	مریم‌گلی
۱۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Scirpus</i> spp.	گونه‌های سیرپوس (پیزور)
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Secale cereale</i> L. (1753)	چاودار
۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Pedaliaceae: Lamiales	<i>Sesamum indicum</i> L.	کنجد
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۳ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria</i> spp.	گونه‌های ارزن وحشی
۳۳ - ۳۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. (1812)	چسبک
۶۴ - ۸۹	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria viridis</i> (L.) Beauv. (1812)	ارزن وحشی
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	کنگر ابلق
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sinapis arvensis</i> L.	خردل وحشی
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳	Solanales:Solanaceae	<i>Solanum nigrum</i> L.	تاج‌ریزی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۴	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus arvensis</i> L. (1753)	شیرتیغی
۹۱ - ۴۶	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (1753)	شیرنرم
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus</i> spp.	شیرتیغی
۳۳ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Sophora alopecuroides</i> L. (<i>Goebelia alopecuroides</i> L.)	تلخ‌بیان
۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۶۷ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers. 1805	قیاق
۱۱۵	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. 1753	گندمک
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Suaeda altissima</i>	شور کاکلی
۱۰۱ - ۱۰۴ - ۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sysimbrium sophia</i> L. (<i>Descurainia sophia</i> Webb & Berth.)	خاکشیر
۶۴	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wigg.	گل قاصد
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum</i> spp.	قاصدک
۹۱	Gentianales:Apocynaceae	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woods.	قیطانی
۱۰۳	Geraniales:Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L. (1753)	خارخسک
۱۰۴	Cyperales:Poaceae	<i>Triticum</i> sp.	گندم خودرو
۱۶	Apiales:Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	ماستونک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۱۵	Scrophulariales:Scrophulariaceae	<i>Veronica persica Poir. 1808</i>	سبزاب
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia spp.</i>	گونه‌های ماشک
۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
۳۰	Santalales:Viscaceae	<i>Viscum spp.</i>	گونه‌های دارواش
۳۵ - ۸۰ - ۹۸	Asterales:Asteraceae	<i>Xanthium strumarium L. (1753)</i>	توق
۱۰۱	Cyperales:Poaceae	-	گندم و جوخودرو

فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر سهیم بوده‌اند

سازمان حفظ نباتات	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	موسسه تحقیقات پسته کشور
کرامت اله اکبرپور	همایون کاظمی	رویبا ارباب تفتی	امیر حسین محمدی
بنفشه اصغری	رئوف کلیایی	مسعود اربابی	محمد رضا مهرنژاد
محبوبه امیر نظری	علی اکبر کیهانیان	محمد جواد ارده	
حسین ایزدی نجف آبادی	غلامرضا گل محمدی	همایون افشاری آزاد	
محمود چالاک	جعفر محقق نیشابوری	محمدعلی باغستانی	موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
اعظم السادات حسینی	علی محمدپور	ولی اله بنی عامری	محمد جعفر فارسی
محمد ظاهر رجبی	عارف معروف	حسین خباز جلفایی	حمید یارمند
شبنم حیدری فاروقی	محمد رضا ملک زاده	اسکندر زند	
منصوره سجادی نائینی	منصور منتظری	ابوالفضل سرپله	
سید محمود سجادی نژاد	حسن مومنی	حمیرا سلیمی	اداره کل پنبه و دانه های روغنی
پیمان سیدین	منصوره میرابوالفتحی	کسری شریفی	ایرج ملکی
اصغر شایان	مهدی مین باشی معینی	فاطمه شفقی	
حمیده صحرائیان	حسین نجفی	اعظم شکاری	
شادی صدیقی	لاله نراقی	عزیز شیخی گرجان	
سیف اله عادل		پرویز شیمی	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندررقند
محسن عصار	موسسه تحقیقات مرکبات کشور	منصور عبایی	سید باقر محمودی
پرویز علیزاده	محمد فاضل حلاجی ثانی	خدامراد عرب جعفری	
فرزاد کلانترهرمزی	حسین طاهری	علیرضا عطری	مرکز تحقیقات نیشکر(امیر کبیر)
فریبا وفایی اسکویی	اسماعیل غلامیان	حسین فرازمند	کوروش طاهرخانی
محبوبه یگانه		ابوالقاسم قاسمی	مهدی احمدی پری